ИСТОРИЈСКА ГРАМАТИКА САНСКРИТСКА

скрипта за студенте класичних наука

*

Орсат Лигорио

доцент Филозофског факултета у Београду

верзија 2

САДРЖАЈ

СКРАЋЕНИЦЕ i

ПИСМО 1

ФОНОЛОГИЈА 7

Фонолошки систем староиндијског језика 7

Сандхи 7

Компаративна фонологија 9

Историјска фонолоигија 14

Од индоевропског до индоиранског 14
Од индоиранског до староиндијског 15
Од староиндијског назад до индоевропског . . . 16

Сгтароиндијска акцентуација 19

МОРФОЛОГИЈА 21

Именице 21

a-основе 21
ā-основе 23
i-основе 24
u-основе 26
ī-основе 28
ū-основе 30
Основе на дифтонг 32
C-основе 34
s-основе 35
r-основе 36
n-основе. 37
in-основе 39

Придјеви 39

a и *ā*-основе 39
i-основе 40
u-основе 41
s-основе 42
in-основе 43

nt-основе 44
man- и *van*-основе 45
añc-основе 47
Компарација 49

ЗАМЈЕНИЦЕ . . . . . .

Личне замјенице . . . . . .
Показне замјенице . . . . . .
Друге замјенице . . . . . .
Замјенички придјеви . . . . . .

БРОЈЕВИ . . . . . .

Главни и редни бројеви . . . . . .
Други бројеви . . . . . .

НОМИНАЛНА КОМПОЗИЦИЈА . . . . . .

Karmadharaya . . . . . .
Tatpuruṣa . . . . . .
Bahuvrīhi . . . . . .
Dvandva . . . . . .
Avyayībhāva(*samāsa*) . . . . . .

ГЛАГОЛИ . . . . . .

Презентска основа . . . . . .
Аорист . . . . . .
Футур . . . . . .
Перифрастични футур . . . . . .
Перфекат . . . . . .
Партицип презента активног . . . . . .
Партицип презента медијалног . . . . . .
Партицип перфекта активног . . . . . .
Партицип перфекта медијалног . . . . . .
Партицип перфекта пасивног . . . . . .

НЕПРОМЈЕЊИВЕ РИЈЕЧИ . . . . . .

Препозиције . . . . . .
Постпозиције . . . . . .
Везници . . . . . .
Узвици . . . . . .

МАЛА БИБЛИОГРАФИЈА . . . . . .

СКРАЋЕНИЦЕ

*	реконструкција
?	упитна реконструкција
-	граница између коријена и суфикса, суфикса и наставка, и коријена и наставка
≠	граница између коријена и коријена, суфикса и суфикса, наставка и наставка
⟨⟩	сегмент који се морфолошки не да разграничити

>	*правилно даје*
<	*правилно постаје*
>>	*неправилно даје*
<<	*неправилно постаје*
⇒	*даје путем деривације*
⇐	*постаје путем деривације*
=	*једнако је*
~	*у вези са*
←	*преузето из*
→	*преузето у*
::	*у квантитативном превоју са*
:	*у квалитативном превоју са*
··	*у силабичкој варијацији са*
/	*у (формалној) варијацији са*
#-	*на почетку ријечи*
-#	*на крају ријечи*

ав.	авестијски
вед.	ведски
грч.	грчки
енг.	енглески
еп.	епски
ие.	индоевропски
иир.	праиндоирански
ир.	ирански
јон.	јонски
крит.	критски
лат.	латински
међ.	међански
млав.	младоавестијски
нфриг.	новофригијски
оск.	оскички
пир.	праиндоевропски
скр.	санскрит
сх.	српскохрватски
став.	староавестијски
стинд.	староиндијски
стлат.	старолатински
стперс.	староперсијски
сфриг.	старофригијски
фал.	фалискички

AK	амфикинетички тип
AC	акростатички тип
MC	месостатички тип
ПК	протерокинетичку тип
TC	телеутостатички тип
XK	хистерокинетички тип

abl	*ablativus*, аблатив
acc	*accusativus*, акузатив
act	*activum*, актив
aor	*aoristum*, аорист
c	*commune*, живи род
dat	*dativus*, датив
du	*dualis*, дуал
f	*femininum*, женски род
fut	*futurum*, футур
gen	*genitivus*, генитив
imp	*imperfectum*, имперфект
ind	*indicativus*, индикатив
inf	*infinitivus*, инфинитив
inst	*instrumentalis*, инструментал
ipv	*imperativus*, императив
loc	*locativus*, локатив
m	*masculinum*, мушки род
med	*medium*, медиј
n	*neutrum*, средњи род
nom	*nominativus*, номинатив
opt	*optativus*, оптатив
perf	*perfectum*, перфект
pl	*pluralis*, плурал
plpf	*plusquamperfectum*
praes	*praesens*, презент
ptcp	*participium*, партицип
sg	*singularis*, сингулар
voc	*vocativus*, вокатив

अ आ इ ई

उ ऊ ऋ ॠ

ऌ ॡ ए ऐ

ओ औ अं अः

क ख ग घ ङ

च छ ज झ ञ

ट ठ ड ढ ण

त थ द ध न

प फ ब भ म

य र ल व

श ष स ह

ПИСМО

Санскрит се пише писмом देवनागरी ***devanāgarī***.

Вокали	अ *a*	आ *ā*	इ *i*	ई *ī*	उ *u*	ऊ *ū*	ऋ *ṛ*	ॠ *ṝ*	ऌ *ḷ*
Дифтонзи	ए *e*	ऐ *ai*	ओ *o*	औ *au*					

Велари	क *ka*	ख *kha*	ग *ga*	घ *gha*	ङ *ṅa*
Палатали	च *ca*	छ *cha*	ज *ja*	झ *jha*	ञ *ña*
Церебрали	ट *ṭa*	ठ *ṭha*	ड *ḍa*	ढ *ḍha*	ण *ṇa*
Дентали	त *ta*	थ *tha*	द *da*	ध *dha*	न *na*
Лабијали	प *pa*	फ *pha*	ब *ba*	भ *bha*	म *ma*
Семивокали	य *ya*	र *ra*	ल *la*	व *va*	
фрикативи	श *śa*	ष *ṣa*	स *sa*		
Хак	ह *ha*				

Осим тога, постоје још ови знакови: अनुस्वारः ***anusvāra*** или बिन्दु ***bindu,*** као нпр अं *aṃ;*[1] анунасик ***anunāsika*** или छन्द्रबिन्द ***chandrabindu,***[2] као нпр. अँ *ã*; и विसर्ग ***visarga***, као нпр. अः *aḥ*.

Знак ळ *ḷa* јавља се само у ведском.

Знак ए транскрибује се и *ē* поред *e*, знак ऐ и *āi* поред *ai*, знак ओ и *ō* поред *o*, знак औ и *āu* поред *au*, знак श и *ç(a)* поред *ś(a)*, знак ष и *š(a)* поред *ṣ(a)*.

Деванагари потиче од писма ब्राह्मी ***brāhmī*** од којега су се развила и многа друга писма Индије, нпр. бенгалско, тибетанско, малајаламско, тамилско, итд.[3]

Као у српскохрватском изговара се деванагарско अ *a*,[4] आ *ā*, इ *i*, ई *ī*, उ *u*, ऊ *ū*, ऋ *ṛ*,[5] ॠ *ṝ*,[6] ऌ *ḷ*,[7] क *ka*, ग *ga*, त *ta*, द *da*, न *na*, प *pa*, ब *ba*, म *ma*, र *ra*, ल *la*, व *va*,[8] श *śa*,[9] ष *ṣa*, स *sa*.[10]

ए *e*, ओ *o* изговара се као сх. *ē*, *ō*, не *ĕ*, *ŏ*.

ऐ *ai*, औ *au* изговарају се као сх. *āj*, *āu*.[11]

च *ca* изговара се као сх. *ћа*, ज *ja* као *ђа*, ञ *ña* као *ња*, य *ya* као *ја*, ङ *ṅa* као *н* у *бронхи* и сл.

ह *h(a)* изговара се као сх. *х* у *храна*, *махни*, не као *х* у *ход*, *дух*.[12]

ट *ṭ(a)* изговара се као [ʈ], ड *ḍa* као [ɖ], ण *ṇa* као [ɳ].

---

[1] Некада се транскрибира и као *-aṁ*.
[2] Анунасика је ријетка и јавља се само у комбинацији са ल *la*.
[3] Сличност међу овим писмима види се и данас. На примјер, знак क пореди се са бенг. ক, мал. ക, там. க, и сл.
[4] У модерном индијском изговору *a* се изговра као *ə*.
[5] Као у ријечи *мр̀к*. (У модерном индијском изговору *ri*.)
[6] Као у ријечи *кр̂в*. (У модерном индијском изговору *rī*.)
[7] Као у сх. *монокл* или у чеш. *vlk*.
[8] У модерном индијском изговору *va* је [ʊə].
[9] Као у Црној Гори. (*Ćекира* и сл.)
[10] Разлике у изговору *a* и *va* у школском изговору занемарују се.
[11] У модерном индијском изговору *əj*, *əu*.
[12] То јест, као [h] (а боље [ɦ]) а не као [x].

Са аспирацијом изговарају се гласови ख *kh(a)*, घ *gh(a)*, छ *ch(a)*, झ *jh(a)*, ठ *ṭh(a)*, ढ *ḍh(a)*, थ *th(a)*, ध *dh(a)*, फ *ph(a)*, भ *bh(a)*.

Редослијед слова је: अ *a*, आ *ā*, इ *i*, ई *ī*, उ *u*, ऊ *ū*, ऋ *ṛ*, ॠ *ṝ*, ऌ *ḷ*, ए *e*, ऐ *ai*, ओ *o*, औ *au*, अं *aṃ*, अँ *ā*, क *ka*, ख *kha*, ग *ga*, घ *gha*, ङ *ṅa*, च *ca*, छ *cha*, ज *ja*, झ *jha*, ञ *ña*, ट *ṭa*, ठ *ṭha*, ड *ḍa*, ढ *ḍha*, ण *ṇa*, त *ta*, थ *tha*, द *da*, ध *dha*, न *na*, प *pa*, फ *pha*, ब *ba*, भ *bha*, म *ma*, य *ya*, र *ra*, ल *la*, व *va*, श *śa*, ष *ṣa*, स *sa*, ह *ha*. По овом редослиједу реађају се и ријечи у рјечницима!

Самостални знакови за вокале и дифтонге (अ *a*, आ *ā*, ए *e*, итд.) стоје само на почетку ријечи.

У другим позицијама вокали се са консонантима комбинују се овако: क *ka* + अ *a* = क *ka*, क *ka* + इ *i* = कि *ki*, क *ka* + ई *ī* = की *kī*, क *ka* + उ *u* = कु *ku*, क *ka* + ऊ *ū* = कू *kū*, क *ka* + ऋ *ṛ* = कृ *kṛ*, क *ka* + ए *e* = के *ke*, क *ka* + ऐ *ai* = कै *kai*, क *ka* + ओ *o* = को *ko*, क *ka* + औ *au* = कौ *kau*.

Али, пази на द *da* + ऋ *ṛ* = दृ *dṛ*, र *ra* + उ *u* = रु *ru*, र *ra* + ऊ *ū* = रू *rū*, ह *ha* + ऋ *ṛ* = हृ *hṛ*.

Консонант без вокала означава се помоћу тзв. विराम ***virāma***, тј. црте испод знака, као у ријечи वाक् *vāk* ‘говор’. (Не *vāka*!)

Консонантске групе пишу се помоћу **лигатура**.

Лигатура типа X + Y постаје тако што X одбацује хасту или усправну црту: ग *ga* + द *da* = ग्द *gda*, ग *ga* + ध *dha* = ग्ध *gdha*, च *ca* + य *ya* = च्य *cya*, ज *ja* + व *va* = ज्व *jva*, न *na* + त *ta* = न्त *nta*, प *pa* + स *sa* = प्स *psa*, ब *ba* + द *da* = ब्द *bda*, व *va* + य *ya* = व्य *vya*, श *śa* + य *ya* = श्य *śya*, ष *ṣa* + क *ka* = ष्क *ṣka*, *ṣṭha*, स *sa* + क *ka* = स्क *ska*, स *sa* + थ *tha* = स्थ *stha*, итд. Сажимају се ष *ṣa* + ट *ṭa* = ष्ट *ṣṭa* и ष *ṣa* + ठ *ṭha* = ष्ठ.

Ако X нема хасту, Y се потписује: ङ *ṅa* + क *ka* = ङ्क *ṅka*, ङ *ṅa* + ग *ga* = ङ्ग *ṅga*, ट *ṭa* + ट *ṭa* = ट्ट *ṭṭa*, ट *ṭa* + व *va* = ट्व *ṭva*, ड *ḍa* + ढ *ḍha* = ड्ढ *ḍḍha*.[13] [14]

न *na* се дотписује без обзира на облик претходног знака: त *ta* + न *na* = त्न *tna*, ध *dha* + न *na* = ध्न *dhna*, म *ma* + न *na* = म्न *mna*, न *na* + न *na* = न्न *nna*, स *sa* + न *na* = स्न *sna*, भ *bha* + न *na* = भ्न *bhna*.[15]

У првом дијелу лигатуре श *śa* мијења облик, као у श *śa* + च *ca* = श्च *śca*.[16]

У првом дијелу лигатуре र *ra* се пише помоћу кукице изнад знака испред којег се чита: र *ra* + क *ka* = र्क *rka*, र *ra* + के *ke* = र्के *rke*, र *ra* + कौ *kau* = र्कौ *rkau*, र *ra* + कं *kaṃ* = र्कं *rkaṃ*. У другом дијелу лигатуре र *ra* се пише помоћу цртице испод знака: क *ka* + र *ra* = क्र *kra*, ज *ja* + र *ra* = ज्र *jra*, द *da* + र *ra* = द्र *dra*, न *na* + र *ra* = न्र *nra*, प *pa* + र *ra* = प्र *pra*, श *śa* + र *ra* = श्र *śra*, ह *ha* + र *ra* = ह्र *hra*.

Теже лигатуре и изузеци од ових правила укључују: क *ka* + त *ta* = क्त *kta*, क *ka* + ष *ṣa* = क्ष *kṣa*, छ *cha* + य *ya* = छ्य *chya*, ज *ja* + ञ *ña* = ज्ञ *jña*, त *ta* + त *ta* = त्त *tta*, त *ta* + र *ra* = त्र *tra*, द *da* + द *da* = द्द *dda*, द *da* + ध *dha* = द्ध *ddha*, द *da* + न *na* = द्न *dna*, द *da* + भ *bha* = द्भ *dbha*, द *da* + म *ma* = द्म *dma*, द *da* + व *va* = द्व *dva*, द *da* + य *ya* = द्य *dya*, ट *ṭa* + य *ya* = ट्य *ṭya*, ठ *ṭha* + य *ya* = ठ्य *ṭhya*, ड *ḍa* + य *ya* = ड्य *ḍya*, ढ *ḍha* + य *ya* = ढ्य *ḍhya*, प *pa* + त *ta* = प्त *pta*, ह *ha* + न *na* = ह्न *hna*, ह *ha* + म *ma* = ह्म *hma*, ह *ha* + व *va* = ह्व *hva*, ह *ha* + य *ya* = ह्य *hya*.

---

[13] Такође, ङ *ṅa* + म *ma* = ङ्म *ṅma* и ड *ḍa* + ग *ga* = ड्ग *ḍga*, — али не у овом фонту.

[14] Некада и क *ka* + क *ka* = क्क *kka*, क *ka* + व *va* = क्व *kva*, च *ca* + च *ca* = च्च *cca*, च *ca* + ञ *ña* = च्ञ *cña*— али не у овом фонту; али, ञ *ña* + च *ca* = ञ्च *ñca*, ञ *ña* + ज *ja* = ञ्ज *ñja*

[15] *И* ल *la*: प *pa* + ल *la* = प्ल *pla*, ल *la* + ल *la* = ल्ल *lla* — али не у овом фонту.

[16] Такође, श *śa* + न *na* = श्न *śna* — али не у овом фонту.

Лигатуре типа X + Y + Z образују се исто као X + Y. Нпр. क *ka* + त *ta* + य *ya* = क्त्य *ktya*, क *ka* + त *ta* + व *va* = क्त्व *ktva*, क *ka* + ष *ṣa* + ण *ṇa* = क्ष्ण *kṣṇa*, क *ka* + ष *ṣa* + म *ma* = क्ष्म *kṣma*, क *ka* + ष *ṣa* + य *ya* = क्ष्य *kṣya*, क *ka* + ष *ṣa* + व *va* = क्ष्व *kṣva*, ग *ga* + ध *dha* + व *va* = ग्ध्व *gdhva*, ग *ga* + न *na* + य *ya* = ग्न्य *gnya*, ग *ga* + र *ra* + य *ya* = ग्र्य *grya*, त *ta* + त *ta* + य *ya* = त्त्य *ttya*, त *ta* + त *ta* + व *va* = त्त्व *ttva*, त *ta* + त *ta* + र *ra* = त्त्र *ttra*, त *ta* + र *ra* + य *ya* = त्र्य *trya*, त *ta* + स *sa* + य *ya* = त्स्य *tsya*, प *pa* + त *ta* + य *ya* = प्त्य *ptya*, श *śa* + च *ca* + य *ya* = श्च्य *ścya*, श *śa* + व *va* + य *ya* = श्व्य *śvya*, ष *ṣa* + थ *ṭha* + य *ya* = ष्ठ्य *ṣṭhya*, स *sa*+ त *ta* + र *ra* = स्त्र *stra*.

Најчешће лигатуре:

1. ca क *ka*: क्क *kka*, क्ख *kkha*, क्च *kca*, क्ण *kṇa*, क्त *kta*, क्त्य *ktya*, क्त्र *ktra*, क्त्र्य *ktrya*, क्त्व *ktva*, क्न *kna*, क्न्य *knya*, क्म *kma*, क्य *kya*, क्र *kra*, क्र्य *krya*, क्ल *kla*, क्व *kva*, क्व्य *kvya*, क्ष *kṣa*, क्ष्म *kṣma*, क्ष्य *kṣya*, क्ष्व *kṣva*.

2. ca ख *kha*: ख्य *khya*, ख्र *khra*.

3. ca ग *ga*: ग्य *gya*, ग्र *gra*, ग्र्य *grya*.

4. ca घ *gha*: घ्न *ghna*, घ्न्य *ghnya*, घ्म *ghma*.

5. ca ङ *ṅa*: ङ्क्ष *ṅkṣa*, ङ्क्ष्व *ṅkṣva*, ङ्ख *ṅkha*, ङ्ख्य *ṅkhya*, ङ्ग *ṅga*, ङ्ग्य *ṅgya*, ङ्घ *ṅgha*, ङ्घ्य *ṅghya*, ङ्घ्र *ṅghra*, ङ्ङ *ṅṅa*, ङ्न *ṅna*, ङ्म *ṅma*, ङ्य *ṅya*.

6. ca च *ca*: च्च *cca*, च्छ *ccha*, च्छ्र *cchra*, च्ञ *cña*, च्म *cma*, च्य *cya*.

7. ca छ *cha*: छ्य *chya*, छ्र *chra*.

8. ca ज *ja*: ज्ज *jja*, ज्झ *jjha*, ज्ञ *jña*, ज्ञ्य *jñya*, ज्म *jma*, ज्य *jya*, ज्र *jra*, ज्व *jva*.

9. ca ञ *ña*: ञ्च *ñca*, ञ्च्म *ñcma*, ञ्च्य *ñcya*, ञ्छ *ñcha*, ञ्ज *ñja*, ञ्ज्य *ñjya*.

10. ca ट *ṭa*: ट्ट *ṭṭa*, ट्य *ṭya*.

11. ca ठ *ṭha*: ठ्य *ṭhya*, ठ्र *ṭhra*.

12. ca ड *ḍa*: ड्ग *ḍga*, ड्ग्य *ḍgya*, ड्घ *ḍgha*, ड्घ्र *ḍghra*, ड्ढ *ḍḍha*, ड्म *ḍma*, ड्य *ḍya*.

13. ca ढ *ḍha*: ढ्य *ḍhya*, ढ्र *ḍhra*.

14. ca ण *ṇa*: ण्ट *ṇṭa*, ण्ठ *ṇṭha*, ण्ड *ṇḍa*, ण्ड्य *ṇḍya*, ण्ड्र *ṇḍra*, ण्ड्र *ṇḍra*, ण्ढ *ṇḍha*, ण्ण *ṇṇa*, ण्म *ṇma*, ण्य *ṇya*, ण्व *ṇva*.

15. ca त *ta*: त्क *tka*, त्क्र *tkra*, त्त *tta*, त्त्य *ttya*, त्त्र *ttra*, त्त्व *ttva*, त्थ *ttha*, त्न *tna*, त्न्य *tnya*, त्प *tpa*, त्प्र *tpra*, त्म *tma*, त्म्य *tmya*, त्य *tya*, त्र *tra*, त्र्य *trya*, त्व *tva*, त्स *tsa*, त्स्न *tsna*,त्स्न्य *tsnya*.

16. ca थ *tha*: थ्य *thya*.

17. ca द *da*: द्ग *dga*, द्ग्र *dgra*, द्ध *dgha*, द्घ्र *dghra*, द्द *dda*, द्ध *ddya*, द्ध *ddha*, द्ध्य *ddhya*, द्र *dna*, द्ब *dba*, द्भ *dbha*, द्भ्य *dbhya*, द्म *dma*, द्य *dya*, द्र *dra*, द्र्य *drya*, द्व *dva*, द्व्य *dvya*.

18. ca ध *dha*: ध्न *dhna*, ध्न्य *dhnya*, ध्म *dhma*, ध्र्य *dhrya*, ध्र *dhra*, ध्र्य *dhrya*, ध्व *dhva*.

19. ca न *na*: न्त *nta*, न्त्य *ntya*, न्त्र *ntra*, न्द *nda*, न्द्र *ndra*, न्ध *ndha*, न्ध्र *ndhra*, न्न *nna*, न्प *npa*, न्प्र *npra*, न्म *nma*, न्य *nya*,न्र *nra*, न्न *nna*.

20. ca प *pa*: प्त *pta*,प्त्य *ptya*, प्न *pna*, प्प *ppa*, प्म *pma*, प्य *pya*, प्र *pra*, प्ल *pla*, प्व *pva*, प्स *psa*, प्स्व *psva*.

21. ca ब *ba*: ब्घ *bgha*, ब्ज *bja*, ब्द *bda*, ब्ध *bdha*, ब्न *bna*,ब्ब *bba*, ब्भ *bbha*, ब्य *bbhya*, ब्य *bya*, ब्र *bra*, ब्व *bva*.

22. ca भ *bha*: भ्न *bhna*,भ्य *bhya*, भ्र *bhra*, भ्व *bhva*.

23. ca म *ma*: म्न *mna*, म्प *mpa*, म्प्र *mpra*, म्ब *mba*, म्भ *mbha*, म्म *mma*, म्य *mya*, म्र *mra*, म्ल *mla*, म्व *mva*.

24. ca य *ya*: य्य *yya*, य्व *yva*.

25. ca ल *la*: ल्क *lka*, ल्प *lpa*, ल्म *lma*, ल्य *lya*, ल्ल *lla*, ल्व *lva*, ल्ह *lha*.

26. ca व *va*: व्न *vna*, व्य *vya*, व्र *vra*, व्व *vva*.

27. ca श *śa*: श्च *śca*, श्च्य *ścya*, श्न *śna*, श्य *śya*, श्र *śra*, श्र्य *śrya*, श्ल *śla*, श्व *śva*, श्व्य *švya*, श्श *śśa*.

28. са ष *ṣa*: ष्ट *ṣṭa*, ष्ट्य *ṣṭya*, ष्ट्र *ṣṭra*, ष्ट्र्य *ṣṭrya*, ष्ट्व *ṣṭva*, ष्ठ *ṣṭha*, ष्ण *ṣṇa*, ष्ण्य *ṣṇya*, ष्प *ṣpa*, ष्प्र *ṣpra*, ष्म *ṣma*, ष्य *ṣya*, ष्व *ṣva*, ष्क *ṣka*.

29. са स *sa*: स्ख *skha*, स्त *sta*, स्त्य *stya*, स्त्र *stra*, स्त्व *stva*, स्ठ *stha*, स्न *sna*, स्न्य *snya*, स्प *spa*, स्फ *spha*, स्म *sma*, स्म्य *smya*, स्य *sya*, स्र *sra*, स्व *sva*, स्स *ssa*.

30. са ह *ha*: ह्ण्स *hṇsa*, ह्न *hna*, ह्म *hma*, ह्य *hya*, ह्र *hra*, ह्ल *hla*, ह्व *hva*.

Деванагари има и нарочиту **интерпункцију**, и то ।, ॥, ०.

। означава краћи одјељак реченице, као зарез, и половицу строфе; ॥ означава већи одјељак реченице, као тачка, и крај строфе; ० означава сегменат или основу, као цритца.

Осим тога постоји и ऽ, тзв. अवग्रह ***avagraha***, која означава аферезу अ० *a-*.

Бројеви се пишу арапским (< индијским) бројкама: ० – 0, १ – 1, २ – 2, ३ – 3, ४ – 4, ५ – 5, ६ – 6, ७ – 7, ८ – 8, ९ – 9, १० – 10, ११ – 11 … २०१७ – 2017.

ФОНЕТСККЕ ПОДУДАРНОСТИ САНСКРИТА, АВЕСТИЈСКОГ, СТАРОПЕРСИЈСКОГ, ГРЧКОГ И ЛАТИНСКОГ

ОКЛУЗИВИ

	пие.	стинд.	ав.	сперс.	грч.	лат.
безвучни	*p	p ph^{b}	p f^{c}	p f^{c}	π	p
	*t	t th^{b}	t θ^{c} t̰^{n}	t θ^{c}	τ	t
	*k	k c^{a} kh^{b}	k c^{a} x^{c}	k c^{a} x^{c}	κ	c
звучни	*b	b	b β^{d}	b	β	b
	*d	d	d δ^{d} t̰^{n}	d	δ	d
	*g	g j^{a}	g j^{a} γ^{d}	g d^{a}	γ	g
звучни аспирирани	*b^{h}	bh	b β^{d}	b	φ	f^{f} b^{g}
	*d^{h}	dh	d δ^{d}	d	θ	f^{f} d^{g} b^{h}
	*g^{h}	gh h^{a}	g j^{a} γ^{d}	g d^{a}	χ	h
палатовелари	*ḱ	ś	s	θ	κ	c
	*ǵ	j	z	d	γ	g
	*ǵ^{h}	h	z	d	χ	h
лабиовелари	*k$^{u̯}$	k c^{a} kh^{b}	k c^{a} x^{c}	k c^{a} x^{c}	π τ^{a} κ^{e}	qu c^{i}
	*g$^{u̯}$	g j^{a}	g j^{a} γ^{d}	g d^{a}	β δ^{a} γ^{e}	u gu^{j}
	*g$^{u̯h}$	gh h^{a}	g j^{a} γ^{d}	g d^{a}	φ θ^{a} χ^{e}	f^{f} v/b^{g}

пие.	скр.	ав.	сперс.	грч.	лат.
*s	s ṣ^{k} ḥ^{n}	h s^{l} š^{k} ø^{n}	h ø^{en} s^{l} š^{k}	ʽ^{f} o^{m} ς^{n} ø^{o}	s r^{o}

ФРИКАТИВИ

пие.	стинд.	ав.	сперс.	грч.	лат.
*h$_2$e	a	a	a	α	a
*eh$_2$	ā	ā	ā	ᾱ η^{s}	ā
*iH	ī	ī	i	ῑ	ī
*uH	ū	ū	u	ῡ	ū
*h$_2$ei	e	aē/ōi ē^{v}	ai	αι	ae
*h$_2$eu	o	ao/ə̄u ō^{v}	au	αυ	au

НЕКЕ НАРОЧИТЕ КОМБИНАЦИЈЕ

СОНАНТИ

пие.	стинд.	ав.	сперс.	грч.	лат.	
*r	r	r	r	ρ	r	*неслоготв. ликвиде*
*l	r/l	r	r	λ	l	
*m	m	m	m	μ ν^{n}	m	*неслоготв. назали*
*n	n	n	n ^{np}	ν	n	
*i̯	y	y^{f} ii^{g}	y^{f} iy^{g}	ʽ^{f} ø^{o}	i ø^{o}	*неслоготв. апроксиманти*
*u̯	v ø^{x}	v^{f} uu^{g}	v^{f} uv^{g}	ʽ/ø^{f} ø^{o}	v	
*r̥	r̥	ərə	ar	ρα/αρ^{u}	or ur^{q}	*слоготв. ликвиде*
*l̥	r̥	ərə		λα/αλ^{u}	ol ul^{q}	
*m̥	a	a	a	α	em im^{q}	*слоготв. назали*
*n̥	a	a	a	α	en in^{q}	
*i	i	i/ī	i iy^{n}	ι	i	*слоготв. апроксиманти*
*u	u	u/ū	u uv^{n}	u	u	
*ḥ$_1$	ø^{f} i^{gn}	ø^{f} ø/i^{g}		ε	ø^{f} a^{g}	*слоготв. ларингали*
*ḥ$_2$	ø^{f} i^{gn}	ø^{f} ø/i^{g}	ø^{f} i^{g}	α	ø^{f} a^{g}	
*ḥ$_3$	ø^{f} i^{gn}	ø^{f} ø/i^{g}		ο	ø^{f} a^{g}	

ВОКАЛИ

пие.	стинд.	ав.	сперс.	грч.	лат.	
*e	a	a ə/ə̄^{w}	a	ε	e i^{q}	*кратки*
*o	a ā^{r}	a ə/ə̄^{w} ā^{r}	a ā^{r}	ο	o u^{q}	
*ē	ā	a ə/ə̄^{w} q̰^{w}	ā	η	ē e^{q}	*дуги*
*ō	ā	a ə/ə̄^{w} q̰^{w}	ā	ω	ō o^{q}	

пие.	стинд.	ав.	сперс.	грч.	лат.	
*ei	e	aē/ōi ē^{v}	ai	ει	ī	*предњи*
*oi	e	aē/ōi ē^{v}	ai	οι	oe/ū ī^{t}	
*eu	o	ao/ə̄u ō^{v}	au	ευ	ū	*стражњи*
*ou	o	ao/ə̄u ō^{v}	au	ου	ū	

ДИФТОНЗИ

*C било који консонант
*T било који безв. оклузив
*D било који зв. оклузив
*R било који сонант
*N Било који назал
*H било који ларингал
*V било који вокал

a. испред пие. *e, *i
b. испред пие. *H
c. испред пие. *C и/или *H
d. иза пие. *V, млав.
e. испред пие. *u
f. на почетку ријечи
g. иза пие. *C
h. испред пие. *r, l иза пие. *u, *r
i. испред пие. *e, *o
j. иза пие. *n
k. иза пие. *r, *u, *k, *i
l. испред пие. *p, *t, *k, *k$^{u̯}$
m. испред или иза пие. *C
n. на крају ријечи
o. између пие. *V и *V
p. испред пие. *C или на крају ријечи
q. у неакцентовној позицији
r. у отвореном слогу (= Бругманов закон)
s. ат., осим иза пие. *e, *i, *r (гдје остаје ᾱ)
t. иза пие. *u̯ и на крају ријечи
u. еол., мик., арк-кип. oR/Ro
v. на крају ријечи (каткад) и у једнослож. ријечима
w. испред назалâ
x. испред ūr < *r̥HC, *l̥HC

ФОНОЛОГИЈА

Фонолошки систем страроиндијског језика

САНДХИ

-k		**-ṭ**		**-t**		**-p**		**-ṅ**		**-n**		**-m**		**-ḥ / -r**		**-āḥ**		**-aḥ**		
1	*k*	2	*ṭ*	3	*t*	4	*p*	5	*ṅ*	6	*n*	7	*ṃ*	8	*ḥ*	9	*āḥ*	10	*aḥ*	***k-/kh-***
11	*g*	12	*ḍ*	13	*d*	14	*b*	15	*ṅ*	16	*n*	17	*ṃ*	18	*r*	19	*ā*	20	*o*	***g-/gh-***
21	*k*	22	*ṭ*	23	*c*	24	*p*	25	*ṅ*	26	*ṃś*	27	*ṃ*	28	*ś*	29	*āś*	30	*aś*	***c-/ch-***
31	*g*	32	*ḍ*	33	*j*	34	*b*	35	*ṅ*	36	*ñ*	37	*ṃ*	38	*r*	39	*ā*	40	*o*	***j-/jh-***
41	*k*	42	*ṭ*	43	*ṭ*	44	*p*	45	*ṅ*	46	*ṃṣ*	47	*ṃ*	48	*ṣ*	49	*āṣ*	50	*aṣ*	***ṭ-/ṭh-***
51	*g*	52	*ḍ*	53	*ḍ*	54	*b*	55	*ṅ*	56	*ṇ*	57	*ṃ*	58	*r*	59	*ā*	60	*o*	***ḍ-/ḍh-***
61	*k*	62	*ṭ*	63	*t*	64	*p*	65	*ṅ*	66	*ṃṣ*	67	*ṃ*	68	*s*	69	*ās*	70	*as*	***t-/th-***
71	*g*	72	*ḍ*	73	*d*	74	*b*	75	*ṅ*	76	*n*	77	*ṃ*	78	*r*	79	*ā*	80	*o*	***d-/dh-***
81	*k*	82	*ṭ*	83	*t*	84	*p*	85	*ṅ*	86	*n*	87	*ṃ*	88	*ḥ*	89	*āḥ*	90	*aḥ*	***p-/ph-***
91	*g*	92	*ḍ*	93	*d*	94	*b*	95	*ṅ*	96	*n*	97	*ṃ*	98	*r*	99	*ā*	100	*o*	***b-/bh-***
101	*ṅ*	102	*ṇ*	103	*n*	104	*m*	105	*ṅ*	106	*n*	107	*ṃ*	108	*r*	109	*ā*	110	*o*	***n-/m-***
111	*g*	112	*ḍ*	113	*d*	114	*b*	115	*ṅ*	116	*n*	117	*ṃ*	118	*r*	119	*ā*	120	*o*	***y-/v-***
121	*g*	122	*ḍ*	123	*d*	124	*b*	125	*ṅ*	126	*n*	127	*ṃ*	128	(V̄)ø	129	*ā*	130	*o*	***r-***
131	*g*	132	*ḍ*	133	*l*	134	*b*	135	*ṅ*	136	*l̃*	137	*ṃ*	138	*r*	139	*ā*	140	*o*	***l-***
141	*k*	142	*ṭ*	143	*c(ch)*	144	*p*	145	*ṅ*	146	*ñ(jh)*	147	*ṃ*	148	*ḥ*	149	*āḥ*	150	*aḥ*	***ś-***
151	*k*	152	*ṭ*	153	*t*	154	*p*	155	*ṅ*	156	*n(t)*	157	*ṃ*	158	*ḥ*	159	*āḥ*	160	*aḥ*	***ṣ-/s-***
161	*g(gh)*	162	*ḍ(ḍh)*	163	*d(dh)*	164	*b(bh)*	165	*ṅ*	166	*n*	167	*ṃ*	168	*r*	169	*ā*	170	*o*	***h-***
171	*g*	172	*ḍ*	173	*d*	174	*b*	175	*ṅ/ṁ*	176	*n/ṁ*	177	*m*	178	*r*	179	*ā*	180	*a*	**V-**

Напомена. Гласови у заградама означавају глас на почетку сљедеће ријечи, кад се и овај мијења.

-ă		**-ĭ**		**-ŭ**		**-ṛ̥**		**-e**		**-ai**		**-o**		**-au**		
1	*-ā-*	2	*-ya-*	3	*-va-*	4	*-ra-*	5	*-e ‘-*	6	*-ā-*	7	*-o ‘-*	8	*-āva-*	***a-***
9	*-ā-*	10	*-yā-*	11	*-vā-*	12	*-rā-*	13	*-a ā-*	14	*-ā ā-*	15	*-a ā-*	16	*-āvā-*	***ā-***
17	*-e-*	18	*-ī-*	19	*-vĭ-*	20	*-rĭ-*	21	*-a ĭ-*	22	*-ā ĭ-*	23	*-a ĭ-*	24	*-āvĭ-*	***ĭ-***
25	*-o-*	26	*-yŭ-*	27	*-ū-*	28	*-rŭ-*	29	*-a ŭ-*	30	*-ā ŭ-*	31	*-a ŭ-*	32	*-āvŭ-*	***ŭ-***
33	*-ar-*	34	*-yṛ̥-*	35	*-vṛ̥-*	36	*-ṝ-*	37	*-a ṛ̥-*	38	*-ā ṛ̥-*	39	*-a ṛ̥-*	40	*-āvṛ̥-*	***ṛ̥-***
41	*-ai-*	42	*-ye-*	43	*-ve-*	44	*-re-*	45	*-a e-*	46	*-ā e-*	47	*-a e-*	48	*-āve-*	***e-***
49	*-ai-*	50	*-yai-*	51	*-vai-*	52	*-rai-*	53	*-a ai-*	54	*-ā ai-*	55	*-a ai-*	56	*-āvai-*	***ai-***
57	*-au-*	58	*-yo-*	59	*-vo-*	60	*-ro-*	61	*-a o-*	62	*-ā o-*	63	*-a o-*	64	*-āvo-*	***o-***
65	*-au-*	66	*-yau-*	67	*-vau-*	68	*-rau-*	69	*-a au-*	70	*-ā au-*	71	*-a au-*	72	*-āvau-*	***au-***

Напомена. Размак је остављен гдје се налази и у деванагарију.

Неколики примјери консонантског сандхија: 7. किम् *ki**m*** + करोषि ***k**aroṣi* > किं करोषि *ki**ṃ** **k**aroṣi* ‘шта радиш?’. — 9. ताः *t**āḥ*** + कन्याः ***k**anyāḥ* > ताः कन्याः *tāḥ **k**anyāḥ* ’те дјевојке’. — 12. परिव्राट् *parivrā**ṭ*** + गच्छति ***g**acchati* > परिव्राड्गच्छति *parivrā**ḍg**acchati* ‘просјак иде’. — 23. तत् *ta**t*** + च ***c**a* > तच्च *ta**cc**a* ‘и то’. — 30. अश्वः *aśva**ḥ*** + च ***c**a* > अश्वश्च *aśva**śc**a* ’и коњ’. — 33. तत् *ta**t*** + जायते ***j**āyate* > तज्जायते *ta**jj**āyate* ‘то се рађа’. — 36. तान् *tā**n*** + जनान् ***j**anān* > तञ्जनान् *ta**ñj**anān* ’те људе’. — 48. कुठारैः *kuṭhārai**ḥ*** + टङ्कैः ***ṭ**aṅkaiḥ* + च *ca*> कुठारैष्टङ्कैश्च *kuṭhārai**ṣṭ**aṅkaiśca* ’сјекирама и полугама’. — 68. पुनः *puna**ḥ*** + तत्र ***t**atra* > पुनस्त् *puna**st**atra* ’опет тамо’. — 70. भ्रातरः *bhrātara**ḥ*** + त्रयः ***t**rayaḥ* > भ्रातरस्त्रयः *bhrātara**st**rayaḥ* ’три брата’. — 86. एतान् *etā**n*** + पाशान् ***p**āśān* > एतान् पाशान् *etā**n** **p**āśān* ‘ове окове’. — 88. पुनः *puna**ḥ*** + पुनः ***p**unaḥ* > पुनः पुनः *puna**ḥ** **p**unaḥ* ’опет и опет’. — 88. व्रीहिः *vrīhi**ḥ*** + पच्यते ***p**acyate* > व्रीहिः पच्यते *vrīhi**ḥ** **p**acyate* ’пиринач се кува’. — 102. षट् *ṣa**ṭ*** + मासः ***m**āsaḥ* > षण्मासः *ṣa**ṇm**āsaḥ* ‘6 мјесеци’. — 103. जगत् *jaga**t*** + नाथः ***n**āthaḥ* > जगन्नाथः *jaga**nn**āthaḥ* ‘господар свијета’. — 106. बान्धवान् *bāndhavā**n*** + मम ***m**ama* > बान्धवान् मम *bāndhavā**n** **m**ama* ‘моје рођаке’. — 106. राजपुत्रान् *rājaputrā**n*** + नयति ***n**ayati* > राजपुत्रान् नयति *rājaputrā**n** **n**ayati* ‘води кнегињу’. — 107. गुरुम् *guru**m*** + नमति ***n**amati* > गुरुं नमति *guru**ṃ** **n**amati* ‘поздрављa учитеља’. — 108. मतिः *mati**ḥ*** + मम ***m**ama* > मतिर्मम *mati**rm**ama* ’моја мисао’. — 117. तम् *ta**m*** + वेद ***v**eda* > तं वेद *ta**ṃ** **v**eda* ‘знам га’. — 118. गुणैः *guṇai**ḥ*** + युक्तः ***y**uktaḥ* > गुणैर्युक्तः *guṇai**ry**uktaḥ* ’обдарен врлинама’. — 119. अश्वाः *aśvā**ḥ*** + वहन्ति ***v**ahanti* > अश्वा वहन्ति *aśvā **v**ahanti* ’коњи возе’. — 120. अश्वः *aśva**ḥ*** + वहति ***v**ahati* > अश्वो वहति *aśvo **v**ahati* ’коњ вози’. — 126. हंसान् *haṃsā**n*** + रक्षति ***r**akṣati* > हंसान् रक्षति *haṃsā**n** **r**akṣati* ‘чува гуске’. — 127. करुणम् *karuṇa**m*** + रोदिति ***r**oditi* > करुनं रोदिति *karuna**ṃ** **r**oditi* ‘плаче самилосно’. — 128. तरुः *taru**ḥ*** + रोहति ***r**ohati* > तरु रोहति *tarū **r**ohati* ’стабло расте’. — 133. तत् *ta**t*** + लब्धम् ***l**abdham* > तल्लब्धम् *ta**ll**abdham* ‘то (је) узето’. — 136. तान् *tā**n*** + लोकान् ***l**okān* > तलँ्लोकान् *tā**l̃l**okān* ’те свјетове’. — 143. तत् *ta**t*** + शृणोति ***śṛ**ṇoti* > तच्छृणोति *ta**cch**ṛṇoti* ‘чује то’. — 146. तान् *tā**n*** + शशान् ***ś**aśān* > तञ्शशान् *tā**ñś**aśān* / तञ्छशान् *tā**ñch**aśān* ’те зечеве’. — 156. तान् *tā**n*** + षट् ***ṣ**aṭ* > तान् षट् *tā**n** **ṣ**aṭ* / तान्त्षट् *tā**ntṣ**aṭ* ’оних шест’. — 157. मोक्षम् *mokṣa**m*** + सेवेत ***s**eveta* > मोक्षं सेवेत *mokṣa**ṃ** **s**eveta* ‘да се посвети одрјешењу’. — 160. अश्वाः *aśvā**ḥ*** + षट् ***ṣ**aṭ* > अश्वाः षट् *aśva**ḥ** **ṣ**aṭ* ’6 коња’. — 166. तान् *tā**n*** + हत्वा ***h**atvā* > तान् हत्वा *tā**n** **h**atvā* ‘убивши их’. — 167. मधुरम् *madhura**m*** + हसति ***h**asati* > मधुरं हसति *madhura**ṃ** **h**asati* ‘слатко се смије’. — 171. सम्यक् *samya**k*** + उक्तम् ***u**ktam* > सम्यगुक्तम् *samya**gu**ktam* ’тачно речено’. — 172. परिव्राट् *parivrā**ṭ*** + अयम् ***a**yam* > परिव्राडयम् *parivrā**ḍa**yam* ‘он (је) просјак’. — 173. सरित् *sari**t*** + अत्र ***a**tra* > सरिदत्र *sari**da**tra* ‘ријека овдје’. — 177. किम् *ki**m*** + अत्र ***a**tra* > किमत्र *ki**ma**tra* ‘шта (је) овдје?’. — 178. पशुः *paśu**ḥ*** + इव ***i**va* > पशुरिव *paśu**ri**va* ’као звијер’. — 179. अश्वाः *aśvā**ḥ*** + ऊहुः ***ū**huḥ* > अश्वा ऊहुः *aśvā **ū**huḥ* ’коњи су возили’. — 180. अश्वः *aśva**ḥ*** + उवाह ***u**vāha* > अश्व उवाह *aśva **u**vāha* ’коњ је возио’.[17]

[17] Али अश्वः *aśva**ḥ*** + अपि ***a**pi* > अश्वो ऽपि *aśvo **‘**pi* ’коњ такође’.

Неколики примјери вокалског сандхија: 1. न *na* + अस्ति ***a**sti* > नास्ति *nā**s**ti* ’није’. — 1. गत्वा *gatvā* + अब्रवीत् ***a**bravīt* > गत्वाब्रवीत् *gatvā**bravīt* ’дошавши рече’. — 4. पितृ *pitṛ-* + अर्थम् ***a**rtham* > पित्रर्थम् *pitr**a**rtham* ’ради оца’. — 5. तथागते *tathāgat**e*** + अपि ***a**pi* > तथागते ऽपि *tathāgat**e** **’**pi* ’и у таквом стању’. — 7. भानो *bhān**o*** + अत्र ***a**tra* > भनो ऽत्र *bhān**o** **’**tra* ’сунце, овдје’. —9. तत्र *tatr**a*** + आयातः ***ā**yātaḥ* > तत्रायातः *tatr**ā**yātaḥ* ’дођоше тамо’. — 9. राजा *rāj**ā*** + आददात् ***ā**dadāt* > राजाददात् *rāj**ā**dadāt* ’краљ узе’. — 10. कुट्टनी *kuṭṭanī* + आह ***ā**ha* > कुट्टन्याह *kuṭṭan**yā**ha* ’подводачица рече’. — 13. ते *te* + आगताः ***ā**gatāḥ* > त आगताः *ta **ā**gatāḥ* ’они дошли су’. — 17. तिष्ठ *tiṣṭh**a*** + इह ***i**ha* > तिष्ठेह *tiṣṭh**e**ha* ’остани овдје’. — 17. रथ *rath**a-*** + ईषा ***ī**ṣā* > रथेषा *rath**e**ṣā* ’рудо’ (на колима). — 17. भार्या *bhāryā* + इव ***i**va* > भार्येव *bhāry**e**va* ’као жена’. — 17. का *kā* + ईदृशी ***ī**dṛśī* > केदृशी *ked**e**dṛśī* ’која је таква’. — 18. अस्ति *ast**i*** + इह ***i**ha* > अस्तीह *astī**h**a* ’је овдје’. — 18. अधि *adh**i*** + इश्वरः ***ī**śvaraḥ* > अधीश्वरः *adhī**ś**varaḥ* ’господар’. — 18. देवी *devī* + इयम् ***i**yam* > देवीयम् *devī**y**am* ’ова богиња’. — 18. स्त्री *strī* + ईक्षते ***ī**kṣate* > स्त्रीक्षते *strī**k**ṣate* ’жена гледа’. — 19. मधु *madh**u*** + इव ***i**va* > मध्विव *madh**vi**va* ’као мед’. — 21. नगरे *nagar**e*** + इह ***i**ha* > नगर इह *nagar**a** **i**ha* ’овдје у граду’. — 25. वृक *vṛk**a-*** + उदर ***u**dara-* > वृकोदर *vṛk**o**dara-* ’ко има желудац као вук’. — 25. सहसा *sahas**ā*** + उत्थाय ***u**tthāya* > सहसोत्थाय *sahas**o**tthāya* ’изненада уставши’. — 25. रम्भा *rambh**ā-*** + ऊरु ***ū**ru-*> रम्भोरु *rambh**o**ru-* ’ко има бедра која су као дрво банане’. — 25. हुत *hut**a*** + उच्छिष्टम् ***u**cchiṣṭam* > हुतोच्छिष्टम् *hut**o**cchiṣṭam* ’остатак жртве’. — 26. इति *it**i*** + उक्त्वा ***u**ktvā* > इत्युक्त्वा *it**yu**ktvā* ’рекавши тако’. — 27. सु *s**u*** + उक्तम् ***u**ktam* > सूक्तम् *s**ū**ktam* ’химна’. — 27. बाहु *bāh**u-*** + ऊरु ***ū**ru-* > बाहूरु *bāh**ū**ru-* ’руке и бедра’. — 32. तौ *tau* + ऊचतुः ***ū**catuḥ* > तावूचतुः *tāv**ū**catuḥ* ’њих двоје рекли су’. — 33. सप्त *sapt**a*** + ऋषयः ***ṛ**ṣayaḥ* > सप्तर्षयः *sapt**ar**ṣayaḥ* ’седам мудраца’. — 33. महा *mah**ā-*** + ऋषभः ***ṛ**ṣabhaḥ* > महर्षभः *mah**ar**ṣabhaḥ* ’велики бик’. — 41. एक *ek**a-*** + एकः ***e**kaḥ* > एकैकः *ek**ai**kaḥ* ‘сваки’. — 47. सूनो *sūn**o*** + एहि ***e**hi* > सून एहि *sūn**a** **e**hi* ’сине, дођи’. — 49. लोक *lok**a-*** + ऐश्वर्यम् ***ai**śvaryam* > लोकैश्वर्यम् *lok**ai**śvaryam* ’свјетска власт’. — 49. महा *mah**ā-*** + ऐश्वर्यम् ***ai**śvaryam* > महैश्वर्यम् *mah**ai**śvaryam* ’велика власт’. — 57. जल *jal**a-*** + ओकस् ***o**kas-* > जलौकस् *jal**au**kas-* ’који станује код воде’. — 65. रूप *rūp**a-*** + औदार्य ***au**dārya-* > रूपौदार्य *rūp**au**dārya* ’љепота и племенитостsa’. — 65. यथा *yath**ā*** + औचित्यम् ***au**cityam* > यथौचित्यम् *yath**au**cityam* ’као иуначе’.

КОМПАРАТИВНА ФОНОЛОГИЈА

(*V*. таблицу на стр. 6.)

Пие. **p* > стинд. *p*: стинд. ***p**itā* < пие. **p**h₂tēr*** ‘отац’; ав. ***p**tar-*, стперс. ***p**itar-*, грч. πατήρ, лат. *pater*. — стинд. ***p**arut* < пие. **p**erueti*** ‘лани’; грч. **π**έρυσι, дор. **π**έρυτι, еол. **π**έρρυσι. — стинд. *sa**p**ta* < пие. **se**p**tm̥* ‘седам’; ав. ha**p**ta, грч. ἑ**π**τά, лат. *se**p**tem*.

Пие. **b* > стинд. *b*: стинд. ***b**ala-* < пие. **b**el-*** ‘снага, сила’; грч. **β**ελτίων, лат. *dē-**b**ilis*. — стинд. *pi**b**ati* < ие. **pi-**b**-* < стинд. **pi-ph₃-*; лат. *bi**b**ō*.

Пие. **bʰ* > стинд. *bh*: стинд. ***bh**rātā* < пие. **b**ʰ**reh₂tēr*** ‘брат’; ав. ***b**rātar-*, стперс. ***b**rātar-*, дор. **φ**ρᾱ́τηρ, лат. ***f**rāter*. — стинд. ***bh**arati* < пие. **b**ʰ**er-* ; ав. ***b**araiti*, грч. **φ**έρω, лат. *fer**ō***. — стинд. *na**bh**as* < пие. **ne**b**ʰos* ‘небо’; ав. *na**b**ah-*, грч. νέ**φ**ος.

Пие.**t* > стинд. *t*: стинд. ***t**ad* < пие. **t**od*** ‘то’; ав. ***t**aṯ*, грч. **τ**ό, лат. *is-**t**ud*. — стинд. ***t**udati* < пие. **t**ud-*** ‘ударати’; лат. ***t**undō*. — стинд. *pa**t**ati* < пие. *pe**t**(H)-* ‘летјети; падати’; ав. *hąm-pa**t**a-*, стперс. *ud-pa**t**a-*, грч. πέ**τ**ομαι, лат. *petō*.

Пие. **d* > стинд. *d*: стинд. ***d**aśa* < пие. **d**eḱm̥(t)*** ‘10’; ав. ***d**asa*, грч. **δ**έκα, лат. ***d**ecem*. — стинд. ***d**ru-* < пие. **d**ru-*** ‘дрво’; грч. **δ**ρῦς. — стинд. *a**d**-* < пие. **h₁e**d**-* ‘јести’ ав. *a**δ**-*, грч. ἔ**δ**ω, лат. *e**d**ō*.

Пие.**dʰ* > стинд. *dh*: стинд. ***dh**ūma-* < пие. **d**ʰ**uHmos*** ‘дим’; грч. **θ**ῡμός, лат. ***f**ūmus*. — стинд. *ma**dh**u* < пие. **me**d**ʰu* ‘медовина’; ав. *ma**δ**u-*, грч. μέ**θ**υ. — стинд. *madhya-* < пие. **me**d**ʰi̯o-* ‘средњи’; ав. *mai**δ**iia-*, лат. *me**d**ius*.

Пие. *k* > стинд. *k*: стинд. ***k**raviṣ-* < пие.**k**reu̯h₂s-* ‘месо’; грч. κρέας, лат. ***c**ruor*. — стинд. *s**k**andati* < пие. *s**k**end-* ‘устати, скочити’; лат. *s**c**andō*. — стинд. *ro**k**a-* < пие. *leu**k**-* ‘свјетло’; грч. λευ**κ**ός, лат. *lū**x**, lu**c**is*.

Пие. *g* > стинд. *g*: стинд. *yu**g**a-* < пие. *i̯u**g**om* ’јарам’; ав. *yu**g**a-*, грч. ζυ**γ**όν, лат. *iu**g**um*.

Пие. *gʰ* > стинд. *gh*: стинд. *me**gh**as* < пие. *h₃mei**gʰ**-* ‘магла, влага’; ав. *maē**γ**a-*, грч. ὀμί**χ**λη. — стинд. *dīr**gh**a-* < пие. *dl̥h₁**gʰ**o-* ‘дуг’; ав. *darə**γ**a-*, грч. δολι**χ**ός.

Пие. *ḱ* > стинд. *ś*: стинд. ***ś**atam* < пие. *dḱm̥tom* ’100’; ав. ***s**atəm*, грч. ἑ**κ**ατον, лат. ***c**entum*. — стинд. *ve**ś**a-* < пие. *u̯oi**ḱ**o-* ‘кућа’; ав. ав. *va**ē**sa-*, грч. οἶ**κ**ος, лат. *vī**c**us*. — стинд. *a**ś**va-* < пие. *h₁e**ḱ**u̯os* ‘коњ’; ав. *as**p**ō*.

Пие. *ǵ* > стинд. *j*: стинд. ***j**ānu* < пие. *ǵonu*; ав. *zānu-*, грч. **γ**όνυ, лат. *ge**n**ū*. — стинд. ***j**anas* < пие. *ǵenos*; ав. , грч. **γ**ένος, лат. *ge**n**us*. — стинд. *a**j**ati* < пие. *h₂e**ǵ**-* ‘водити’; ав. *azaiti*, грч. ἄ**γ**ω, лат. *a**g**ō*.

Пие. *ǵʰ* > стинд. *h*: стинд. ***h**eman* < пие. *ǵʰeim-* ‘зима’; грч. **χ**εῖμα. — стинд. ***h**aṃsa-* < пие.*ǵʰh₂ens-* ‘гуска’; грч. **χ**ήν, лат. ***(h)**ānser*. — стинд. *va**h**ati* < пие. *u̯eǵʰ-* ‘возити’; ав. *va**z**-*, грч. ἔ**χ**ω, лат. *ve**h**ō*.

Пие. *kᵘ* > стинд. *k*: стинд. ***k**atara-* < пие *kᵘoteros*; грч. **π**ότερος. — стинд. *ya**k**r̥t* < пие. *Hi̯e**k**ᵘr̥* ‘јетра’; ав. *yā**k**arə*, грч. ἦ**π**αρ, лат. *ie**c**ur*. — стинд. *paṅ**k**t-* < пие. *pen**k**ᵘt-* ‘пêтī’; grč. πέμ**π**τος.

Пие. *gᵘ* > стинд. *g*: стинд. ***g**o-* < пие. *gᵘh₃eu-* ‘говедо’; ав. *gāu-*, стперс. ***G**au-*, грч. **β**ούς. — стинд. *ga**t**i-* < пие. *gᵘm̥ti-* ‘ход’; ав. *ga**i**ti-*, грч. **β**άσις. — стинд. ***g**arbha-* < пие. *gᵘelbʰ-* ‘утроба’; ав. *ga**r**əwa-*, грч. **δ**ελφύς.

Пие. *gᵘʰ* > стинд. *gh*: стинд. ***gh**ana-* < пие. *gᵘʰono-* ’убиство’; грч. **φ**όνος. — стинд. ***gh**arma-* < пие. *gᵘʰermos*; ав. *ga**r**əma-*, грч. **θ**ερμός, лат. ***f**ormus*. — стинд. *ra**gh**u-* < пие. *h₁lṇgᵘʰu-* ‘брз’; грч. ἐλα**χ**ύς, лат. *le**v**is*.

Пие. *s* > стинд. *s*: стинд. ***s**acate* < пие. *sekᵘ-* ‘слиједи’; ав. ***h**ačaite*, грч. **ἕ**πομαι, лат. ***s**equor*. — стинд. ***s**ravati* < пие. *sreu̯-* ‘теħи’; грч. **ῥ**έω. — стинд. *va**s**te* < пие. *u̯e**s**-* ’одјенути се; одјеħа’; ав. *va**s**tē*, грч. ἐ**σ**θής, lat. *ve**s**tis*.

Пие. *r* > стинд. *r*: стинд. *pa**r**i* < пие. *pe**r**i* ‘око’; ав. *pai**r**ī*, грч. πε**ρ**ί, лат. *pe**r***. — стинд. *bha**r**ati* < пие. *bʰe**r**-* ; ав. *ba**r**aiti*, грч. φέ**ρ**ω, лат. *fe**r**ō*. — стинд. *na**r**a-* < пие. *h₂ne**r**-* ‘човјек; мушкарац’; ав. *na**r**-*, грч. ἀνή**ρ**.

Пие. *r̥* > стинд. *r̥*: стинд. *m**r̥**ta-* < пие. *m**r̥t-*** ‘мртав’; ав. *m**ə**rə**t**a-*, стперс. *ma**r**ta-*, грч. β**ρο**τός, лат. *mo**r**tuus*.

Пие. *l* > стинд. *r* (/ *l*): стинд. ***r**akṣati* < пие. *h₂**l**eks-* ‘чувати, штитити’; грч. ἀ**λ**έξω. — стинд. ***l**ubhyati* < пие. *l**u**bʰ-* ’жељети’; стлат. ***l**ubet*, лат. ***l**ibet*. — стинд. ***r**ihati* / ***l**ihati* < пие. *liǵʰ-* ’лизати’; лат. ***l**ingō*.

Пие. *l̥* > стинд. *r̥*: стинд. *m**r̥**du-* < пие. *m**l̥**dus* ‘мек’; грч. β**λα**δύς.

Пие. *m* > стинд. *m*: стинд. ***m**adhu* < пие. *me**d**ʰu* ‘медовина’; ав. ***m**aδu-*, грч. **μ**έθυ. — стинд. ***m**anaḥ* < пие. *menos* ‘ум, мисао’; ав. ***m**anah-*, грч. **μ**ένος. — стинд. *ja**m**bha-* < пие. *ǵo**m**bʰos* ‘зуб’; грч. γό**μ**φος.

Пие. *m̥* > стинд. *a*: стинд. *daś**a*** < пие. *dek**m̥**(t)* ‘10’; ав. *das**a***, грч. δέκ**α**, лат. *dec**em***. — стинд. *ś**a**tam* < пие. *dḱm̥tom* ’100’; ав. *s**a**təm*, грч. ἑ**κα**τον, лат. *c**en**tum*. — стинд. *g**a**ti-* < пие. *gᵘ**m̥**ti-* ‘ход’; ав. *ga**i**ti-*, грч. β**ά**σις.

Пие. *n* > стинд. *n*: стинд. ***n**abhas* < пие. *n**e**bʰos* ‘облак’; ав. ***n**abah-*, грч. **ν**έφος. — стинд. ***n**ak* < пие. *n**o**kᵘt-* ‘ноħ’; ав. ***n**axt-*, грч. **ν**ύξ, лат. ***n**ox*. — стинд. *ja**n**as* < пие. *ǵe**n**h₁os* ‘род’; грч. γέ**ν**ος, лат. *ge**n**us*.

Пие. *n̥* > стинд. *a*: стинд. ***a**mr̥ta-* < пие. *n̥**m**r̥tos* ‘бесмртан’; ав. ***a**məša-*, грч. **ἄ**μβροτος. — стинд. *ma**t**iḥ* < пие. *m**n̥t-*** ‘мисао’; ав. *ma**i**ti-*, грч. *-***μα**τος, лат. *mēns, me**n**tis*. — стинд. *nāma* < стинд. *h₃neh₃m**n̥*** ‘име’; ав. *nām**ā***, грч. ὄνομ**α**, лат. *nōme**n***.

Пие. *i* > стинд. *i*: стинд. *di**v**i* < пие. *di̯u̯**i*** ‘на небу’; грч. Δ**ι**ί. — стинд. विद *vid-* < пие. *u̯id-* ‘видјети; знати’; ав. *vī**d**aṯ*, грч. **ἰ**δεῖν, лат. *vi**d**eō*. — стинд. *as**t**i* < пие. *h₁es**t**i* ‘је(сте)’; ав. *as**t**i*, стперс. *as**t**iy*, грч. ἐστ**ί**.

Пие. *u > стинд. u: стинд. duhitā < пие. *dʰugh₂tēr ’кћи’; ав. dugədar-, грч. θυγάτηρ. — стинд. yuga- < пие. *i̯ugom ‘јарам’; ав. yuga- грч. ζυγόν, лат. iugum. — стинд. śruta- < пие. *klutos ‘славан’; грч. κλυτός, лат. in-clutus.

Пие. *i̯ > стинд. y: стинд. yakṛt < пие. *Hi̯ekᵘr̥ ‘јетра’; ав. yākarə, грч. ἦπαρ, лат. iecur. — стинд. यस् yas < пие. *Hi̯os ‘који’; ав. yə, грч. ὅς. — стинд. madhya- < пие. *medʰi̯os ‘средњи’; ав. maiδiia-, лат. medius.

Пие. *u̯ > стинд. v: стинд. veśa- < пие. *u̯oikos ‘кућа’; ав. vaēsa-, грч. (ϝ)οἶκος, лат. vīcus. — стинд. vacas < пие. *u̯ekᵘos ‘глас’; ав. vacah-, грч. (ϝ)ἔπος. — стинд. nava- < пие. *neu̯os ’нов’; грч. νέος, лат. novus.

Пие. *h₁C > стинд. ø: стинд. santi < *h₁senti ‘(је)су’; ав. hənti, мик. e-e-si, лат. sunt. — стинд. raghu- < пие. *h₁lŋgʷʰu- ‘брз’; грч. ἐλαχύς, лат. levis. — стинд. rudhira- < пие. *h₁rudʰros ‘црвен’; грч. ἐρυθρός, лат. ruber.

Пие. *Ch₁C> стинд. i: стинд. janitā < пие. *ǵenh₁tōr ‘предак’; грч. γενέτωρ, лат. genitor. – стинд. anila- < пие. *h₂enh₁- ’ваздух’; грч. ἄνεμος, лат. animus. — стинд. iṣira < пие. *ish₁ros ‘јак, свет’; грч. ἱερός.

Пие. *h₂C > стинд. ø: стинд. vasati < пие. *h₂u̯es- ‘дува, пуше’; ав. vaŋhaiti, грч. aor ἄεσα. — стинд. nara- < пие. *h₂ner- ‘човјек; мушкарац’; ав. nar-, грч. ἀνήρ. — стинд. rakṣati < пие. *h₂leks- ‘чувати, штитити’; грч. ἀλέξω.

Пие. *Ch₂C > стинд. i: стинд. pitā < пие. *ph₂tēr ‘отац’; ав. p(i)tar-, стперс. pitar-, грч. πατήρ, лат. pater. — стинд. duhitā < пие. *dʰugh₂tēr ’кћи’; ав. dugədar-, грч. θυγάτηρ. — стинд. kraviṣ- < пие.*kreu̯h₂s- ‘месо’; грч. κρέας.

Пие. *h₃C > стинд. ø: стинд. nāma < стинд. *h₃neh₃mn̥ ‘име’; ав. nāmā, грч. ὄνομα, лат. nōmen. — стинд. bhrū- < пие. *h₃bʰruH- ‘обрва’; грч. ὀφρύς. — стинд. meghas < пие. *h₃meigʰ- ‘магла, влага’; ав. maēγa-, грч. ὀμίχλη.

Пие. *Ch₃C > стинд. i: стинд. aritra- < пие. *h₂erh₃trom ‘рало’; грч. ἄροτρον. — стинд. adita < пие. h₁edh₃to ‘дати’; грч. ἔδοτο. — стинд. jihma- < пие. *dh₃ǵʰmos ’нагнут’; уп. грч. δοχμός.

Пие. *e > стинд. a: стинд. daśa < пие. *deḱm̥t ’10’; ав. dasa, грч. δέκα, лат. decem. — стинд. मधु madhu < пие. *medʰu ‘медовина’; ав. maδu-, грч. μέθυ — стинд. pañca < пие. *penkᵘe ‘5’; ав. panca, грч. πέντε.

Пие. *o > стинд. a: стинд. jambha- < пие. *ǵombʰos ‘зуб’; грч. γόμφος. — стинд. dadaṛśa < пие. *dedorḱ- ’видјети’; ав. dādarəsa, грч. δέδορκε.

Пие. *h₁e > стинд. a: стинд. asti < пие. *h₁esti ‘је(сте)’; ав. asti, стперс. astiy, грч. ἐστί, лат. est. — стинд. ad- < пие. *h₁ed- ‘јести’ ав. aδ-, грч. ἔδω, лат. edō.

Пие. *h₂e > стинд. a: стинд. ajra- < пие. *h₂eǵros ‘поље’; грч. ἀγρός, лат. ager. — стинд. akṣa- < пие. *h₂eḱs- ‘оса’; грч. ἄξων, лат. axis.

Пие. *h₃e > стинд. a: стинд. avi- < пие. *h₃eu̯is ‘овца’; грч. οἶς, лат. ovis. — стинд. अहि ahi- < пие. *h₃egʷʰis ‘змија; змај’; ав. aži-, грч. ὄφις.

Пие. *Ho > стинд. a: стинд. ajma- < пие. *h₂oǵmos ‘бразда’; грч. ὄγμος.

Пие. *ē > стинд. ā: стинд. dāri- < пие. *dēri- ‘кожа’; грч. δῆρις. — стинд. mātā < пие. *meh₂tēr ‘мати’; грч. μήτηρ, лат. māter. — стинд. durmanās < пие. *dusmenēs ’зломислен’; грч. δυσμενής.

Пие. *ō > стинд. ā: стинд. śvā < пие. *ḱu̯ō(n) ‘пас’; ав. spā, грч. κύων. — стинд. uṣāḥ < пие. *h₂usōs ‘зора’; грч. ἕως, лат. aurōra.

Пие. *eh₂ > стинд. ā: стинд. svādu- < пие. *su̯eh₂dus ‘сладак’; грч. ἡδύς, лат. suāvis. — стинд. bāhu- < пие. *bʰeh₂ǵʰus ‘рука, лакат’; ав. bāzu-, грч. πῆχυς, дор. еол. πᾶχυς.

Пие. *eh₃ > стинд. ā: стинд. nāma < стинд. *h₃neh₃mn̥; ав. nāmā,, лат. nōmen. — стинд. dāna- < пие. *deh₃nom ‘поклон’; лат. dōnum. — стинд āma < пие. *Heh₃mo- ‘сиров’; грч. ὠμός.

Пие. *oh_1 > стинд. *ā*: стинд. ***ā****śu-* < пие. *h_1***oh**$_1$*ḱu-* ‘брз’; ав. ***ā****su-*, грч. **ὠ**κύς, лат. *ōc*(*ior*). — стинд. nomdu, accdu, vocdu *o*-основâ ***-ā*** < пие. *-***oh**$_1$; став. ***-ā***, стперс. ***-ā***, грч. **-ω**, лат. ***-ō***.

Пие. **iH* > стинд. *ī*: стинд. *vīra-* < пие. **u̯iHros* ‘мушкарац’; ав. *vīra-*, стперс. *Vīra-*. — стинд. *jīva-* < пие. *g^{u}***ih**$_3$*u̯os* ’жив’; стперс. *jīva*, лат. *vīvus*.

Пие. **uH* > стинд. *ū*: стинд. *dhūma-* < пие. *d^h***uH***mos* ‘дим’; грч. θῡμός, лат. *fūmus*. — стинд. *mūṣ* < пие. **muHs* ‘миш’; грч. μῦς, лат. *mūs*.

Пие. **ei* > стинд. *e*: стинд. *heman* < пие. *$ǵ^h$***ei***m-* ‘зима’; грч. χεῖμα. — стинд. *mehati* < пие. *$h̥_3$***mei***g^h-* ‘пишати’; ав. *maēzaiti*, грч. ὀμείχω.

Пие. **oi* > стинд. *e*: стинд. *veda* < пие. *u̯***oi***dh_2e* ’видјети, знати’; грч. **οἶ**δα, лат. *vīdī*. — стинд. *veśa-* < пие. *u̯***oi***ḱos* ‘кућа’; ав. *vaēsa-*, грч. **οἶ**κος, лат. *vīcus*.

Пие. **eu* > стинд. *o*: стинд. *bodhati* < пие. *b^h***eu***d^h-* ‘будити’; ав. *baodənt-*, грч. πεύθομαι. — стинд. *joṣṭar-* < пие. *ǵ***eu***s-* ‘кушати’; грч. γεύομαι.

Пие. **ou* > стинд. *o*: стинд. *śroṇi-* < пие. *ḱ***lou***ni-* ‘гузица’; лат. *clūnis*.

Пие. *$h_1$ei > стинд. *e*: стинд. *eti* < пие. ***$h_1$ei-*** ‘иħи’; ав. *aēiti*, стперс. *aitiy*, грч. **εἶ**σι.

Пие. *$h_2$ei > стинд. *e*: стинд. *edha-* < пие. ***$h_2$ei***d^hos ‘ужгати, огњиште’; грч. **αἶ**θος, лат. *aedēs*.

Пие. *$h_1$eu > стинд. *o*: стинд. *ohate* < пие. ***$h_1$eu***g^h- ‘молити се’; ав. *aojaitē*, грч. **εὔ**χομαι.

Пие. *$h_2$eu > стинд. *o*: стинд. *ojas* < ***$h_2$eu***ges << пие. ***$h_2$eu***gos ‘снага’; ав. *aojō*, грч. **αὔ**ξω, лат. *augeō*.

Пие. **ēu* > стинд. *au*: стинд. *dyauḥ* < пие. *di***ēu***s* ‘Небо’; грч. Ζεύς.

Пие. *h_2ēu > стинд. *au*: стинд. *nauḥ* < пие. ?*n***h_2ēu***s*; ‘лађа’; грч. ν**αῦ**ς.

Пие. *h_3ēu > стинд. *au*: стинд. *gauḥ* < пие. *g^{u}***h_3ēu***s* ‘говедо’; грч. β**οῦ**ς.

Фонолошки систем индоевропског прајезика

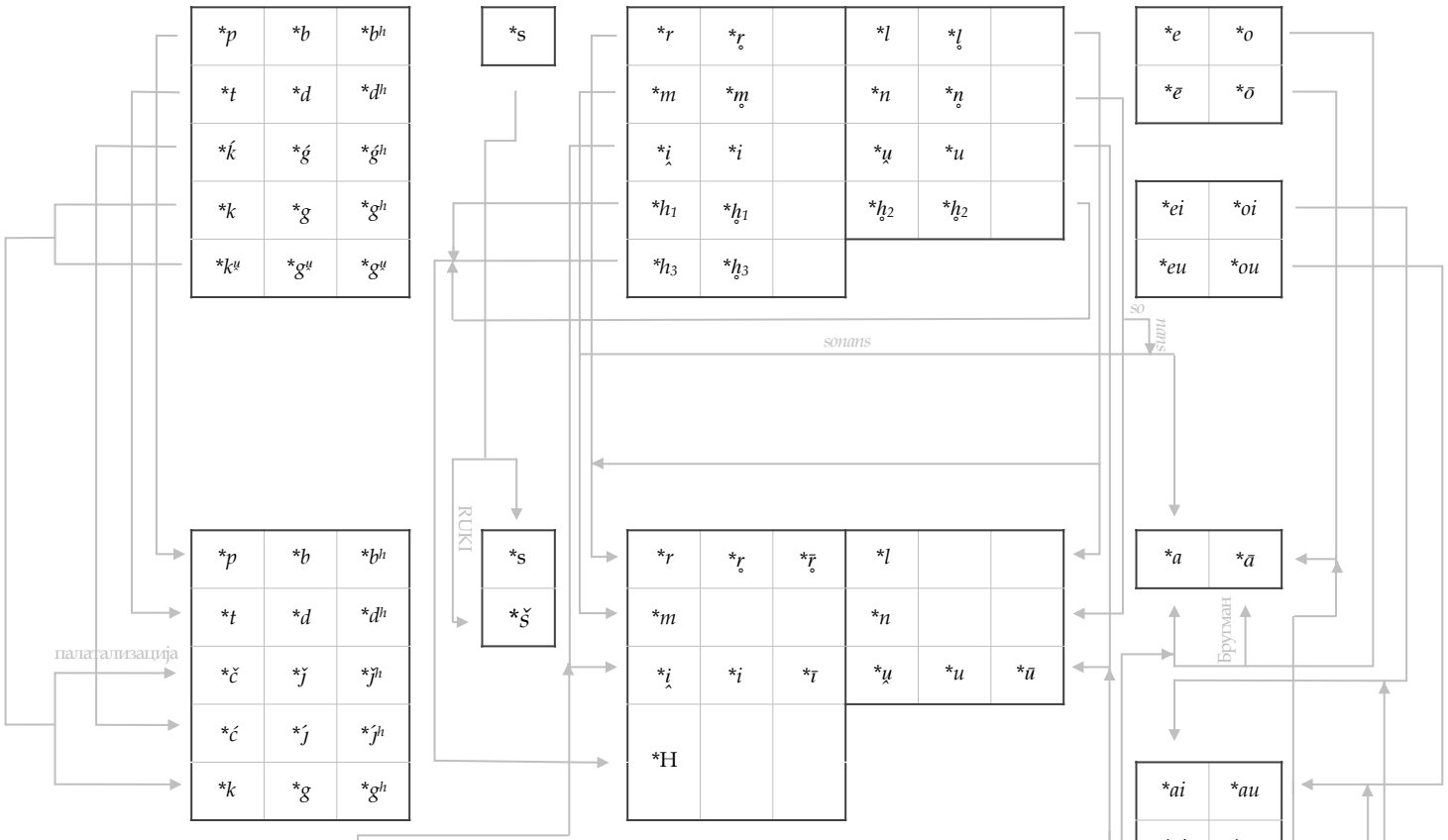

Фонолошки систем ндоиранског прајезика

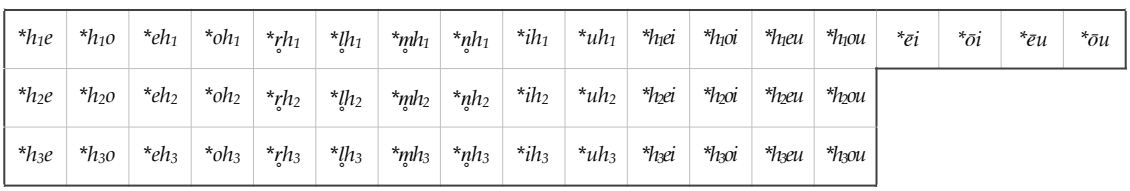

Неке нарочите комбинације у индоевропском прајезику

ИСТОРИЈСКА ФОНОЛОГИЈА

(*V*. схему на стр. 13.)

ОД ИНДОЕВРОПСКОГ ДО ИНДОИРАНСКОГ

Преглас пие. вокала под утицајем пие. ларингала: пие. *h_2e > пие. *h_2a, пие. *h_3e > пие. *h_3o, пие. *eh_2 > пие. *ah_2, пие. *eh_3 > пие. *oh_3, нпр. ие. ***h_2a**ḱs- (> иир. *akša- > стинд. *akṣa-*) < пие. ***h_2e**ḱs- ‘óca’, ие. ***h_3o**$g^{\mu h}$is (> иир. *aǰʰi- > стинд. *ahi-*, ав. *aži-*) < пие. ***h_3e**$g^{\mu h}$is ‘змија; змај’, ие. *s$u̯$**ah$_2$**dus (> иир. *sṷādu- > стинд *svādu-*) < пие. *s$u̯$**eh$_2$**du- ‘сладак’, ие. *de-d**oh$_3$**- (> иир. *da-dā- > стинд. *da-dā-*, ав. *da-dā-*, стперс. *da-dā-*) < пие. *de-d**eh$_3$**- ‘дати’, итд.

Постанак ие. ларингалних дужина: пие. *eh_1 > ие. *$ē$, пие. *eh_2 > пие. *ah_2 > ие. *$ā$, пие. *eh_3 > пие. *oh_3 > ие. *$ō$, пие. *oh_1 > ие. *$ō$, пие. *oh_2 > пие. *$ō$, пие. *oh_3 > ие. *$ō$, пие. *iH > ие. *$ī$, пие. *uH > ие. *$ū$, нпр. ие. *s$u̯$**ā**dus (> иир. *sṷādu- > стинд *svādu-*) < ие. *s$u̯$**ah$_2$**du- < пие. *s$u̯$**eh$_2$**du- ‘сладак’, ие. *de-d**ō**- (> иир. *da-dā- > стинд. *da-dā-*, ав. *da-dā-*, стперс. *da-dā-*) < *de-d**oh$_3$**- < пие. *de-d**eh$_3$**- ‘дати’, ие. *d^h**ū**mo- (> иир. *d^hāma- > стинд. *dhāma-*) < пие. *d^h**uH**mo- ‘дим’, ие. *$u̯$**īr**o- (> иир. *$u̯$īra- > стинд. *vīra-*, ав. *vīra-*, стперс. *Vīra-*) < пие. *$u̯$**iH**ro- ‘мушкарац’, итд.

Постанак ие. накнадних дужина: пие. *-*VRs* > ие. *-*V̄R* (= Семерењијев закон), пие. *-*VRH* > ие. *-*V̄R* (= Семерењијев закон), пие. *-*Vum* > ие. *-*V̄m* (= Стангов закон), нпр. ие. *ḱ$u̯$**ō(n)** (> иир. *ćṷā > стинд. *śvā*, ав. *spā*) < пие. *ḱ$u̯$**ons** ‘пас’, ие. *g^u**ōm** (> иир. *gām > стинд. *gām*, ав. *gąm*) < пие. *g^u**h$_3$eum**, итд.

Ларинглна аспирација: пие. *CH(V) > иир. *C^h, нпр. иир. *a**ǰʰ**am (> стинд. *aham*, ав. *azəm*, стперс. *adam*) < *nue*. *h_1e**ǵh$_2$**om.* (Одавде постаје и скр. *ph*, *th*, *kh*, тј. од пие. *pH, *tH, *$k^{(u)}H$.)

Нестанак других пие. ларингала: пие. *h_1e > ие. *e, пие. *h_2e > ие. *h_2a > ие. *a, пие. *h_3e > ие. *h_3o > ие. *o, пие. *h_1o > ие. *o, пие. *h_2o > ие. *o, пие. *h_3o > ие. *o, нпр. ие. ***e**sti (> иир. *asti > стинд. asti*, ав. *asti*, стперс. *astiy*) < пие. *$h_1$esti ‘је(сте)’, ие. ***a**ḱs- (> иир. *akš- > стинд. *akṣa-*) < ие. ***h$_2$a**ḱs- < пие. ***h$_2$e**ḱs- ‘óca’, ие. ***o**$g^{\mu h}$i- (> иир. *aǰʰi- > стинд. *ahi-*, ав. *aži-*) < ие. ***h$_3$o**$g^{\mu h}$i- < пие. ***h$_3$e**$g^{\mu h}$i- ‘змија; змај’, ие. ***o**ǵmo- (> иир. *aǰma > стинд. *ajma-*) < пие. ***h$_2$o**ǵmo- ‘бразда’, итд.

Дисимилација пие. аспирата (Грасманов закон): пие. *D^h – D^h > иир. *D – D^h, нпр. иир. ***b**u**d^h**ta- (> иир. *budd^{h}a > стинд. *buddha-*) < пие. ***b^h**u**d^h**to- ‘пробуђен’, и сл.

Бартоломеов закон: пие. *$D^{(h)}T$ > иир. *$DD^{(h)}$, пие. *Ds > ир. *Dz, нпр. иир. *bu**dd^h**a- (> стинд. *buddha-*) иир. *bu**d^{h}t**a- < пие. *b^{h}u**d^{h}t**o- ‘пробуђен’, и сл.

Зипсов закон: пие. *$sD^{(h)}$ > иир. *$sT^{(h)}$, нпр. иир. ***sp^h**r̄ǰ-a- (> стинд. *sphūrjati*) < пие. ***sb^h**r̥Hg-e- ‘грмјети’; иир. ***sk^h**al- (> стинд. *skhalate*) < пие. ***sg$^{\mu h}$**h$_2$el- ‘спотаћи се’, itd.

Сатемизација пие. палатовелара: пие. *ḱ > иир. *ć, пие. *ǵ > иир. *ǰ, пие. *ǵʰ > иир. *ǰʰ (и пие. *k^u > иир. *k*, пие. *g^u > иир. *g*, пие. *g^{uh} > иир. *g^h), нпр. иир. *da**ć**a (> стинд. *daśa*, ав. *dasa*) < пир. *de**ḱm̥**(t) ’10’, иир. *a**ǰ**- (> стинд. *aj-*, ав. *az-*) < пие. *h$_2$e**ǵ**- ‘водити’, иир. *va**ǰʰ**- (> стинд. *vah-*, ав. *vaz-*) < пие. *$u̯$e**ǵʰ**- ‘возити’, итд.

Изнимка: пие. *ḱC > иир. *šC (ne *ćC), нпр. иир. *a**št**ā (> стинд. *aṣṭā*, ав. *ašta*) < пие. *h$_3$e**ḱt**oh$_1$ ’8’, и сл.

Алофонематизација ие. *s: пие. *s > пие. *z испред звучних оклузива, нпр. иир. *mizd^{h}a- > *mižd^{h}a (> скр. *mīḍham*, ав. *mīžda-*) < пие. *m**is**d^{h}o- ‘плата; одмазда’, иир. *nizda- > *nižda- (> скр. *nīḍa-*) < пие. *ni**s**do- ‘гнијездо’, итд.

RUKI-pravilo: пие. *s, z > иир. *$š$, $ž$ иза *r, *u, *k *i и алофонâ, нпр. иир. *snu**š**ā- (> стинд. *snuṣā-*) < пие. *snu**s**eh$_2$- ‘снаха’; иир. *mi**ž**d^{h}a- (> скр. *mīḍha-*, ав. *mīžda-*) < *mizd^{h}o- < пие. *mi**s**d^{h}o- ‘плата; одмазда’, иир. *ni**ž**da- (> скр. *nīḍa-*) < иир. *nizda- < *nizdo- < пие. *ni**s**do- ’гнијездо’.

Други извор иир. *ž: пие. *-ǵʰt- > *-ǵd^h- > иир. -žd^h- (не -ǰd^h-), нпр. иир. *liž**d^h**a- (> стинд. *līḍha*) < *liǵd^{h}os < пие. *liǵʰtos ‘полизан’, иир. *saž**d^h**um (> стинд. *soḍhum*) < *seǵd^{h}um < пие. *seǵʰtum ‘држати’, иир. *$u̯$až**d^h**um (> стинд. *voḍhum*) < *$u̯$eǵd^{h}um < пие. *$u̯$eǵʰtum ‘возити’, итд.

Стапање пие. *l са *r: пие. *l, *r > иир. *r, нпр. иир. *li**ǰʰ**- / *ri**ǰʰ**- (> стинд. *lih-* / *rih-*) < пие. *liǵʰ- ’лизати’.

Палатализација пие. велара: пие. *k, *$k^{u̯}$ > иир. *$\check{c}$, пие. *g, *$g^{u̯}$ > иир. *$\check{j}$, пие. *g^h, $g^{u̯h}$ > иир. *$\check{j}^h$ испред пие. *e, *i, *$\bar{e}$, *$\bar{\imath}$, нпр. иир. *$rau\check{c}i$- (> стинд. *roci-*) < пие. *leu**k**i-* ‘свјетло; зрак’, иир. *$\check{c}a$ (> стинд. *ca*, ав. *ca*, стперс. *cā*) < пие. *$k^{u̯}e$ ‘и’, иир. *$\check{j}\bar{\imath}u̯$- (> стинд. *jīv-*, ав. *jīv-*) < ппие. *$g^{u̯}ih_3u̯$- ‘жив’, иир. *$\check{j}^h an$- (> стинд. *han-*, ав. *jan-*) < ппие. *$g^{u̯h}en$- ‘убити’, итд.

Стапање нестражњих вокала: пие. *e > иир. *a, пие. *h_1e > ие. *e > иир. *a, пие. *h_2e > ие. *h_2a > пие. *a > иир. *a, пие. *$\bar{e}$ > иир. *$\bar{a}$, пие. *eh_1 > ие. *$\bar{e}$ > иир. *$\bar{a}$, пие. *eh_2 > ие. *ah_2 > пие. *$\bar{a}$ > иир. *$\bar{a}$, нпр. иир. *$pa\check{n}ca$ (> стинд. *pañca*, ав. *panca*) < пие. *$penk^{u̯}e$ ‘5’, иир. *$asti$ (> стинд. *asti*, ав. *asti*, стперс. *astiy*) < ие. *$esti$ < пие. *h_1esti ‘је(сте)’, иир. *$akša$- (> стинд. *akṣa-*) < ие. *$h_2a\acute{k}s$- < пие. *$h_2e\acute{k}s$- ‘óса’, иир. *$su̯\bar{a}du$- (> стинд *svādu-*) < ие. *$su̯ah_2dus$ < пие. *$su̯eh_2du$- ‘сладак’, итд.

Бругманов закон: пие. *o > иир. *$\bar{o}$ > $\bar{a}$ у отвореном слогу, нпр. иир. *$d\bar{o}ru$ > $d\bar{a}ru$ (> стинд. *dāru*, ав. *dāuru*, стперс. *dāruv*) < пие. *$doru$ ‘дрво’.

Изнимка: пие. *h_3e > пие. *o > иир. *a, нпр. иир. *$au̯i$- (> стинд. *avi-*) < пие. *$h_3eu̯is$ ‘овца’.

Стапање стражњих вокала: пие. *o > иир. *a, пие. *h_3e > ие. *h_3o > ие. *o > иир. *a, пие. *h_1o > ие. *o > иир. *a, пие. *h_2o >пие. *o > иир. *a, пие. *h_3o > пие. *o > иир. *a, пие. *$\bar{o}$ > иир. *$\bar{a}$, пие. *eh_3 > ие. *oh_3 > ие. *$\bar{o}$ > иир. *$\bar{a}$, пие. *oh_1 > ие. *$\bar{o}$ > иир. *$\bar{a}$, пие. *oh_2 > ие. *$\bar{o}$ > иир. *$\bar{a}$, пие. *oh_3 > ие. *$\bar{o}$ > иир. *$\bar{a}$, иир. $\bar{o}$ (Бругманов закон) > иир. *$\bar{a}$, нпр. иир. *$\acute{j}amb^h a$- (> стинд. *jambha-*) < пие. *$\acute{g}omb^h o$- ‘зуб’, иир. *$a\check{j}^h i$- (> стинд. *ahi-*, ав. *aži-*) < ие. *$og^{u̯h}i$- < ие. *$h_3og^{u̯h}i$- < пие. $h_3eg^{u̯h}i$- ‘змија; змај’, иир. *$a\acute{j}ma$- (> стинд. *ajma-*) < ие. *$o\acute{g}mo$- < пие. *$h_2o\acute{g}mo$- ‘бразда’, иир. *da-$d\bar{a}$- (> стинд. *da-dā-*, ав. *da-dā-*, стперс. *da-dā-*) < ие. *de-$d\bar{o}$- < пие. *de-deh_3- ‘дати’, иир. *$d\bar{a}ru$ (> стинд. *dāru*, ав. *dāuru*, стперс. *dāruv*) < иир. *$d\bar{o}ru$- < пие. *$doru$ ‘дрво’, итд.

Стапање пие. *$m̥$ и *$n̥$ (и иир. *a): пие. *$m̥$, *$n̥$ > иир. *a, нпр. иир. *$da\acute{c}a$ (> стинд. *daśa*, ав. *dasa*) < пир. *$de\acute{k}m̥(t)$ ’10’, иир. *$mati$- (> стинд. *mati-*, ав. *maiti-*) < пие. *$mn̥ti$- ‘мисао’. (Пие. *$m̥H$ и *$n̥H$ стопили су се, како се чини, са иир. *$\bar{a}$.)

Стапање пие. предњих дифтонга: пие. *ei > иир. *ai, пие. *oi > иир. *ai, пие. *Hei > иир. *ai, пие. *$\bar{e}i$ > иир. *$\bar{a}i$, пие. *$\bar{o}i$ > иир. *$\bar{a}i$, пие. *$H\bar{e}i$ > иир. *$\bar{a}i$, нпр. пие. *$H\bar{o}i$ > иир. *$\bar{a}i$, нпр. пие. *Hoi > иир. *ai, иир. *$mai\check{j}^h$-a- (> стинд. *meh-a-*, ав. *maēz-a-*) < пие. *h_3meig^h-e- ‘пишати’, иир. *$vai\acute{c}a$- (> стинд. *veśa-*, ав. *vaēsa-*) < пие. *$u̯oi\acute{k}os$ ‘кућа’, иир *$aid^h a$- (> стинд. *edha-*) < пие. *$h_2eidhos$ ‘ужгати, огњиште’, итд.

Стапање пие. стражњих кратких дифтонга: пие. *eu > иир. *au, пие. *ou > иир. *au, пие. *Heu > иир. *au, пие. *Hou > иир. *au, пие. *$\bar{e}u$ > иир. *$\bar{a}u$, пие. *$\bar{o}u$ > иир. *$\bar{a}u$, пие. *$H\bar{e}u$ > иир. *$\bar{a}u$, пие. *$H\bar{o}u$ > иир. *$\bar{a}u$, нпр. иир. *$b^h aud^h$- (> стинд. *bodh-*, ав. *baod-*) < пие. *$b^h eud^h$- ‘будити’, иир. *$\acute{c}launi$- (> стинд. *śroṇi-*) < пие. *$\acute{k}louni$- ‘гузица’, иир. *$au\check{j}as$ (> стинд. *ojas*, ав. *aojō*) < *h_2euges << пие. *h_2eugos ‘снага’, иир. *$di\hat{\bar{a}}uḥ$ (> стинд. *dyauḥ*) < пие. *$di\bar{e}us$ ‘Небо’, иир. *$n\bar{a}uḥ$ (> стинд. *nauḥ*) < пие. ?$nh_2\bar{e}us$; ‘лађа’, иир. *$g\bar{a}uḥ$ (> стинд. *gauḥ*, ав. *gāuš*) < пие. *$g^{u̯}h_3\bar{e}us$ ‘говедо’, итд.

Очување пие. *$H̯$ (у *VH̯V): иир. *$maH\bar{a}s$ (> стинд. *mās*, ав. *māh-*, стперс. *māh-*) < пие. *$meh_1n̥s$ ‘мјесец’.

Промјена пие. *$CH̥C$ і *-$CH̥$#: пие. *$CH̥C$, $CH̥$ > иир. *i, нпр. иир. *$\acute{j}anitā$ (> стинд. *janitā*) пие. *$\acute{g}enh̥_1tōr$ ‘предак’, иир. *$pitā$ (> стинд. *pitā*, ав. *p(i)tar-*, стперс. *pitar-*) < пие. *$ph̥_2tēr$ ‘отац’, иир. *$aritram$ (> стинд. *aritram*) < пие. *$h_2erh̥_3trom$ ‘рало’. (Али, пие. *#H̥C- > иир. ø.)

Од индоиранског до староиндијског

Фрикативизација иир. *$\acute{c}$, *$\acute{j}^h$, *$\check{j}^h$: иир. *$\acute{c}$ > скр. *ś*, иир. *$\acute{j}^h$ > скр. *h* пие. *$\check{j}^h$ > скр. *h, нпр. иир. *$da\acute{c}a$ (< пие. *$de\acute{k}m̥(t)$ ’10’) > стинд. *daśa*, иир. *$va\acute{j}^h$- (< пие. *$u̯e\acute{g}^h$- ‘возити’) > стинд. *vah-*, иир. *$\check{j}^h an$- (< пие. *$g^{u̯h}en$- ‘убити’) > стинд. *han-*, итд.

Африкативизација иир. $\check{c}$, *$\check{j}$, *$\acute{j}$: иир. *$\check{c}$ > скр. *c*, иир. *$\check{j}$ > скр. *j* пие. *$\acute{j}$ > скр. *j, нпр. иир. *$\check{c}a$ (< пие. *$k^{u̯}e$ ‘и’) > стинд. *ca*, иир. *$\check{j}\bar{\imath}u̯$- (< пие. *$g^{u̯}ih_3u̯$- ‘жив’) > стинд. *jīv-*, иир. *$a\acute{j}$- (< пие. *$h_2e\acute{g}$- ‘водити’) > стинд. *aj-*, итд.

Постанак церебрала:[18] иир. **šC* > стинд. ṣC, иир. **žC* > стинд. **ẓC* > *(V̄)C*, иир. **nižda-* (< пие. **nisdos* 'гнијездо') > стинд. **niẓḍa-* > *nīḍa-*, иир. **mižd^{h}a-* (< пие. **misd^{h}o-* 'плата; одмазда') > стинд. **miẓdha-* > **miẓḍha-* > *mīḍha-*, иир. **líjd^{h}a-* (< **liǵd^{h}os* < пие. **liǵ^{h}tos* 'полизан') > **ližd^{h}a-* > стинд. **liẓdha-* > **liẓḍha-* > *līḍha-*, иир. **saújd^{h}um* (< **seǵd^{h}um* < пие. **seǵ^{h}tum* 'држати') > **sažd^{h}um* > стинд. **saẓdhum* > **saẓḍhum* > *soḍhum*, иир. **u̯aújd^{h}um* (< **u̯eǵd^{h}um* < пие. **u̯eǵ^{h}tum* 'возити') > **u̯ažd^{h}um* > стинд. **vaẓdhum* > **vaẓḍ^{h}um* > *voḍ^{h}um*.

Постанак стинд. *ṇ*: иир. n > стинд. *ṇ* иза *r̥*, *r̥̄*, *r*, *ṣ* а испред *V*, *n*, *m*, *y*, *v*, нпр. иир. genpl. **-nām* у стинд. **pitr̥̄-nām* > **pitr̥̄-ṇām*, и сл.

Постанак стинд. *ṅ*: иир. **-nK-* > стинд. **-ṅK-*, нпр. иир. **pankt* (< пие. **penk^{u}t-* 'pêtī) > стинд. *paṅkt-*. (Овај алофон био је, вјероватно, већ индоевропски.)

Постанак стинд. *ñ*: иир. **-nĆ-* / *-Ćn-* > стинд. *-ñĆ-* / *-Ćñ-*, **-nČ-* / *-Čn-* > стинд. *-ñČ-* / *-Čñ-*, нпр. иир. **ǰnā* (< пие. **ǵnoh$_3$-* 'знати; знање') > стинд. *jñā-*, иир. **panča* (< пие. **penk^{u}e* '5') > стинд. *pañca*, итд.

Постанак стинд. *ṃ*: иир. **m*, **n* > стинд. *ṃ* испред стинд. *s*, *ṣ*, *ś*, *h*, нпр. иир. **ǰ^{h}ansa-* (< пие.**ǵ^{h}h$_2$ens-* 'гуска') > стинд. *haṃsa-*, иир. **ǰ^{h}ansi* (< пие. **g^{wh}ensi* 'убијаш') > стинд. *haṃsi*, иир. *-āns* (у сандхију, < ie. accpl **-ōns*) > стинд. *-āṃs*, итд.

Постанак стинд. *ḥ*: ие. **-s*, **-r* > стинд. *-ḥ*, нпр. стинд. *aśvaḥ* < пие. **h$_1$ekú̯os*, стинд. *pitaḥ* < пие. vocsg **ph$_2$ter*. (Ова промјена, вјероватно, била је још индоиранска, као нпр. у ав. *aspō* < иир. **aćú̯aḥ*, са иир. **-aḥ* > ав. *ō*. На сличан начин посаје, осим тога, и *ḥ* у ие. групи **-ss-–*; уп. пие. locpl **-essu* > иир. **-aḥsu* > скр. *-aḥsu*, ав. *-ōhu*, са **-aḥ* > *ō* као горе).

Монофтонгизација иир. **ai*: иир. **ai* > стинд. **e*, иир. **maiǰ^{h}-a-* (< пие. **h$_3$meig^{h}-e-* 'пишати') > стинд. *meh-a-*, иир. *vaića-* (< пие. **u̯oikos* 'кућа') > стинд. *veśa-*, иир **aid^{h}a-* (< пие. **h$_2$eid^{h}os* 'ужгати, огњиште') > стинд. *edha-*, итд.

Монофтонгизација иир. **au*: иир. **au* > стинд. **o*, нпр. иир. **b^{h}aud^{h}-* (< пие. **b^{h}eud^{h}-* 'будити') > стинд. *bodh-*, иир. *ćlauni-* (< пие. **klouni-* 'гузица') > стинд. *śroṇi-*, иир. **aužas* (< **h$_2$eugos* << пие. **h$_2$eugos* 'снага') > стинд. *ojas*, итд.

Монофтонгизација иир. **az*: иир. **az* > стинд. *o* испред *bh*, стинд. *e* испред *dh*, нпр. иир. **-azb^{h}i̯aḥ* (< пие. datpl, ablpl **-esb^{h}i̯os*) > стинд. *-obhyaḥ*, иир. **-azb^{h}iḥ* (< пие. intpl **-esb^{h}is*) > стинд. *-obhiḥ*; иир. **azd^{h}i* (< пие. 2sg ipv **h$_1$esd^{h}i* 'буди') > стинд. *edhi*, иир. **d^{h}add^{h}i* (< пие. 2sg ipv **d^{h}ed^{h}(h$_1$)d^{h}i* 'стави') > **d^{h}a(d)^{z}d^{h}i* > **d^{h}azd^{h}i* > стинд. *dhehi* (дијалектално, мјесто *dedhi*), итд.

Монофтонгизација иир. **až*: иир. **až* > скр. **aẓ* > *o*, нпр. иир. **saždhum* (< иир. **saújd^{h}um* < **seǵd^{h}um* < пие. **seǵ^{h}tum* 'држати') > стинд. **saẓdhum* > **saẓḍhum* > *soḍhum*, иир. **u̯ažd^{h}um* (иир. **u̯aújd^{h}um* < **u̯eǵd^{h}um* < пие. **u̯eǵ^{h}tum* 'возити') > стинд. **vaẓdhum* > **vaẓḍ^{h}um* > *voḍhum*, итд.

Развој иир. **iž*: иир. **iž* > стинд. *ī*, нпр. иир. **mižd^{h}a-* (< **mizd^{h}o-* < пие. **misd^{h}o-* 'плата; одмазда') > скр. *mīḍha-*, иир. **nižda-* (< **nizdo-* < пие. **nisdo-* 'гнијездо') > скр. *nīḍa-*, итд.

Од староиндијског назад до индоевропског

Скр. *p* < пие. **p*.

Скр. *ph* < пие. **pH*.

Скр. *b* < пие. **b*; **b^{h}* (= Грасман); **ph$_3$*.

У сандију скр. *b* постаје од скр. *p*, испред звучних консонаната, сонаната (изузев *m* и *n*) и вокала.

Скр. *bh* < пие. **b^{h}*.

У садхију скр. *bh* потиче од скр. *h*, у *-p + h-*.

Скр. *t* < пие. **t*; **ʔlt*.

Скр. *th* < пие. **tH*.

Скр. *d* < пие. **d; *d^{h}* (= Грасман).

---

[18] Осим стинд. *ṇ*, што види испод.

У сандију скр. *d* постаје од скр. *t*, у *-t + g(h)-, -t + d(h)-, -t + b(h)-, -t + y-, -t + v-, -t + r-, -t + h-*, и *-t + V-*.

Скр. *dh* < пие. ***dh; *t* (= Бартоломе).

У садхију скр. *dh* потиче од скр. *h* у *-t + h-*.

Скр. *ṭ* < пие. ***t**, у групи *ṣṭ* < *ṣt*.

У сандију скр. *ṭ* постаје од скр. *t*, у *-t + ṭ(h)-*.

Скр. *ṭh* није ие. поријекла.

Скр. *ḍ* < пие. ***ld**; иир. ***žḍ** < иир. ***žd** < пие. ***sd**; скр. *ṭ, ṣ, ś*, испред *bh* у *bh*-padežaima.

У ведском скр. *ḍ* може постати *ḷ*.

У сандију скр. *ḍ* постаје од скр. *t*, у *-t + ḍ(h)-*, од *ṭ*, испред звучних консонаната, сонаната (изузев *m* и *n*) и вокала.

Скр. *ḍh* < пие. ***t** (= Бартоломе, u иир групи ***$z^{h}ṭ$** < **-$ź^{h}t$-**); иир. ***žḍ, *$žḍ^{h}$** < пие. ***(i)sd, *(i)sd^{h}**.

У садхију скр. *ḍh* потиче од скр. *h* у *-ṭ + h-*.

Скр. *k* < пие. ***k; *k^{u}**.

Скр. *kh* < пие. ***kH; *k^{u}H**.

Скр. *g* < пие. ***g; *g^{u}; *g^{h}, *g^{uh}** (= Грасман).

У сандију скр. *g* постаје од скр. *k*, испред звучних консонаната, сонаната и вокала.

Скр. *gh* < пие. ***g^{h}; *g^{uh}**.

У садхију скр. *gh* потиче од скр. *h*, у *-k + h-*.

Скр. *c* < пие. ***k, *k^{u}** (= палатализација).

У сандију скр. *c* постаје од скр. *t*, у *-t + c(h)-* и *-t + ś-*.

Скр. *ch* < пие. ***sk**,[19] иза вокала а испред предњих вокала.

У садхију скр. *ch* потиче од скр. *h*, у *-t + ś-*, и од скр. *ś*, у *-n + ś-*.

Скр. *j* < пие. ***ǵ; *g, *g^{u}** (= палатализација).

У сандију скр. *j* постаје од скр. *t*, у *-t + j(h)-*.

Скр. *jh* није ие. поријекла.

Скр. *s* < пие. ***s**.

У сандију скр. *s* потиче од скр. *r*, у *-r + t(h)-*, од *ḥ*, у *-ḥ + t(h)-*

Скр. *ṣ* < пие. ***s** (= RUKI).

У групи *ṣṭ* скр. *ṣ* може бити и од пие. ***ḱ**.

У садхију скр. *ṣ* потиче од скр. *r*, у *-r + ṭ(h)-*, д *ḥ*, у *-ḥ + ṭ(h)-*.

Скр. *ś* < пие. ***ḱ**.

У групи *śc* скр. *ś* може бити од ие. ***sk**, када се ова нађе иза консонаната а испред предњих вокала.

У сандију скр. *ś* потиче од скр. *r*, у *-r + c(h)-*, од *ḥ*, у *-ḥ + c(h)-*.

Скр. *h* < пие. ***ǵ^{h}; *g^{h}, *g^{uh}** (= палатализација); скр. *bh, dh*, дијалектално.

Скр. *ḥ* < пие. ***s**, испред другог ***s** и на крају ријечи; ***r**, на крају ријечи.

У сандију скр. *ḥ* постаје од ***-r**, у *-r + k(h)-, -r + p(h)-, -r + ś-, -r + ṣ/s-*.

Скр. *m* < пие. ***m**.

У сандију скр. *m* постаје од скр. *p*, у *-p n/m-*.

Скр. *ṃ* < пие. ***m, *n**, испред скр. *s, ṣ ś, h*.

У сандију скр. *ṃ* постаје од скр. *m*, испред консонаната и сонаната.

Скр. *n* < пие. ***n**.

У сандију скр. *n* постаје од скр. *t*, у *-t + n/m-*.

---

[19] У средини ријечи стоји *-cch-* мјесто *-ch-*.

Скр. *ṅ* < пие. **n*, асимилацијом испред скр. веларâ; скр. **-ṅk*(s), на крају ријечи.

У сандију скр. *ṅ* потиче од скр. *k*, у *-k + n/m-*.

Скр. *ñ* < пие. **n*, асимилацијом испред скр. палаталâ.

У сандију скр. *ñ* постаје од скр. *n*, *y -n + j(h)-* и *-n + ś-*.

Скр. *ṇ* < пие. **n*, асимилацијом иза скр. *ṣ, r, ṛ, ṝ* а испред вокала и *n, m, y, v*.

У сандију скр. *ṇ* постаје од скр. *ṭ*, у *-ṭ + n/m-*, од *n*, у *-n + ḍ(h)-*.

Скр. *r* < пие. **r, l*.

У групама *ir, ur* скр. *r* може бити и од пие. **r̥HV*, **l̥HV*; у групама *īr*, *ūr* od пие. **r̥HC*, **l̥HC*.

У сандију скр. *r* постаје од скр. *-ṛ*, у *-ṛ + V-* (изузев *ṛ-*), и од скр. *-ṛ*, у *-a + ṛ-*, од *ḥ*, испред звучних консоната, сонаната и вокала.

Скр. *l* < пие. **l*.

У сандију скр. *l* потиче од скр. *t*, у *-t + l-*.

У сандију скр. *l̃* потиче од скр. *n*, у *-n + l-*.

Скр. *y* < пие. **i̯*.

У сандију скр. *y* постаје од скр. *ĭ̯*, у *-ĭ̯ + V-* (изузев *ĭ̯-*).

Скр. *v* < пие. **u̯*.

У сандију скр. *v* постаје од скр. *ŭ̯*, у *-ŭ̯ + V-* (изузев *ŭ̯-*).

Скр. *a* < пие. **e, *o; *m̥, *n̥; *h₁e, *h₂e, *h₃e, *h₁o, *h₂o, *h₃o*.

У сандхију скр. *a* постаје од скр. *e* и *o*, у *-e + V-* (изузев *a-*) и *-o + V-* (изузев *a-*), и од *-aḥ*, испред вокала.

Скр. *ā* < пие. **o* (= Бругман); **ē*, **ō* (= превој, Семерењи, Станг); **m̥h₁*, **m̥h₂*, **m̥h₃*, **n̥h₁*, **n̥h₂*, **n̥h₃*; **eh₁*, **eh₂*, **eh₃*, **oh₁*, **oh₂*, **oh₃*.

У сандију скр. *ā* постаје од скр. *-ă̆ + ă̆-* и *-ai + a-*, од скр. *-ai*, у *-ai* + V (изузев *a*), и од скр. *-āḥ*, испред звучних консонананата, сонаната и вокала.

Скр. *i* < пие. **i*; **h̥₁*, **h̥₂*, **h̥₃*.

У групи *ir* скр. *i* може бити и од пие. **r̥HV*, **l̥HV*.

Скр. *ī* < пие. **ih₁*, **ih₂*, **ih₃*; иир. **ižC* (губитком *ž* и дужењем *i*).

У групи *īr* скр. *ī* може бити и од пие. **r̥HC*, **l̥HC*.

У сандију скр. *ī* постаје од скр. *-i + ĭ̯-*.

Скр. *u* < пие. **u*.

У групи *ur* скр. *u* може бити и од пие. **r̥HV*, **l̥HV*, * *-ṛs*.

Скр. *ū* < пие. **uh₁*, **uh₂*, **uh₃*.

У групи *ūr* скр. *ū* може бити и од пие. **r̥HC*, **l̥HC*.

У сандију скр. *ū* постаје од скр. *-u + ŭ̯-*.

Скр. *e* < пие. **ei, *oi; *h₁ei, *h₂ei, *h₃ei, *h₁oi, *h₂oi, *h₃oi*; иир. **az*.

У сандију скр. *e* постаје од *-ă̆ + ĭ̯-*.

Скр. *o* < пие. **eu, *ou; *h₁eu, *h₂eu, *h₃eu, *h₁ou, *h₂ou, *h₃ou*; иир. **az, *až*.

У сандију скр. *o* постаје од *-ă̆ + ŭ̯-* и од скр. од *-aḥ*, испред звучних консонаната и сонаната, путем **az*.

Скр. *ṛ* < пие. **r̥, l̥*.

Скр. *ṝ* постаје интерном деривацијом и/или аналогијом и није ие. поријекла.

У сандију *ṝ* постаје од скр. *-ṛ + ṛ-*.

Скр. *ḷ* налази се само у празнини скр. коријена *kalp-* чија етимологија није јасна.

Скр. *ai* < пие. **ēi, *ōi*.

У сандију скр. *ai* постаје од *-ă̆ + e-* и *-ă̆ + ai-*.

Скр. *au* < пие. **ēu, *ōu*.

У сандију скр. *au* постаје од *-ắ + o-* и *-ắ + au-*.

СТАРОИНДИЈСКА АКЦЕНАТУАЦИЈА

Правила санскритске акцентуације:[20]

○̄́ ○ #	нпр.
(… ○) ○ ○̄́ ○ #	нпр. *bharā́maḥ* ‘носимо’, *bharánti* ‘носе’
(… ○) ○̄́ ○̆ ○ #	нпр. *bhárati* ‘носи’
… ○́ ○̆ ○̆ ○ #	нпр. *dúhitaram* ‘кћер’

У старијем језику, ведском, акценат није био условљен структуром слога него је био слободан.

Упореди: вед. *dhūm**á**ḥ* < пие. **dʰuHm**ó**s* ’дим’; грч. θῡμ**ό**ς. — вед. *mīḍh**á**m* < пие. **misdʰ**ó**m* ’одмазда’; грч. μισθ**ό**ς. — вед. *m**á**dhu* < пие. **m**é**dʰu* ’медовина’; грч. μέθυ. — вед. *n**á**bhaḥ* < пие. **n**é**bʰos* ’облак’; грч. νέφος. — вед. *j**á**nas* < пие. **g**é**nh₁os* ’род’; грч. γένος. — вед. *duhit**á**ram* < пие. **dʰugh₂t**é**rem* ’кћер’; грч. θυγατέρα. — вед. *pit**á**raḥ* < пие. **ph₂t**é**res* ’очеви’; грч. πατέρες. — вед. *jñāt**á**ḥ* < пие. **ǵn̥h₃t**ó**s* ’познат’; грч. γνωτ**ό**ς. — вед. *iṣir**á**ḥ* < пие. **ish₁r**ó**s* * ’јак’; грч. ἱερ**ό**ς. — вед. *p**á**ñca* < пие. **p**é**nkʷe* ’5’; грч. πέντε. — вед. *d**á**śa* < пие. **d**é**ḱm̥*(t) ’10’; грч. δέκα. — И тако даље.

[20] Легенда: ○ — слог; ○̆ — кратак слог; ○̄ — дугачак слог; ○́ — наглашен слог; # — крај ријечи. Дугачак слог може бити дугачак било *по нарави* (*naturā*), или етимологији, или по позицији (*postione*). (Позицију чине 2 консонанта, или више њих, са изузетком *y* и *v* у пенултими.)

МОРФОЛОГИЈА

ИМЕНИЦЕ

број वचन *vacana*	једнина	एकवचन *ekavacana*
	двојина	द्विवचन *dvivacana*
	множина	बहुवचन *bahuvacana*
род लिङ्ग *liṅga*	мушки	पुंलिङ्ग *puṃliṅga*
	женски	स्त्रीलिङ्ग *strīliṅga*
	средњи	नपुंसकलिङ्ग *napuṃsakaliṅga*
падеж विभक्ति *vibhakti*	номинатив	प्रथमा *prathamā*
	генитив	षष्ठी *ṣaṣṭhī*
	датив	चतुर्थी *caturthī*
	акузатив	द्वितीया *dvitīyā*
	вокатив	संबोधन *saṃbodhana*
	локатив	सप्तमी *saptamī*
	инструментал	तृतीया *tṛtīyā*
	аблатив	पञ्चमी *pañcamī*

A-ОСНОВЕ

Стинд. *a*-основе потичу од пие. **o*-основа, као нпр. अश्व *aśv-a-* m ‘коњ’ од пие. **h₁eḱu̯-o-*, или दान n *dān-a-* ‘поклон’ од пие. **deh₃n-o-*; уп. млав. *aspa-*, стперс. *aca-*, лат. *equus* и лат. *dōnum*.

अश्व *aśv-a-* m ‘коњ’

nomsg	अश्वः	*aśva**ḥ***	nomdu	अश्वौ	*aśva**u***	nompl	अश्वाः	*aśvā**ḥ***
gensg	अश्वस्य	*aśva**sya***	gendu	अश्वयोः	*aśva**yoḥ***	genpl	अश्वानाम्	*aśvā**nām***
datsg	अश्वाय	*aśvā**ya***	datdu	अश्वाभ्याम्	*aśvā**bhyām***	datpl	अश्वेभ्यः	*aśve**bhyaḥ***
accsg	अश्वम्	*aśva**m***	accdu	अश्वौ	*aśva**u***	accpl	अश्वान्	*aśvā**n***
vocsg	अश्व	*aśva*	vocdu	अश्वौ	*aśva**u***	vocpl	अश्वैः	*aśva**iḥ***
locsg	अश्वे	*aśve*	locdu	अश्वयोः	*aśva**yoḥ***	locpl	अश्वेषु	*aśve**ṣu***
intsg	अश्वेन	*aśve**na***	intdu	अश्वाभ्याम्	*aśvā**bhyām***	intpl	अश्वैः	*aśva**iḥ***
ablsg	अश्वात्	*aśvā**t***	abldu	अश्वाभ्याम्	*aśvā**bhyām***	ablpl	अश्वेभ्यः	*aśve**bhyaḥ***

Други облици: intsg ***-ā***, поред *-ena*; nomdu ***-ā***, поред *-au*; nompl ***-āsaḥ***, поред *-aḥ*.

*И*сторија обликâ: nomsg ***-aḥ*** < пие. **-o-s*; уп. став. *-ə̄ / -ō*, *-as°*, млав. *-ō*, *-as°*, стперс. *-a*, грч. -ος, стлат. *-os*, лат. *-us*. — gensg ***-asya*** < пие. **-o-⟨si̯o⟩* (= *ʔ-o-⟨s≠i̯-o⟩*); уп. став. *-ahiiā / -aχiia°*, млав. *-ahe / -ehe / -aŋ́he*, стперс. *-ahạyā*, грч. еп. -οιο, ат. -ου, стлат. *-osio*, фал. *-osio*. — datsg ***-āy-a*** < пие. **-⟨ōi⟩* < **-o-ei* путем *ʔ-⟨oHei⟩*; уп. став. *-āi*, *-āi(i)ā / -āye*, млав. *-āi*, грч. -ῳ, стлат. *-ōi*, лат. *-ō*. — accsg ***-am*** < пие. **-o-m*; уп. став. *-ə̆m*, млав. *-əm*, стперс. *-am*, грч. -ον, стлат. *-om*, лат. *-um*. — vocsg ***-a*** < пие. **-e-ø*; уп. став. *-ā*, млав. *-a*, стперс. *-ā*, грч. -ε, лат. *-e*. — locsg ***-e*** < пие. **-o-i*; уп. став. *-ōi / -ē*, *-aē°*, млав. *-e*, *-aē°*, стперс. *-aiy*, грч. -οι (у adv. οἴκοι), лат. *-ī* (у *domī*, и сл.) — intsg ***-ā*** < пие. **-o-h₁*; уп. став. *-ā*, млав. *-a*, стперс. *-ā*. — ablsg ***-āt*** < пие. **-⟨ōd⟩* < **-o-ed* путем *ʔ-oHed*;[21] уп. став. *-āt̰ / -āaṯ°*, млав. *-āt̰*, *-āδ°* / *-aṯ°* / *-aaṯ°*, стлат. *-ōd*, лат. *-ō*. — nomdu, accdu, vocdu ***-ā*** < пие. **-o-h₁*; уп. став. *-ā*, стперс. *-ā*, млав. *-a*, грч. -ω, лат. *-ō* (у *ambō*). — nomdu, accdu, vocdu ***-au*** << пие. *ʔ-o-h₁≠u-h₁*. — gendu, locdu ***-ayoḥ*** < *ʔ-o-i≠h₁≠eu-s*;[22] уп. став. gendu *-aiiå̆*, млав. gendu *-aiiå̆*, стперс. gendu *-āyā*, све од *ʔ-o-i≠o-h₁≠s*. — datdu, intdu, abldu ***-ābhyā-m*** < пие. *ʔ-o-h₁≠bʰi̯≠o-h₁*; уп. став. *-ōibiiā*, млав. *-aēⁱbiia / -aēβe*, стперс. *-aibiyā*. — nompl, vocpl ***-āḥ*** < пие. **-⟨ōs⟩* < **-o-es* путем *ʔ-⟨oHes⟩*;[23] уп. став. *-ā*, млав. *-a*, стперс. *-ā*. — nompl, vocpl ***-āsaḥ*** < пие. **-⟨ōs⟩≠es* < **-o-es≠es* путем *ʔ-⟨oHeses⟩*; уп. став. *-å̆ŋhō*, млав. *-å̆ŋhō*, стперс. *-āha*. — genpl ***-ānām*** < пие. **-o≠n≠⟨oHom⟩*;[24] уп. став. *-anạm*, млав. *-anạm*, стперс. *-ānām*. — datpl, ablpl ***-ebhyaḥ*** < пие. *ʔ-o≠i-bʰi̯≠os*;[25] уп. став. *-ōibiiō*, *-ōibiias°*, млав. *-aeⁱbiiō*, *-aēⁱbiias°*. — accpl ***-ān*** / ***-āṃs*** (у сандхиjу) < ie. **-⟨ōns⟩* < **-o-ens* путем *ʔ-⟨oHens⟩*; уп. став. *-ə̄ṇg*, *-ąs°*, млав. *-ə̄ / -ą*, *-əs°* /*-ąs°*. стперс. *-ā*, грч. -ους, лат. *-ōs*. — locpl ***-eṣu*** < пие. **-o≠i-su* или **-o-i≠su*;[26] уп. став. *-aēšū*, млав. *-aēšu*. — intpl ***-aiḥ*** < пие. **-⟨ōis⟩*; уп. став. *-āiš*, млав. *-āiš*, грч. datpl -οις, лат. datpl, ablpl *-īs*.

दान *dān-a-* n ‘поклон’

nomsg	दानम्	*dān**am***	nomdu	दाने	*dān**e***	nompl	दानानि	*dān**āni***
gensg	दानस्य	*dān**asya***	gendu	दानयोः	*dān**ayoḥ***	genpl	दानानाम्	*dān**ānām***
datsg	दानाय	*dān**āya***	datdu	दानाभ्याम्	*dān**ābhyām***	datpl	दानेभ्यः	*dān**ebhyaḥ***
accsg	दानम्	*dān**am***	accdu	दाने	*dān**e***	accpl	दानानि	*dān**āni***
vocsg	दान	*dān**a***	vocdu	दाने	*dān**e***	vocpl	दानानि	*dān**āni***
locsg	दाने	*dān**e***	locdu	दानयोः	*dān**ayoḥ***	locpl	दानेषु	*dān**eṣu***
intsg	दानेन	*dān**ena***	intdu	दानाभ्याम्	*dān**ābhyām***	intpl	दानैः	*dān**aiḥ***
ablsg	दानात्	*dān**āt***	abldu	दानाभ्याम्	*dān**ābhyām***	ablpl	दानेभ्यः	*dān**ebhyaḥ***

Други облици: nompl ***-ā***, поред *-āni*.

*И*сторија обликâ: nomsg ***-am*** < пие. **-o-m*; уп. став. *-ə̆m*, млав. *-əm*, стперс. *-am*, грч. -ον, стлат. *-om*, lat. *-um*. — nomdu, accedu, vocdu ***-e*** < пие. **-o≠i-h₁*;[27] уп. став. *-ōi*, млав. *-e / -aē*. — nompl ***-ā*** < пие. **-e-h₂*; уп. став. *-ā*, млав. *-a*, стперс. *-ā*. — nompl ***-āni*** преузет је из ном npl *-āni* у *n*-основама. — *И* тако даље; *v*. историју обликâ у промјени мушког рода горе.

---

[21] У ведској метрици, *-āt* вриједи кадшто као 2 слога (= *’-aat’*).
[22] ⇐ locsg **-o-i*.
[23] [23] У ведској метрици, *-āḥ* вриједи кадшто као 2 слога (= *’-aaḥ’*).
[24] ← genpl **-n≠⟨oHom⟩* из *n*-основâ.
[25] ← datpl, ablpl **-i-bʰi̯≠os* из *i*-основâ.
[26] ← locpl **-i-su* из *i*-основâ; или, locsg **-o-i* + locpl **-su*.
[27] ← nomdu, accdu, vocdu **-i-h₁* из *i*-основâ.

Ā-ОСНОВЕ

Стинд. *ā*-основе потичу од пие. **eh₂*-основа, као нпр. कन्या *gn-ā-* f ’богиња’ ои пие. **gn-eh₂-*; уп. став. *gənā-*, грч. βανά.

कन्या *gn-ā-* f ‘богиња’.

nomsg	ग्ना	***gnā***	nomdu	ग्ने	*gne*	nompl	ग्नाः	***gnāḥ***
gensg	ग्नायाः	***gnāyāḥ***	gendu	ग्नयोः	***gnayoḥ***	genpl	ग्नानाम्	***gnānām***
datsg	ग्नायै	***gnāyai***	datdu	ग्नाभ्याम्	***gnābhyām***	datpl	ग्नाभ्यः	***gnābhyaḥ***
accsg	ग्नाम्	***gnām***	accdu	ग्ने	*gne*	accpl	ग्नाः	***gnāḥ***
vocsg	ग्ने	***gne***	vocdu	ग्ने	*gne*	vocpl	ग्नाः	***gnāḥ***
locsg	ग्नायाम्	***gnāyām***	locdu	ग्नयोः	***gnayoḥ***	locpl	ग्नासु	***gnāsu***
intsg	ग्नया	***gnayā***	intdu	ग्नाभ्याम्	***kanyābhyām***	intpl	ग्नाभिः	***gnābhiḥ***
ablsg	ग्नायाः	***gnāyāḥ***	abldu	ग्नाभ्याम्	***kanyābhyām***	ablpl	ग्नाभ्यः	***gnābhyaḥ***

Други облици: vocsg ***-a***, поред *-e* (само у ријечи अम्बा *ambā* ‘мајка’); intsg ***-ā***, поред *-āyā*; nompl ***-āsa***, поред *-āḥ*.

*И*сторија обликâ: nomsg ***-ā*** < пие. **-eh₂-ø*; уп. став. *-ā*, млав. *-a*, стперс. *-ā*, грч. -ᾱ / -η, лат. *-a* — gensg, ablsg ***-āyāḥ*** < пие. gensg **-eh₂≂i̯≂eh₂-s*;[28] уп. став. *-aiiå̊*, млав. gensg *-aiiå̊*, *-aiiå̊s°*, стперс. *-āyā*. — datsg ***-āyai*** < пие. **-eh₂≂i̯≂eh₂-ei*;[29] уп. став. *-aiiāi*, млав. *-aiiāi*. — accsg ***-ām*** < пие. **-eh₂-m*; уп. став. *-ąm*, млав. *-ąm*, стперс. *-ām*, грч. -αν / -ην, лат. *-am*. — vocsg ***-e*** < пие. ?*-eh₂-ø≂i≂h₂-ø* путем **-eh₂ih₂* >> **-eh₂i*;[30] уп. став. *-ē*, млав. *-e*. — vocsg ***-a*** << пие. **-eh₂-ø* (путем **-ah₂* >> **-a*?); уп. став. *-ā*, млав. *-a*. — locsg ***-āyām*** < пие. **-eh₂≂i̯≂eh₂*;[31] уп. млав. *-aiia*. — intsg ***-ayā*** < пие. ?*-eh₂≂i̯≂eh₂-h₁*;[32] уп. став. *-aiiā*, млав. *-aiia*, стперс. *-āyā*. — intsg ***-ā*** < пие. **-eh₂-(e)h₁*; став. *-ā*, млав. *-a*.— nomdu, accdu, vocdu ***-e*** < пие. ?*-eh₂-ḫ₁*; уп. став. *-ē*, млав. *-e*. — gendu, locdu ***-ayoḥ*** преузет је из *o*-основа? — datdu, intdu, abldu ***-ābhyā****-m* < пие. ?*-eh₂-bʰi̯≂o-h₁*; уп. млав. *-ābiia*. — nompl, vocpl ***-āḥ*** < пие. **-eh₂-es*;[33] уп. став. *-å̊*, млав. *-å̊*, *-å̊s°*, стперс. *-ā*, стлат. *-ās* (нпр. у *reliquiās*). — genpl ***-ānām*** < пие. **-eh₂≂n≂⟨oHom⟩*;[34] уп. став. *-anąm*, млав. *-anąm* / *-ąnąm*, стперс. *-ānām*. — datpl, ablpl ***-ābhyaḥ*** < пие. **-eh₂-bʰi̯≂os*; уп. став. *-ābiiō*, млав. *-ābiiō* / *-āuiiō*, *-ābiias°*, лат. *-ābus* (у *deābus, filiābus, servābus*, и сл.). — accpl ***-āḥ*** < пие. **-eh₂-ns* (путем **-eh₂-ns* > ?*-⟨ēh₂s⟩*, или од **-eh₂-n̥s*);[35] уп. став. *-å̊*, млав. *-å̊*, *-å̊s°*, стперс. *-ā*, грч. -ᾱς, лат. *-ās*. — locpl ***-āsu*** < пие. **-eh₂-su*; уп. став. *-āhū*, млав. *-āhu*, мик. *-a-i*, грч. еп. datpl -ῃ, од **-eh₂-su* >> **-eh₂-si*. — intpl ***-ābhiḥ*** < пие. **-eh₂-bʰi≂s*; уп. став. *-ābīš*, млав. *-ābiš*, грч. еп. -ηφι < **-eh₂-bʰi*.

---

[28] ← gensg **-i̯≂eh₂-s* из ПК **i≂h₂*-основâ.
[29] ← datsg *-i̯≂eh₂-ei* из ПК **i≂h₂*-основâ.
[30] ← vocsg **-i≂h₂-ø* из **i≂h₂*-основâ.
[31] ← locsg **-i̯≂eh₂* из **i≂h₂*-основâ.
[32] ← intsg **-i̯≂eh₂-h₁* из ПК **i≂h₂*-основâ.
[33] У ведској метрици, *-āḥ* вриједи кадшто као 2 слога (= *’-aaḥ’*).
[34] ← genpl **-n≂⟨oHom⟩* из *n*-основâ.
[35] У ведској метрици, *-āḥ* вриједи кадшто као 2 слога (= *’-aaḥ’*).

Стинд. *i*-основе и потичу потичу од пие. **i*-основа, као нпр. अग्नि *agn-i-* m ’ватра’ од пие. **h₁n̥gʷn-i-s*+, मति *mat-i-* f ‘мисао’ од пие. **mn̥t-i-*, и वारि *vār-i-* ‘вода’; уп. лат. *ignis* и лат. *mens*, *mentis*.

अग्नि *agn-i-* m ‘ватра’

nomsg	अग्निः	*agn**iḥ***	nomdu	अग्नी	*agn**ī***	nompl	अग्निः	*agn**ayaḥ***
gensg	अग्नेः	*agn**eḥ***	gendu	अग्न्योः	*agn**yoḥ***	genpl	अग्नीनाम्	*agn**īnām***
datsg	अग्नये	*ag**aye***	datdu	अग्निभ्याम्	*agn**ibhyām***	datpl	अग्निभ्यः	*agn**ibhyaḥ***
accsg	अग्निम्	*agn**im***	accdu	अग्नी	*agn**ī***	accpl	अग्नीन्	*agn**īn***
vocsg	अग्ने	*agn**e***	vocdu	अग्नी	*agn**ī***	vocpl	अग्निः	*agn**ayaḥ***
locsg	अग्नौ	*agn**au***	locdu	अग्न्योः	*agn**yoḥ***	locpl	अग्निषु	*agn**iṣu***
intsg	अग्निना	*agn**inā***	intdu	अग्निभ्याम्	*agn**ibhyām***	intpl	अग्निभिः	*agn**ibhiḥ***
ablsg	अग्नेः	*agn**eḥ***	abld	अग्निभ्याम्	*agn**ibhyām***	ablpl	अग्निभ्यः	*agn**ibhyaḥ***

Други облици: locsg ***-ā***, поред *-au*; nompl ***-yaḥ***, поред *-ayaḥ*.

*И*сторија облика̂: nosmg ***-iḥ*** < пие. ПК nomsg **-i-s*; уп. став. *-iš*, млав. *-iš*, стперс. *-iš*, грч. -ις, лат. *-is*. — gensg, ablsg ***-eḥ*** < пие. ПК gensg **-ei-s*; уп. став. *-ōiš*, млав. gensg *-ōiš*, стперс. *-aiš*, оск. *-eís*. — datsg ***-aye*** < пие. ПК datsg **-ei-ei*; уп. став. *-ōiiōi*, млав. *-āe*, *-aiiaē*°, лат. *-ī*. — accsg ***-im*** < пие. ПК accsg **-i-m*; уп. став. *-īm*, млав. *-īm*, стперс. *-im*, грч. -ιν, лат. *-em* / *-im* (као у *sitim, febrim, turrim*, итд.). — vocsg ***-e*** < пие. ХК vocsg **-ei-ø*; уп. став. *-ē*, млав. *-e*. — locsg ***-au*** < ПК **-ēu-ø*.[36] — intsg ***-inā*** < пие. **-i≂n-eh₁*.[37] — nomdu, accdu, vocdu ***-ī*** < пие. ПК nomdu, accdu, vocdu **-i-h₁*; уп. став. *-ī*, млав. *-i*. — gendu, locdu ***-yoḥ*** < пие. ʔ*-i̯-h₁≂eu-s*; уп. став. gendu *-iiå̆*, од ʔ*-i̯≂o-h₁≂s*. — datdu, intdu, abldu ***-ibhyā**-m*** < пие. ʔ*-i-bʰi̯≂o-h₁*; уп. став. *-ibiiā*, млав. *-ibiia*. — nompl, vocpl ***-ayaḥ*** < пие. ХК nompl, vocpl **-ei-es* << **-ei-s*; уп. став. *-aiiō*, млав. *-aiiō*, *-aiias*°, грч. -ειϛ, лат. *-ēs*. — nompl ***-yaḥ*** < пие. ПК nompl **-i-es* << **-i-s*; уп. грч. јон. -ιες. — genpl ***-īnām*** < пие. **-i≂n≂⟨oHom⟩*;[38] [39] уп. став. *-inąm*, млав. *-inąm*, стперс. *-īnām*. — datpl, ablpl ***-ibhyaḥ*** < пие. **-i-bʰi̯≂os*; млав. *-ibiiō*, лат. *-ibus*. — accpl ***-īn*** / ***-īṃs*** (у сандхији) < пие. ПК ʔ*-i-ns*; став. *-īš*, млав. *-īš* / *-iš*, лат. *-īs*. — locpl ***-iṣu*** < пие. **-i-su*. — intpl ***-ibhiḥ*** < пие. **-i-bʰi≂s*.

*И*знимка: ***sakhi***-. सखि ***sakhi***- m ‘пријатељ’ има nomsg सखा *sakhā*, gensg सखयुः *sakhyuḥ*, datsg सखे *sakhye*, accsg सख्याम् *sakhyām*, locsg सख्यौ *sakhyau*, intsg सखा *sakhyā*, nomdu सखायौ *sakhāyau*, nompl सखायः *sakhāyaḥ*.

*И*знимка: ***pati***. पति *pati*- m ‘господар’ има gensg पत्युः *patyuḥ*, datsg पत्ये *patye*, locsg पत्यौ *patyau*, intsg पत्या *patyā*. — Уп. млав. *paitīš*, грч. πόσις, лат. *potis*.

मति *mat-i-* f ‘мисао’

nomsg	मतिः	*mat**iḥ***	nomdu	मती	*mat**ī***	nompl	मतयः	*mat**ayaḥ***
gensg	मतेः	*mat**eḥ***	gendu	मत्योः	*mat**yoḥ***	genpl	मतीनाम्	*mat**īnām***
	मत्याः	*mat**yāḥ***		—	—		—	—
datsg	मतये	*mat**aye***	datdu	मतिभ्याम्	*mat**ibhyām***	datpl	मतीभ्य	*mat**ibhyaḥ***

[36] ← ПК locsg **-ēu-ø* из *u*-основа̂.
[37] ← locsg **-n-eh₁* из *n*-основа̂.
[38] ← genpl **-n≂⟨oHom⟩* из *n*-основа̂
[39] Дужина на *-ī-* у *-īnām* постала је према другим *V*-основама, нпр. *-ānām* у *a*-основама или *-ānām* у *ā*-основама.

	मत्यै	*mat**yai***		–	–		–	–
accsg	मतिम्	*mat**im***	accdu	मती	*matī*	accpl	मतीः	*mat**īḥ***
vocsg	मते	*mat**e***	vocdu	मती	*matī*	vocpl	मतयः	*mat**ayaḥ***
locsg	मत्याम्	*mat**yām***	locdu	मत्योः	*mat**yoḥ***	locpl	मतिषु	*mat**iṣu***
	मतौ	*mat**au***		–	–		–	–
intsg	मतया	*mat**yā***	intdu	मतिभ्याम्	*mat**ibhyām***	intpl	मतिभिः	*mat**ibhiḥ***
ablsg	मत्याः	*mat**yāḥ***	abldu	मतिभ्याम्	*mat**ibhyām***	ablpl	मतिभ्यः	*mat**ibhyaḥ***
	मतेः	*mat**eḥ***		—	—		—	—

Други облици: locsg ***-ā***, поред *-yām, -au*. — intsg ***-ī***, поред *-yā*. — nompl ***-yaḥ***, поред *-ayaḥ*.

*И*сторија обликâ: gensg, ablsg ***-yāḥ*** < пие. gensg **-i̯≂eh₂-s*;[40] уп. став. *-iiå̆*. — datsg ***-yai*** < пие.**-i̯≂eh₂-ei*;[41] уп. став. *-iiāi*. — locsg ***-yā****-m* < пие. **-i̯≂eh₂-ø*;[42] уп. стперс. *-iyā*. — intsg ***-ī*** < пие. хк intsg **-i-h₁*; уп. став. *-ī*. — intsg ***-yā*** < пие. **-i̯≂eh₂-h₁*.[43] — accpl ***-īḥ*** < пие. **-i-ns* ·· **-i-n̥s*;[44] уп. став. *-īš*, грч. -ῑς ·· -ιας. — *И* тако даље; *v.* историју обликâ у промјени мушког рода горе.

वारि *vār-i-* n ‘вода’

nomsg	वारि	*vār**i***	nomdu	वारिणी	*vār**iṇī***	nompl	वारीणि	*vārī**ṇi***
gensg	वारणः	*vār**iṇaḥ***	gendu	वारिणोः	*vār**iṇoḥ***	genpl	वारीणाम्	*vārī**ṇām***
datsg	वारिणे	*vār**iṇe***	datdu	वारिभ्यम्	*vār**ibhyām***	datpl	वारिभ्यः	*vār**ibhyaḥ***
accsg	वारि	*vār**i***	accdu	वारिणी	*vār**iṇī***	accpl	वारीणि	*vārī**ṇi***
vocsg	वारि	*vār**i***	vocdu	वारिणी	*vār**iṇī***	vocpl	वारीणि	*vārī**ṇi***
locsg	वारिणि	*vār**iṇi***	locdu	वारिणोः	*vār**iṇoḥ***	locpl	वारिषु	*vār**iṣu***
intsg	वारिणा	*vār**iṇā***	intdu	वारिभ्यम्	*vār**ibhyām***	intpl	वारिभिः	*vār**ibhiḥ***
ablsg	वारिणः	*vār**iṇaḥ***	abldu	वारिभ्यम्	*vār**ibhyām***	ablpl	वारिभ्यः	*vār**ibhyaḥ***

*И*сторија обликâ: nomsg, accsg, vocsg ***-i*** < пие. пк nomsg, accsg, vocsg **-i-ø*; уп. став. *-i°*, млав. *-i*. — gensg, ablsg ***-inaḥ*** < пие. gensg **-i≂n-es*.[45] — datsg ***-ine*** < пие. **-i≂n-ei*.[46] — locsg ***-ini*** < пие. **-i≂n-i*.[47] — nomdu, accdu, vocdu ***-inī*** < пие. **-i≂n≂i-h₁*.[48] — gendu, locdu ***-inoḥ*** < пиир. *?-i≂n-h₁≂eu-s*. — datdu, abldu ***-ibhyām*** < *?-i≂n-bʰi̯≂o-h₁*. — nompl, accpl, vocpl ***-īni*** < **-i≂n-h₂̥*, или **-i≂n-h₂≂h₂̥*.[49] [50] — *И* тако даље; *v.* историју обликâ у промјени мушког рода горе.

Изнимка: ***asthi-***. अस्थि *asthi-* n ‘кост’ има gensg अस्थ्नः *asthnaḥ*, datsg अस्थ्ने *asthne*, locsg अस्थनि *asthni* (и अस्थनि *asthani)*, intsg अस्थ्ना *asthnā*, gendu, locdu अस्थनोः *asthanoḥ*, genpl अस्थ्नम् *asthnām*.

---

[40] ← gensg **-i̯≂eh₂-s* из пк **i≂h₂*-основâ.
[41] ← datsg **-i̯≂eh₂-ei* из пк **i≂h₂*-основâ.
[42] ← locsg **-i̯≂eh₂-ø* из пк **i≂h₂*-основâ.
[43] ← intsg **-i̯≂eh₂-h₁* из пк **i≂h₂*-основâ.
[44] ← accpl **-i≂h₂-ns* из пк **i≂h₂*-основâ.
[45] ← gensg **-n-es* из *n*-основâ.
[46] ← datsg **-n-ei* из *n*-основâ.
[47] ← locsg **-n-i* из *n*-основâ.
[48] ← nomdu, accdu, vocdu **-n≂i-h₁* из *n*-основâ.
[49] ← nompl, accpl, vocpl **-n-h₂̥* из *n*-основâ.
[50] Дужина на *-ī-* у *-īni* постала је или, у **-i≂n-h₂̥*, према *-āni* < пие. **-on-h₂* / **-en-h₂≂h₂̥* у *n*-osnovama или, у **-i≂n-h₂≂h₂̥*, Семеренијевим законом.

Историја обликâ: nomsg, accsg, vocsg *asthi* < **h₃esth₁-i-ø*; gensg *asthnaḥ* < **h₃est(h₁)-n-es*; datsg *asthne* < **h₃est(h₁)-n-ei*; locsg *asthni* < **h₃est(h₁)-n-i*; intsg *asthnā* < **h₃est(h₁)-n-eh₁*; genpl *asthnām* < **h₃est(h₁)-n≂⟨oHom⟩*. Уочи хетероклизију, тј. **h₃esth₁-i- vs. *h₃est(h₁)-n-*.

Изнимка: ***akṣi-***. अक्षि *akṣi-* n ‘око’ има gensg अक्ष्णः *akṣṇaḥ*, datsg अक्ष्णे *akṣṇe*, locsg अक्ष्णि *akṣṇi* (и अक्षणि *akṣaṇi*), intsg अक्ष्णा *akṣṇā*, gendu, locdu अक्ष्णोः *akṣṇoḥ*, genpl अक्ष्णाम् *akṣṇām*.

Историја обликâ: nomsg, accsg, vocsg *akṣi* < **h₃ekʷ-i-ø*, gensg *akṣṇaḥ* < **h₃ekʷ-s≂n-es*, datsg *akṣṇe* < **h₃ekʷ-s≂n-ei*, locsg *akṣṇi* < **h₃ekʷ-s≂n-i*, intsg *akṣṇā* < **h₃ekʷ-s≂n-eh₁,* genpl *akṣṇām* < **h₃ekʷ-s≂n≂⟨oHom⟩*. Уочи хетероклизију, тј. **h₃ekʷ-i- vs. *h₃ekʷ-s≂n-*.

u-ОСНОВЕ

Стинд. *u*-основе потичу потичу од пие. **u*-основа, као нпр. सूनु *sūn-u-* m ’син’ од пие. **suHn-u-*, धेनु *dhen-u* f ‘крава’ од пие. **dʰoh₁in-u-* (или **dʰh₁oin-u-*), и मधु *madh-u-* n ‘мед’ од пие. **medʰ-u-*; уп. став. *hunu-* и грч. μέθυ.

सूनु *sūn-u-* m ‘син’

nomsg	सूनुः	*sūn**uḥ***	nomdu	सूनू	*sūn**ū***	nompl	सूनवः	*sūn**avaḥ***
gensg	सूनोः	*sūn**oḥ***	gendu	सून्वोः	*sūn**voḥ***	genpl	सूनूनाम्	*sūn**ūṇām***
datsg	सूनवे	*sūn**ave***	datdu	सूनुभ्याम्	*sūn**ubhyām***	datpl	सूनुभ्यः	*sūn**ubhyaḥ***
accsg	सूनुम्	*sūn**um***	accdu	सूनू	*sūn**ū***	accpl	सूनून्	*sūn**ūn***
vocsg	सूनो	*sūn**o***	vocdu	सूनू	*sūn**ū***	vocpl	सूनवः	*sūn**avaḥ***
locsg	सूनौ	*sūn**au***	locdu	सून्वोः	*sūn**voḥ***	locpl	सूनुषु	*sūn**uṣu***
intsg	सूनुना	*sūn**unā***	intdu	सूनुभ्याम्	*sūn**ubhyām***	intpl	सूनुभिः	*sūn**ubhiḥ***
ablsg	सूनोः	*sūn**oḥ***	abldu	सूनुभ्याम्	*sūn**ubhyām***	ablpl	सूनुभ्यः	*sūn**ubhyaḥ***

Други облици: gensg, ablsg ***-vaḥ***, поред *-oḥ*; datsg ***-ve***, поред *-ave*; locsg ***-avi***, поред *-au*; nompl, accpl ***-vaḥ***, поред *-avaḥ*.

Историја обликâ: nomsg ***-uḥ*** < пие. ПК nomsg **-u-s*; уп. став. *-uš*, млав. *-uš*, стперс. *-uš*, грч. -υς, лат. *-us*. — gensg, ablsg ***-oḥ*** < пие. ПК gensg **-ou-s* (: **-eu-s*); уп. став. *-əuš*, млав. gensg. *-aoš* / *-əuš*, стперс. *-auš*, лат. *-ūs*. — gensg, ablsg ***-vaḥ*** < пие. ХК **-u̯-es*; уп. млав. *-uuō* / *-βō*, млав. gensg *-uuō* / *-βō*, *-βas*°, стлат. *-uos*. — datsg ***-ave*** < пие. ПК datsg **-eu̯-ei*; уп. став. *-a(o)uuē*, млав. *-auue*. — datsg ***-ve*** < пие. ХК **-u̯-ei*; уп. став. *-uiiē*, млав. *-u̯e* / *-βe*, *-βaē*°, стлат. *-uei*, лат. *-uī*. — accsg ***-um*** < пие. ПК accsg **-u-m*; уп. став. *-ŭm*, млав. *-ūm*, стперс. *-um*, грч. -υν, лат. *-um*. — vocsg ***-o*** < пие. ХК vocsg **-eu-ø*; уп. млав. *-ō* / *-uuō*. — locsg ***-au*** < пие. ПК locsg **-ēu-ø*; уп. став. *-āu* / *-å*, млав. *-āu*, лат. *-ū* (у adv. *noctū*). — locsg ***-avi*** < пие. ХК locsg **-eu̯-i*; уп. грч. datsg -ει. — intsg ***-unā*** < пие. **-u≂n-eh₁*.[51] — nomdu, accdu, vocdu ***-ū*** < пие. ПК nomdu, accdu, vocdu **-u-h₁*; уп. став. *-ū*, млав. *-u*, лат. *-ū* (у du > sg *cornū* и *genū*). — gendu, locdu ***-voḥ*** < пие. ʔ*-u̯-h₁≂eu-s*; уп. став. gendu **-uuå̄*, млав. gendu **-uuå̄*, све од ʔ*-u̯≂o-h₁≂s*. —datdu, intdu, abldu ***-ubhyā-m*** < пие. ʔ*-u-bʰî̯≂o-h₁*; уп. млав. *-ubiia* / *-uβe*. — nompl, vocpl ***-avaḥ*** < пие. ХК nompl, vocpl **-eu̯-es* << **-eu-s*; уп. став. *-auuō*, млав. *-auuō*, *-auuas*°, грч. -ες, лат. *-ūs*. — nompl ***-vaḥ*** < пие. ПК nompl **-u̯-es* << **-u-s*; уп. млав. *-uuas*°, грч. еп. -υες. — genpl ***-ūnām*** < пие. **-u≂n≂⟨oHom⟩*;[52] [53] уп. став. *-unąm*, млав. *-unąm*, стперс. *-ūnām*. — datpl, ablpl ***-ubhyaḥ*** < пие. **-u-bʰî̯≂os*; уп. став. *-ubiiō*, млав. *-ubiiō*, лат. *-ubus*. — accpl ***-ūn*** / *-*

[51] ← intsg **-n-eh₁* из *n*-основâ.

[52] ← genpl **-n≂⟨oHom⟩* из *n*-основâ.

[53] Дужина на *-ū-* у *-ūnām* постала је према другим *V*-основама, нпр. *-ānām* у *a*-основама или *-ānām* у *ā*-основама.

ūṃs (у сандхију) ·· ***-vaḥ*** < пие. ПК accpl **-u-ns* ·· **-u̯-n̥s*; уп. став. *-ūš* ·· млав. *-uuō* / -βō, грч. -ῡς ·· грч. -υας. — locpl ***-uṣu*** < пие. **-u-su*; уп. став. *-ušū*, млав. *-ušu*. — intpl ***-ubhiḥ*** < пие. **-u-bʰi≂s*; уп. млав. *-u(ī)š*.

धेनु *dhen-u-* f ‘крава’

nomsg	धेनुः	*dhen**uḥ***	nomdu	धेनू	*dhen**ū***	nompl	धेनवः	*dhen**avaḥ***
gensg	धेनोः	*dhen**oḥ***	gendu	धेन्वोः	*dhen**voḥ***	genpl	धेनूनाम्	*dhen**ūnām***
	धन्वाः	*dhen**vāḥ***	–	—	—	—	—	—
datsg	धेनवे	*dhen**ave***	datdu	धेनुभ्याम्	*dhen**ubhyām***	datpl	धेनुभ्यः	*dhen**ubhyaḥ***
	धेन्वै	*dhen**vai***	–	—	—	—	—	—
accsg	धेनुम्	*dhen**um***	accdu	धेनू	*dhen**ū***	accpl	धेनूः	*dhen**ūḥ***
vocsg	धेनो	*dhen**o***	vocdu	धेनू	*dhen**ū***	vocpl	धेनवः	*dhen**avaḥ***
locsg	धेनौ	*dhen**au***	locdu	धेन्वोः	*dhen**voḥ***	locpl	धेनुषु	*dhen**uṣu***
	धेन्वाम्	*dhen**vām***		—	—		—	—
intsg	धेन्वा	*dhen**vā***	intdu	धेनुभ्याम्	*dhen**ubhyām***	intpl	धेनुभिः	*dhen**ubhiḥ***
ablsg	धेनोः	*dhen**oḥ***	abldu	धेनुभ्याम्	*dhen**ubhyām***	ablpl	धेनुभ्यः	*dhen**ubhyaḥ***
	धन्वाः	*dhen**vāḥ***		—	—		—	—

Други облици: nompl, accpl ***-vaḥ***, поред *-ūḥ*.

*И*сторија обликâ: gensg, ablsg ***-vāḥ*** < пие. gensg **-u̯≂eh₂-s*;[54] уп. став. *-uuō*. — datsg ***-vai*** < пие. **-u̯≂eh₂-ei*;[55] уп. млав. *-uiiē* / *-uuaē*. — locsg ***-vā-m*** < пие. **-u̯≂eh₂-ø*.[56] — intsg ***-vā*** < пие. intsg **-u̯≂eh₂-h₁*.[57] — accpl ***-ūḥ*** < пие. **-u≂h₂-ns*;[58] уп. став. *-uuō*. — И тако даље; *v.* историју обликâ у промјени мушког рода горе. intsg ***-yā*** < пие. **-i̯≂eh₂-h₁*.

मधु *madh-u-* n ‘мед’

nomsg	मधु	*madh**u***	nomdu	मधुनी	*madh**unī***	nompl	मधूनि	*madh**ūni***
gensg	मधुनः	*madh**unaḥ***	gendu	मधुनोः	*madh**unoḥ***	genpl	मधूनाम्	*madh**ūnām***
datsg	मधुने	*madh**une***	datdu	मधुभ्याम्	*madh**ubhyām***	datpl	मधुभ्यः	*madh**ubhyaḥ***
accsg	मधु	*madh**u***	accdu	मधुनी	*madh**unī***	accpl	मधूनि	*madh**ūni***
vocsg	मधु	*madh**u***	vocdu	मधुनी	*madh**unī***	vocpl	मधूनि	*madh**ūni***
locsg	मधुनि	*madh**uni***	locdu	मधुनोः	*madh**unoḥ***	locpl	मधुषु	*madh**uṣu***
intsg	मधुना	*madh**unā***	intdu	मधुनोः	*madh**ubhyām***	intpl	मधुभिः	*madh**ubhiḥ***
ablsg	मधुनः	*madh**unaḥ***	abldu	मधुनोः	*madh**ubhyām***	ablpl	मधुभ्यः	*madh**ubhyaḥ***

*И*сторија обликâ: nomsg, accsg, vocsg ***-u*** < пие. ПК nomsg, accsg, vocsg **-u-ø*; уп. став. *-ū*, млав. *-u*, грч. -υ, лат. *-u*. — gensg, ablsg ***-unaḥ*** < пие. gensg **-u≂n-es*.[59] — datsg ***-une*** < пие. **-u≂n-ei*.[60] — locsg ***-uni***

---

[54] ← gensg из ПК **u≂h₂*-основâ.
[55] ← datsg из ПК **u≂h₂*-основâ.
[56] ← locsg **-u̯≂eh₂-ø* из ПК **u≂h₂*-основâ.
[57] ← intsg **-u̯≂eh₂-h₁* из ПК **u≂h₂*-основâ.
[58] ← accpl из ПК **u≂h₂*-основâ.
[59] ← gensg **-n-es* из *n*-основâ.
[60] ← datsg **-n-ei* из *n*-основâ.

< пие. *-*u*≠*n-i*.[61] — intsg ***-unā*** < пие. *-*u*≠*n-eh*$_1$.[62] — nomdu, accdu, vocu ***-unī*** < пие. *-*u*≠*n*≠*i-h*$_1$.[63] — gendu, locdu ***-unoḥ*** < пиир. ?-*u*≠*n-h*$_1$≠*eu-s*. — datdu, abldu ***-ubhyām*** < ?-*u*≠*n-b*^{h}*i̯*≠*o-h*$_1$. — nompl, accpl, vocpl ***-ūni*** < *-*u*≠*n-ḫ*$_2$, или *-*u*≠*n-h*$_2$≠*ḫ*$_2$.[64] [65] — И тако даље; *v.* историју обликâ у промјени мушког рода горе.

Ī-ОСНОВЕ

Стинд. *ī*-основе потичу од пие. *i≠h*$_2$- :: *i̯≠eh*$_2$-основâ, као нпр. देवी *dev-ī-* f ‘богиња’ < *deiu̯-i≠h*$_2$-; уп. млав. *daēuuī-*, грч. δῖα. У старијем језику разликују се два типа промјене *ī*-основâ, тзв. тип देवी *dev-ī-* који наставља пие. протерокинетичке *i≠h*$_2$-основе и тзв. тип थी *rath-ī-* (или वृकी *vr̥k-ī-*) који наставља пие. хистерокинетичке *i≠h*$_2$-основе; у млађем пак језику постоји само један, заједнички тип промјене који, у вишесложним именицама, углавном наставља стару промјену типа *devī-* а у једносложним углавном ону старог тупа *rathī-* (укључујући, додатно, и нову, алтернативну промјену која је постала мијешањем типова *devī-* и *rathī-*).

देवी *dev-ī-* f ‘богиња’

(старија промјена)

nomsg	देवी	*dev**ī***	nomdu	देवी	*dev**ī***	nompl	देवीः	*dev**īḥ***
gensg	देव्याः	*dev**yāḥ***	gendu	देव्योः	*dev**yoḥ***	genpl	देवीनाम्	*dev**īnām***
datsg	देव्यै	*dev**yai***	datdu	देवीभ्याम्	*dev**ībhyām***	datpl	देवीभ्यः	*dev**ībhyaḥ***
accsg	देवीम्	*dev**īm***	accdu	देवी	*dev**ī***	accpl	देवीः	*dev**īḥ***
vocsg	देवि	*dev**i***	vocdu	देवी	*dev**ī***	vocpl	देव्यः	*dev**īḥ***
locsg	देव्याम्	*dev**yām***	locdu	देव्योः	*dev**yoḥ***	locpl	देवीषु	*dev**īṣu***
intsg	देव्या	*dev**yā***	intdu	देवीभ्याम्	*dev**ībhyām***	intpl	देवीभिः	*dev**ībhiḥ***
ablsg	देव्याः	*dev**yāḥ***	abldu	देवीभ्याम्	*dev**ībhyām***	ablpl	देवीभ्यः	*dev**ībhyaḥ***

Историја обликâ: nomsg ***-ī*** < пие. ПК *-*i*≠*h*$_2$-ø (·· *-*i̯*≠*ḫ*$_2$-ø); уп. став. *-ī*, млав. *-i*, стперс. *-iy*, грч. -ι̯ᾰ. — gensg, ablsg ***-yāḥ*** < пие. ПК *-*i̯*≠*eh*$_2$-*s*; уп. став. *-iiā̊*, млав. gensg *-iiā̊*, *-iiās*°, грч. -ι̯ᾱς / -ι̯ης. — datsg ***-yai*** < пие. ПК *-*i̯*≠*eh*$_2$-*ei*; уп. став. *-iiāi*, млав. *-iiāi*. — accsg ***-īm*** < пие. ПК *-*i*≠*h*$_2$-*m* (·· *-*i̯*≠*ḫ*$_2$-*m* ·· *-*i*≠*h*$_2$-*m̥*); уп. став. *-īm*, млав. *-īm*, стперс. *-īm*, грч. -ι̯ᾰν, лат. *-iem*. — vocsg ***-i*** << пие. ПК *-*i*≠*h*$_2$-ø (·· *-*i̯*≠*ḫ*$_2$-ø); уп. став. *-ī*, млав. *-i*, грч. -ι̯ᾰ. — locsg ***-yā-m*** < пие. ПК *-*i̯*≠*eh*$_2$-*ø* или *-*i̯*≠*ēh*$_2$-*ø*; уп. стперс. *-iyā*. — intsg ***-yā*** < пие. ПК *-*i̯*≠*eh*$_2$-*h*$_1$; уп. став. *-iiā*, млав. *-iia*. — nomdu, accdu, vocdu ***-ī*** < пие. ПК *-*i*≠*h*$_2$-*ḫ*$_1$; уп. став. *-ī*, млав. *-i*. — gendu, locdu ***-yoḥ*** < пие. ?-*i̯*(≠*h*$_2$)-*h*$_1$≠*eu-s*.[66] — datdu, intdu, abldu ***-ībhyā-m*** < пие. ?-*i*≠*h*$_2$-*b*^{h}*i̯*≠*o-h*$_1$. — nompl, vocpl ***-īḥ*** < пие. ПК *-*i*≠*h*$_2$-*s*; уп. став. *-īš*, млав. *-īš*. — genpl ***-īnām*** преузет је или из genpl *i*-основâ, од пие. *-*i*≠*n*≠⟨*oHom*⟩, или из ХК *-*i*≠*h*$_2$-основâ, од пие. *-*i*≠*h*$_2$≠*n*≠⟨*oHom*⟩.[67] — datpl, ablpl ***-ībhyaḥ*** < пие. *-*i*≠*h*$_2$-*b*^{h}*i̯*≠*os*; уп. став. *-ibiias*°, млав. *-ibiiō* / *-ībiiō*. — accpl ***-īḥ*** < пие. ПК *-*i*≠*h*$_2$-*ns* (·· *-*i*≠*h*$_2$-*n̥s*); уп. став. *-īš*, млав. *-īš*, грч. крит. -ιvς, јон. -ῑς ·· еп. -ιας. — locpl ***-īṣu*** < пие. *-*i*≠*h*$_2$-*su*; уп. млав. *-išu(ua)*. — intpl ***-ībhiḥ*** < пие. *-*i*≠*h*$_2$-*b*^{h}*i*≠*s*; уп. млав. *-ibiš*.

---

[61] ← locsg *-*n-i* из *n*-основâ.
[62] ← locsg *-*n-eh*$_1$ из *n*-основâ.
[63] ← nomdu, accdu, vocdu *-*n*≠*i-h*$_1$ из *n*-основâ.
[64] ← nompl, accpl, vocpl *-*n-ḫ*$_2$ из *n*-основâ
[65] Дужина на *-ū-* у *-ūni* постала је или, у *-*u*≠*n̯-ḫ*$_2$, према *-āni* < пие. *-*on̯-ḫ*$_2$ / *-*en̯-ḫ*$_2$≠*ḫ*$_2$ у *n*-osnovama или, у *-*u*≠*n̯-ḫ*$_2$≠*ḫ*$_2$, Семерењијевим законом.
[66] ~ genpl, locdu *i*-основâ.
[67] ← genpl *-*n*≠⟨*oHom*⟩ из *n*-основâ.

रथी *rath-ī-* c ‘возач, возачица кола’

(старија промјена)

nomsg	रथीः	*rathī**ḥ***	nomdu	रथिया	*rathi**yā***	nompl	रथियः	*rathi**yaḥ***
gensg	रथियः	*rathi**yaḥ***	gendu	रथियोः	*rathi**yoḥ***	genpl	रथीनाम्	*rathī**nām***
datsg	रथिये	*rathi**ye***	datdu	रथिभ्याम्	*rathi**bhyām***	datpl	रथीभ्यः	*rathī**bhyaḥ***
accsg	रथियम्	*rathi**yam***	accdu	रथिया	*rathi**yā***	accpl	रथियः	*rathi**yaḥ***
vocsg	रथि	*rathi*	vocdu	रथिया	*rathi**yā***	vocpl	रथियः	*rathi**yaḥ***
locsg	—	—	locdu	—	–	locpl	रथीषु	*rathī**ṣu***
intsg	रथिया	*rathi**yā***	intdu	रथियोः	*rathi**bhyām***	intpl	रथीभिः	*rathī**bhiḥ***
ablsg	रथियः	*rathi**yaḥ***	abldu	रथियोः	*rathi**bhyām***	ablpl	रथीभ्यः	*rathī**bhyaḥ***

Историја обликâ: nomsg ***-īḥ*** < пие. ПК **-i̯≂h₂-s* << ХК **-î̯eh₂-s*;[68] уп. став. *-īš*, млав. *-īš* / *-iš*, стперс. *-īš*, стлат. *-īs* (нпр. у *Laurentīs*). — gensg, ablsg ***-iyaḥ*** < пие. ХК**-i≂h₂-es*; уп. млав. *-iiō*. — datsg ***-iye*** < пие. ХК datsg **-i≂h₂-ei*; уп. *-iiōi*. — accsg ***-iyam*** < пие. ПК accsg **-i≂h₂-em* :: **-i≂h₂-m* << ХК *-î̯eh₂-m*;[69] уп. став. *-īm*, млав. *-im* / *-īm*, стперс. *-īm*. — vocsg ***-i*** << пие. ПК **-i≂h₂-ø* (·· **-î̯≂h₂̥-ø*) << ХК **-î̯≂eh₂-ø*;[70] уп. грч. *-ᾰ̰̂*. — intsg ***-iyā*** < пие. ХК **-i≂h₂-eh₁*; уп. млав. *-iia*. — nomdu, accdu, vocdu *-iyā* < пие. ʔ*-i≂h₂-eh₁*;[71] уп. млав. *-iia*. — gendu, locdu ***-iyoḥ*** < пие. ʔ*-i≂h₂-h₁≂eu-s*. — datdu, intdu, abldu ***-ibhyā****-m* < пие. ʔ*-i(≂h₂)-bʰî̯≂o-h₁*.[72] — nompl, vocpl ***-iyaḥ*** < пие. ПК **-i≂h₂-es* << ХК **-î̯eh₂-*s;[73] уп. став. *-iiō*, млав. *-iiō* / *-iias*°, стперс. *-iya*. — genpl ***-īnām*** < пие. **-i≂h₂≂n≂⟨oHom⟩*. — datpl, ablpl ***-ībhyaḥ*** < пие. **-i≂h₂-bʰî̯≂os*; уп. млав. *-ibiiō*. — accpl ***-iyaḥ*** < пие. ПК **-î̯≂h₂-n̥s* << ХК **-î̯eh₂-n̥s*;[74] уп. став. *-iiō*, млав. *-iiō* / *-iias*°, стперс. *-iya*. – locpl *-īṣu* < пие. **-i≂h₂-su*;[75] млав. *-išu*. — intpl *-ībhiḥ* < пие. **-i≂h₂-bʰi≂s*.[76]

देवी *dev-ī-* f ‘богиња’

(млађа промјена вишесложних *ī*-основâ)

nomsg	देवी	*devī*	nomdu	देव्यौ	*dev**yau***	nompl	देव्यः	*dev**yaḥ***
gensg	देव्याः	*dev**yāḥ***	gendu	देव्योः	*dev**yoḥ***	genpl	देवीनाम्	*devī**nām***
datsg	देव्यै	*dev**yai***	datdu	देवीभ्याम्	*devī**bhyām***	datpl	देवीभ्यः	*devī**bhyaḥ***
accsg	देवीम्	*devī**m***	accdu	देव्यौ	*dev**yau***	accpl	देवीः	*devī**ḥ***
vocsg	देवि	*devi*	vocdu	देव्यौ	*dev**yau***	vocpl	देव्यः	*dev**yaḥ***
locsg	देव्याम्	*dev**yām***	locdu	देव्योः	*dev**yoḥ***	locpl	देवीषु	*devī**ṣu***
intsg	देव्या	*dev**yā***	intdu	देवीभ्याम्	*devī**bhyām***	intpl	देवीभिः	*devī**bhiḥ***
ablsg	देव्याः	*dev**yāḥ***	abldu	देवीभ्याम्	*devī**bhyām***	ablpl	देवीभ्यः	*devī**bhyaḥ***

[68] ← nomsg **-i≂h₂-ø* из ПК **i≂h₂*-основâ.
[69] ← accsg **-i≂h₂-m* из ПК **i≂h₂*-основâ.
[70] ← vocsg **-i≂h₂-ø* из ПК **i≂h₂*-основâ.
[71] ← nomdu, accdu, vocdu **-i≂h₂-h₂̥₁* из ПК **i≂h₂*-основâ.
[72] ∼ datdu, intdu, abldu *i*-основâ.
[73] ← nompl, vocpl **-i≂h₂-s* из ПК **i≂h₂*-основâ.
[74] ← accpl **-i≂h₂-n̥s* ·· *-î̯≂h₂-n̥s* из ПК **i≂h₂*-основâ.
[75] ← locpl **-i≂h₂-su* из ПК **i≂h₂*-основâ.
[76] ← intpl **-i≂h₂-bʰi≂s* из ПК **i≂h₂*-основâ.

Историја. Млађа промјена вишесложних *ī*-основâ наставља стари тип *devī-*, тј. пие. протерокинетичке **i≂h₂*-основе, изузев nompl, vocpl *-yaḥ*, у којем наставку као да се назире уплив или хистеродинамичких **i≂h₂*-основâ или *i*-основâ и; уп. nompl, vocpl *-yaḥ* од пие. или **-i≂h₂-es* или **-i̯-es*. Осим тога, nomdu, accdu, vocdu имају *-au* као и друге основе.

Изнимка: ***lakṣmī-, tantrī-***. У млађој промјени, लक्ष्मी *lakṣmī-* ‘срећа, Лакшми’ и तन्त्री *tantrī* ‘узица, вез’ имају nomsg लक्ष्मीः *lakṣmīḥ* и तन्त्रीः *tantrīḥ*,тј. као тип *rathīḥ*, а не на *-ī*, као тип *devī*.

धी *dh-ī-* f ‘разум’

(млађа промјена једносложних *ī*-основâ)

nomsg	धीः	***dhīḥ***	nomdu	धियौ	***dhiyau***	nompl	धियः	***dhiyaḥ***
gensg	धियः	***dhiyaḥ***	gendu	धियोः	***dhiyoḥ***	genpl	धियाम्	***dhiyām***
	धियाः	***dhiyāḥ***		–	–		धीनाम्	***dhīnām***
datsg	धिये	***dhiye***	datdu	धीभ्याम्	***dhībhyām***	datpl	धीभ्यः	***dhībhyaḥ***
	धियै	***dhiyai***		–	–		–	–
accsg	धियम्	***dhiyam***	accdu	धियौ	***dhiyau***	accpl	धियः	***dhiyaḥ***
vocsg	धीः	***dhīḥ***	vocdu	धियौ	***dhiyau***	vocpl	धियः	***dhiyaḥ***
locsg	धियि	***dhiyi***	locdu	धियोः	***dhiyoḥ***	locpl	धीषु	***dhīṣu***
	धियाम्	***dhiyām***		–	–		–	–
intsg	धिया	***dhiyā***	intdu	धीभ्याम्	***dhībhyām***	intpl	धीभिः	***dhībhiḥ***
ablsg	धियः	***dhiyaḥ***	abldu	धीभ्याम्	***dhībhyām***	ablpl	धीभ्यः	***dhībhyaḥ***
	धियाः	***dhiyāḥ***		–	–		–	–

Историја обликâ: nomsg ***-īḥ*** < пие. ПК **-i≂h₂-s* << ХК **-i̯≂eh₂-s*. — gensg, ablsg ***-iyaḥ*** < пие. ХК **-i≂h₂-es* — gensg, ablsg ***-iyāḥ*** < ХК *-iyaḥ* × ПК *-yāḥ*. — datsg ***-iye*** < пие. ХК **-i≂h₂-ei*. — datsg ***-iyai*** < ХК *-iye* × ПК *-yai*. — accsg ***-iyam*** < пие. ПК **-i≂h₂-em* << ХК *-i̯≂eh₂-m*. — vocsg ***-īḥ*** преузет је из nomsg. — intsg ***-iyā*** < пие. ХК **-i≂h₂-eh₁* — nomdu, accdu, vocdu ***-iyau*** < пие. ʔ**-i≂h₂≂o-h₁≂u-h₁*. — gendu, locdu ***-iyoḥ*** < пие. ʔ**-i≂h₂≂h₁≂eu-s*. — datdu, intdu, abldu ***-ībhyā****-m* < пие. ʔ**-i≂h₂-bʰi̯≂o-h₁*. — nompl, vocpl ***-iyaḥ*** < пие. ПК **-i≂h₂-es* << ХК **-i̯≂eh₂*-s. — genpl ***-iyām*** < пие. **-i≂h₂≂⟨oHom⟩*.[77] — genpl ***-īnām*** < пие. *-i≂h₂≂n≂⟨oHom⟩*.[78] — datpl, ablpl ***-ībhyaḥ*** < пие. **-i≂h₂-bʰi̯≂os*; уп. став. *-ibiias*°. — accpl ***-iyaḥ*** < пие. ПК **-i̯≂h₂-n̥s* << ХК **-i̯≂eh₂-n̥s*. — locpl ***-īṣu*** < пие. **-i≂h₂-su*. — intpl ***-ībhiḥ*** < пие. **-i≂h₂-bʰi≂s*.

Изнимка: ***strī-***. स्त्री *strī-* ‘жена’ има gensg स्त्रियः *striyāḥ* datsg स्त्रियै *striyai*, accsg स्त्रीम् *strīm* i स्त्रियम् *striyam*, vocsg स्त्रि *stri*, locsg स्त्रियम् *striyām*, ablsg स्त्रियः *striyaḥ*, genpl स्त्रीणाम् *strīṇām*, accpl स्त्रीः *strīḥ* i स्त्रियः *striyaḥ*. — Уп. ав. *strī*. Стинд. *strī-* има accsg на *-īm* и accpl на *-īḥ*, као тип *devī*, не на *-iyam* и *-iyaḥ*, као тип *rathī-*; уп. млав. accsg *strīm*. Nomdu, accdu, vocdu имају *-au* према другим основама; то јест, *-iyau* < *-iyā* × *-au*.

Ū-ОСНОВЕ

Стинд. *ū*-основе потичу од пие. **u≂h₂-* :: **u̯≂eh₂*-основâ, као нпр. श्वश्रू *śvaśr-ū-* f ‘свекрва’ < **su̯ekʷr-u≂h₂-*; уп. лат. *socrus*. Вишесложне именице ових основа настављају протерокинетичке **u≂h₂*-основе, а

---

[77] ← genpl *-⟨oHom⟩* из *o*-основâ, од **-o-om*.

[78] ← genpl **-n≂⟨oHom⟩* из *n*-основâ; алтернативно, genpl *-īnām* може бити из *i*-основа.

једносложне хистерокинетичке *$u{\geq}h_2$-основе (у којима се, додатно, налазе и они облици који су постали мијешањем протерокинетичког и хистерокинетичког типа).

श्वश्रू *śvaśr-ū-* f ‘свекрва’
(промјена вишесложних *ū*-основâ)

nomsg	श्वश्रूः	*śvaśr**ūḥ***	nomdu	श्वश्र्वौ	*śvaśr**vau***	nompl	श्वश्र्वः	*śvaśr**vaḥ***
gensg	श्वश्र्वाः	*śvaśr**vāḥ***	gendu	श्वश्र्वोः	*śvaśr**voḥ***	genpl	श्वश्रूनाम्	*śvaśr**ūṇām***
datsg	श्वश्र्वै	*śvaśr**vai***	datdu	श्वश्रूभ्याम्	*śvaśr**ūbhyām***	datpl	श्वश्रूभ्यः	*śvaśr**ūbhyaḥ***
accsg	श्वश्रूम्	*śvaśr**ūm***	accdu	श्वश्र्वौ	*śvaśr**vau***	accpl	श्वश्रूः	*śvaśr**ūḥ***
vocsg	श्वश्रु	*śvaśr**u***	vocdu	श्वश्र्वौ	*śvaśr**vau***	vocpl	श्वश्र्वः	*śvaśr**vaḥ***
locsg	श्वश्र्वाम्	*śvaśr**vām***	locdu	श्वश्र्वोः	*śvaśr**voḥ***	locpl	श्वश्रूभिः	*śvaśr**ūbhiḥ***
intsg	श्वश्र्वा	*śvaśr**vā***	intdu	श्वश्रूभ्याम्	*śvaśr**ūbhyām***	intpl	श्वश्रूषु	*śvaśr**ūṣu***
ablsg	श्वश्र्वाः	*śvaśr**vāḥ***	abldu	श्वश्रूभ्याम्	*śvaśr**ūbhyām***	ablpl	श्वश्रूभ्यः	*śvaśr**ūbhyaḥ***

Историја облика̂: nomsg ***-ūḥ*** < пие. ПК *-*u*≥h_2-*s*; уп. став. *-uš*, млав. *-uš*, грч. -ῡς. — gensg, ablsg ***-vāḥ*** < пие. ПК *-*u̯*≥eh_2-*s*; уп. став. *-uuō*, *-uuas*°, млав. *-uuo*, *-uuas*°. – datsg ***-vai*** < пие. ПК *-*u̯*≥eh_2-*ei*. – accsg ***-ūm*** < пие. ПК *-*u*≥h_2-*m*; уп. грч. -ῡν. — vocsg ***-u*** << пие. ПК *-*u*≥h_2-ø. — locsg ***-vā***-*m* < пие. ПК *-*u̯*≥eh_2-ø. — intsg ***-vā*** < пие. ПК *-*u̯*≥eh_2-h_1. — nomdu, accdu, vocdu ***-vau*** < пие. ПК ʔ-*u̯*≥h_2≥*o*-h_1≥*u*-h_1. — gendu, locdu ***-voḥ*** < пие. ʔ-*u*(≥h_2)-h_1≥*eu*-*s*.[79] — datdu, intdu, abldu ***-ūbhyām*** < пие. ʔ-*u*≥h_2-b^hi̯≥*o*-h_1. — nompl, vocpl ***-vaḥ*** преузет је или из ХК *-*u*≥h_2-основа или из *u*-основа; уп. *-vaḥ* од пие. *-*u̯*≥eh_2-*s* или *-*u̯*-*es*. — genpl ***-ūnām*** < пие. * -*u*≥h_2≥*n*≥⟨*oHom*⟩; уп. млав. *-unąm*. – datpl, ablpl ***-ūbhyaḥ*** < пие. *-*u*≥h_2-b^hi̯≥*os*; уп. млав. *-ubiiō*. — accpl ***-ūḥ*** < пие. ПК *-*u*≥h_2-*ns* (·· *-*u*≥h_2-*ns*); уп. грч. -ῡς ·· еп. -υας. – locpl ***-ūṣu*** < пие. *-*u*≥h_2-*su*; уп. став. *-ušu*. — intpl ***-ūbhiḥ*** < пие. *-*u*-h_2-b^hi≥*s*; уп. став. *-ubīš*.

भू *bh-ū-* f ‘земља’
(промјена једносложних *ū*-основâ)

nomsg	भूः	*bh**ūḥ***	nomdu	भुवौ	*bh**uvau***	nompl	भुवः	*bh**uvaḥ***
gensg	भुवः	*bh**uvaḥ***	gendu	भुवोः	*bh**uvoḥ***	genpl	भुवम्	*bh**uvām***
	भुवाः	*bh**uvāḥ***		–	–		भूनाम्	*bh**ūnām***
datsg	भुवे	*bh**uve***	datdu	भूभ्याम्	*bh**ūbhyām***	datpl	भूभ्यः	*bh**ūbhyaḥ***
	भुवै	*bh**uvai***		—	—		—	—
accsg	भुवम्	*bh**uvam***	accdu	भुवौ	*bh**uvau***	accpl	भुवः	*bh**uvaḥ***
vocsg	भूः	*bh**ūḥ***	vocdu	भुवौ	*bh**uvau***	vocpl	भुवः	*bh**uvaḥ***
locsg	भुवि	*bh**uvi***	locdu	भुवोः	*bh**uvoḥ***	locpl	भूषु	*bh**ūṣu***
	भुवाम्	*bh**uvām***		—	—		—	—
intsg	भुवा	*bh**uvā***	intdu	भूभ्याम्	*bh**ūbhyām***	intpl	भूभिः	*bh**ūbhiḥ***
ablsg	भुवः	*bh**uvaḥ***	abldu	भूभ्याम्	*bh**ūbhyām***	ablpl	भूभ्यः	*bh**ūbhyaḥ***
	भुवाः	*bh**uvāḥ***		—	—		—	—

[79] ∼ genpl, locdu *u*-основâ.

Историја обликâ: nomsg ***-ūḥ*** < пие. ПК **-u≂h₂-s*. — gensg, ablsg ***-uvaḥ*** < пие. ХК gensg **-u≂h₂-es*. — gensg, ablsg ***-uvāḥ*** < gensg ХК *-uvaḥ* × ПК gensg *-vāḥ*. — datsg ***-uve*** < пие. ХК **-u≂h₂-ei*;[80] уп. млав. *-uiie*, *-uuaē°*. — datsg ***-uvai*** < ХК *-uve* × ПК *-vai*. — accsg ***-uvam*** < пие. ПК **-u≂h₂-em* уп. став. *-uuəm*, млав. *-uuąm*. — vocsg ***-ūḥ*** преузет је из nomsg. — locsg ***-uvi*** < пие. **-u≂h₂-i*. — intsg ***-uvā*** < пие. ХК **-u-h₂-eh₁*;[81] уп. став. *-uuā*, млав. *-uua*.— nomdu, accdu, vocdu ***-uvau*** < пие. ʔ*-u≂h₂≂o-h₁≂u-h₁*. — gendu, locdu ***-uvoḥ*** < пие. ʔ*-u≂h₂-h₁≂eu-s*. — datdu, intdu, abldu ***-ūbhyām*** < пие. ʔ*-u≂h₂-bʰi̯≂o-h₁*. — nompl, vocpl ***-vaḥ*** < пие. ПК **-u≂h₂-es*; уп. став. *-uuō*, млав. *-uuō*, *-uuas°*. — genpl ***-uvām*** < пие. **-u≂h₂≂⟨oHom⟩*.[82] — genpl ***-ūnām*** < пие. *-u≂h₂≂n≂⟨oHom⟩*;[83] уп. млав. *-unąm*. — datpl, ablpl ***-ūbhyaḥ*** < пие. **-u≂h₂-bʰi̯≂os*; уп. млав. *-ubiiō*. — accpl ***-uvaḥ*** < пие. ПК **-u≂h₂̥-n̥s*. — locpl ***-ūṣu*** < пие. **-u≂h₂-su*; уп. став. *-ušu°*, млав. *-ušu*. — intpl ***-ūbhiḥ*** < пие. **-u≂h₂-bʰi≂s*; уп. став. *-ubīš*.

ОСНОВЕ НА ДИФТОНГ

Стинд. основе на дифтонг потичу од пие. **u*-основâ, и то од хистерокинетичких, као нпр. गो *g-au-* с ‘говедо’ од пие. **gᵘh₃ē-u-*, или пак од акротатичких, као нпр. नौ *n-au-* f ‘лађа’ од пие. **neh₂-u-*; уп. став. *gāuš*, грч. βοῦς и грч. ναῦς. Такође, основе на дифтонг постају од пие. акростатичких **i*-основâ, као нпр. रौ *r-ai-* m ‘богатство’ од пие. **Hreh₁-i-*; уп. лат. *rēs*.

गो *g-au-* с ‘говедо’

nomsg	गौः	***gauḥ***	nomdu	गावौ	***gāvau***	nompl	गावः	***gāvaḥ***
gensg	गोः	***goḥ***	gendu	गवोः	***gavoḥ***	genpl	गवाम्	***gavām***
datsg	गवे	***gave***	datdu	गोभ्याम्	***gobhyām***	datpl	गोभ्यः	***gobhyaḥ***
accsg	गाम्	***gām***	accdu	गावौ	***gāvau***	accpl	गाः	***gāḥ***
vocsg	गौः	***gauḥ***	vocdu	गावौ	***gāvau***	vocpl	गावः	***gāvaḥ***
locsg	गवि	***gavi***	locdu	गवोः	***gavoḥ***	locpl	गोषु	***goṣu***
intsg	गवा	***gavā***	intdu	गोभ्याम्	***gobhyām***	intpl	गोभिः	***gobhiḥ***
ablsg	गोः	***goḥ***	abldu	गोभ्याम्	***gobhyām***	ablpl	गोभ्यः	***gobhyaḥ***

Историја обликâ: nomsg ***gauḥ*** < пие. ПК **gᵘh₃ē-u-s*; уп. став. *gāuš*, грч. βοῦς. — gensg, ablsg ***goḥ*** < пие. ПК **gᵘh₃-eu-s*; уп. став. *gəuš*. — datsg ***gave*** < пие. ПК **gᵘh₃-eu̯-ei*; уп. став. *gauuōi*, лат. *bovī*. — accsg ***gām*** < пие. **⟨gᵘh₃ōm⟩* < ПК **gᵘh₃e-u-m*; уп. став. *gām*, грч. ат. βοῦν, дор. βῶν, лат. *bovem*. — vocsg ***gauḥ*** преузет је из nomsg. — locsg ***gavi*** < пие. ПК **gᵘh₃-eu̯-i*; уп. грч. datsg βοΐ, лат. ablsg *bove*. — intsg ***gavā*** < пие. ПК **gᵘh₃-eu̯-eh₁*. — nomdu, accdu, vocdu ***gāvau*** < пие. ʔ*gᵘh₃ē-u̯≂o-h₁≂u-h₁*. — gendu, locdu ***gavoḥ*** < пие. ʔ*gᵘh₃-eu̯-h₁≂eu-s*.— datdu, intdu, abldu ***gobhyā-m*** < пие. ʔ*gᵘh₃-eu≂bʰi̯≂o-h₁*. — nompl, vocpl ***gāvaḥ*** < пие. ПК **gᵘh₃e-u̯-es*; уп. грч. βόες. — genpl ***gavām*** < пие. ПК **gᵘh₃-eu̯≂⟨oHom⟩*;[84] уп. грч. βοῶν. — datpl, ablpl ***gobhyaḥ*** < пие. **gᵘh₃-eu-bʰi̯≂os*; лат. *būbus*.— accpl ***gāḥ*** < пие. **⟨gᵘh₃ōns⟩* < **gᵘh₃e-u-ns* (·· **gᵘh₃e-u̯-n̥s*); уп. грч. ат. βοῦς ·· еп. βόας. — locpl ***goṣu*** < пие. **gᵘh₃-eu-su*; грч. datpl βουσί, од **gᵘh₃-eu-su* >> **gᵘh₃-eu≂s-si*. — intpl ***gobhiḥ*** < пие. **gᵘh₃-eu-bʰi≂s*.

---

[80] = datsg ХК **u≂h₂*-основâ.
[81] = intsg ХК **u≂h₂*-основâ.
[82] ~ genpl **-⟨oHom⟩* у *o*-основама, од **-o-om*.
[83] ~ genpl **-n≂⟨oHom⟩* у *n*-основама; алтернативно, genpl *-ūnām* може бити из *u*-основа.
[84] ← genpl **-⟨oHom⟩* из *o*-основâ, од **-o-om*.

नौ *n-au-* f ‘лађа’

nomsg	नौः	***nauḥ***	nomdu	नावौ	***nāvau***	nompl	नावः	***nāvaḥ***
gensg	नावः	***nāvaḥ***	gendu	नावो	***nāvoḥ***	genpl	नावाम्	***nāvām***
datsg	नावे	***nāve***	datdu	नौभ्याम्	***naubhyām***	datpl	नौभ्यः	***naubhyaḥ***
accsg	नावम्	***nāvam***	accdu	नावौ	***nāvau***	accpl	नावः	***nāvaḥ***
vocsg	नौः	***nauḥ***	vocdu	नावौ	***nāvau***	vocpl	नावः	***nāvaḥ***
locsg	नावि	***nāvi***	locdu	नावो	***nāvoḥ***	locpl	नौषु	***nauṣu***
intsg	नावा	***nāvā***	intdu	नौभ्याम्	***naubhyām***	intpl	नौभिः	***naubhiḥ***
ablsg	नावः	***nāvaḥ***	abldu	नौभ्याम्	***naubhyām***	ablpl	नौभ्यः	***naubhyaḥ***

*И*сторија обликâ: nomsg ***nauḥ*** < пие. пк **nēh₂-u-s*; уп. грч. ат. ναῦς, еп. νηῦς. — gensg, ablsg ***nāvaḥ*** < пие. **neh₂-u̯-es* (: **nh₂-eu̯-os*); уп. грч. еп. νηός, ат. νεώς. — datsg ***nāve*** < пие. **neh₂-u̯-ei*. — accsg ***nāvam*** < пие. **neh₂-u̯-em* (:: **neh₂-u̯-m̥* ·· **neh₂-u-m*); уп. грч. еп. νῆα ·· јон. νηῦν, ат. ναῦν, лат. *nāvem*. — vocsg ***nauḥ*** преузет је из nomsg. — locsg ***nāvi*** < пие. пк **neh₂-u̯-i*; уп. грч. datsg νηΐ, лат. *nāve*.— intsg ***nāvā*** < пие. **neh₂-u̯-eh₁*. — nomdu, accdu, vocdu ***nāvau*** < пие. *ʔneh₂-u̯≂o-h₁≂u-h₁*. — gendu, locdu ***nāvoḥ*** < пие. *ʔneh₂-u̯-h₁≂eu-s*.— datdu, intdu, abldu ***naubhyā****-m* << пие. *ʔneh₂-u≂bʰi̯≂o-h₁*. — nompl, vocpl ***nāvaḥ*** < пие. **neh₂-u̯-es*; уп. грч. νῆες. — genpl ***nāvām*** < пие. **neh₂-u̯≂⟨oHom⟩*;[85] уп. грч. еп. νηῶν, ат. νεῶν. – datpl, ablpl ***naubhyaḥ*** << пие. **neh₂-u-bʰi̯≂os*. — accpl ***nāvaḥ*** < пие. **neh₂-u̯-n̥s* (·· **neh₂-u-ns*); уп. грч. еп. νῆας ·· ат. ναῦς. — locpl ***nauṣu*** < пие. **neh₂-u-su*; уп. грч. еп. datpl νηυσί, ат. datpl ναυσί, од **neh₂-u̯-su* >> **neh₂-u̯≂s-si*. — intpl ***naubhiḥ*** << пие. **neh₂-u-bʰi≂s*; уп. грч. еп. ναῦφι < *neh₂-u-bʰi*.

रौ *r-ai-* m ‘богатство’

nomsg	राः	***rāḥ***	nomdu	रायौ	***rāyau***	nompl	रायः	***rāyaḥ***
gensg	रायः	***rāyaḥ***	gendu	रायोः	***rāyoḥ***	genpl	रायाम्	***rāyām***
datsg	राये	***rāye***	datdu	राभ्याम्	***rābhyām***	datpl	राभ्यः	***rābhyaḥ***
accsg	रायम्	***rāyam***	accdu	रायौ	***rāyau***	accpl	रायः	***rāyaḥ***
vocsg	राः	***rāḥ***	vocdu	रायौ	***rāyau***	vocpl	रायः	***rāyaḥ***
locsg	रायि	***rāyi***	locdu	रायोः	***rāyoḥ***	locpl	रासु	***rāsu***
intsg	राया	***rāyā***	intdu	राभ्याम्	***rābhyām***	intpl	राभिः	***rābhiḥ***
ablsg	रायः	***rāyaḥ***	abldu	राभ्याम्	***rābhyām***	ablpl	राभ्यः	***rābhyaḥ***

*И*сторија обликâ: accsg ***rāḥ*** < пие. **Hreh₁(-i)-s*. — gensg, ablsg ***rāyaḥ*** < пие. gensg **Hreh₁-i̯-es*; уп. став. *rāiiō*, лат. *reī*. — datsg ***rāye*** < пие. **Hreh₁-i̯-ei*; уп. лат. *reī*. — accsg ***rāyam*** < пие. **Hreh₁-i̯-em*; уп. млав. *raēm*. — vocsg ***rāḥ*** преузет је из nomsg. — locsg ***rāyi*** < пие. **Hreh₁-i̯-i*.– nomdu, accdu, vocdu ***rāyau*** < пие. *ʔHreh₁-i̯≂o-h₁≂u-h₁*. — gendu, locdu ***rāyoḥ*** < пие. *ʔHreh₁-i̯-h₁≂eu-s*.– datdu, intdu, abldu ***rābhyā****-m* << пие. *ʔHreh₁(-i)-bʰi̯≂o-h₁*. – nompl, vocpl ***rāyaḥ*** < пие. **Hreh₁-i̯-es*; уп. лат. *rēs*. – genpl ***rāyām*** < пие. **Hreh₁-i̯≂⟨oHom⟩*.[86] – datpl, ablpl ***rābhyaḥ*** << пие. **Hreh₁(-i)-bʰi̯≂os*. — accpl ***rāyaḥ*** < пие. **Hreh₁-i̯-*

[85] ← genpl *-⟨*oHom*⟩ из *o*-основâ, од **-o-om*.

[86] ← genpl *-⟨*oHom*⟩ из *o*-основâ, од **-o-om*.

n̥s; уп. лат. *rēs*. — locpl ***rāsu*** << пие. **Hreh₁(-i)-su*. — intpl ***rābhiḥ*** << пие. **Hreh₁(-i)-bʰi≠s*. — Чини се као хетероклитон, са основама **Hreh₁-i-* и **Hreh₁-* (= коријенска именица).

C-ОСНОВЕ

Стинд. коријенске *C*-основе потичу од пие. коријенских **C*-основâ, као нпр. नपात् *napāt-* m ‘син; унук’ или वाच *vāc-* f ‘ријеч, глас’; уп. млав. *napāt-*, лат. *nepōs*, *-ōtis* и став. *vāxš*, лат. *vōx*, *vōcis*.

नपात् *napāt-* m ‘син; унук’

nomsg	नपात्	*napāt*	nomdu	नपातौ	*napāt**au***	nompl	नपातः	*napāt**aḥ***
gensg	नपातः	*napāt**aḥ***	gendu	नपातोः	*napāt**oḥ***	genpl	नपाताम्	*napāt**ām***
datsg	नपाते	*napāt**e***	datdu	नपाद्भ्याम्	*napād**bhyām***	datpl	नपाद्भ्यः	*napād**bhyaḥ***
accsg	नपातम्	*napāt**am***	accdu	नपातौ	*napāt**au***	accpl	नपातः	*napāt**aḥ***
vocsg	नपात्	*napāt*	vocdu	नपातौ	*napāt**au***	vocpl	नपातः	*napāt**aḥ***
locsg	नपाति	*napāt**i***	locdu	नपातोः	*napāt**oḥ***	locpl	नपात्सु	*napāt**su***
intsg	नपाता	*napāt**ā***	intdu	नपाद्भ्याम्	*napād**bhyām***	intpl	नपाद्भिः	*napād**bhiḥ***
ablsg	नपातः	*napāt**aḥ***	abldu	नपाद्भ्याम्	*napād**bhyām***	ablpl	नपाद्भ्यः	*napād**bhyaḥ***

वाच *vāc-* f ‘ријеч, глас’

nomsg	वाक्	*vāk*	nomdu	वाचौ	*vāc**au***	nompl	वाचः	*vāc**aḥ***
gensg	वाचः	*vāc**aḥ***	gendu	वाचोः	*vāc**oḥ***	genpl	वाचाम्	*vāc**ām***
datsg	वाचे	*vāc**e***	datdu	वाग्भ्याम्	*vāg**bhyām***	datpl	वाग्भ्यः	*vāg**bhyaḥ***
accsg	वाचम्	*vāc**am***	accdu	वाचौ	*vāc**au***	accpl	वाचः	*vāc**aḥ***
vocsg	वाक्	*vāk*	vocdu	वाचौ	*vāc**au***	vocpl	वाचः	*vāc**aḥ***
locsg	वाचि	*vāc**i***	locdu	वाचोः	*vāc**oḥ***	locpl	वाक्षु	*vāk**ṣu***
intsg	वाचा	*vāc**ā***	intdu	वाग्भ्याम्	*vāg**bhyām***	intpl	वाग्भिः	*vāg**bhiḥ***
ablsg	वाचः	*vāc**aḥ***	abldu	वाग्भ्याम्	*vāg**bhyām***	ablpl	वाग्भ्यः	*vāg**bhyaḥ***

*И*сторија обликâ: nomsg ****-V̄C*** < пие. **-⟨VC⟩ < *-VC-s*. — gensg, ablsg ***-aḥ*** < пие. gensg **-es* (: **-os*); уп. став. *-ō*, млав. *-ō*, стперс. *-a*, грч. -ος, лат. *-is*. — datsg ***-e*** < пие. **-ei*; уп. став. *-ōi*, млав. *-e*, мик. *-e*, грч. еп. ʔ-ī, лат. *-ī*. — accsg ***-am*** < пие. **-em* (:: **-m̥*); уп. став. *-ə̆m*, млав. *-əm*, стперс. *-am*, грч. -α, лат. *-em*. — vocsg ***-V̄C*** преузет је из nomsg. — locsg ***-i*** < пие. **-i*; уп. став. *-ī*, стперс. *-iy*, грч. datsg -ι, лат. ablsg *-e*. — intsg ***-ā*** < пие. **-eh₁*; уп. став. *-ā*, стперс. *-ā*. — nomdu, accdu, vocdu ***-au*** < **-o-h₁≠u-h₁*.[87] — gendu, locdu ***-oḥ*** < пие. ʔ*-h₁≠eu-s*. — datdu, intdu, abldu ***-bhyā**-m*** < пие. ʔ*-bʰi̯≠o-h₁*; уп. став. *-biiā*. — nompl, vocpl ***-aḥ*** < пие. **-es*; уп. став. *-ā*, млав. *-ō*, стперс. *-a*, грч. -ες. — genpl ***-ām*** < пие. **≠⟨oHom⟩*;[88] [89] уп. став. *-ąm*, млав. *-ąm*, стперс. *-ām*, грч. -ων. — datpl, ablpl ***-bhyaḥ*** < пие. **-bʰi̯≠os*; уп. став. *-biiō*, млав. *-biiō / -uiiō* лат. *-bus*. — accpl ***-aḥ*** < пие. **-n̥s*; уп. став. *-ā*, млав. *-ō*, стперс. *-a*, грч. -ας, лат. *-ēs*. — locpl ***-su / -ṣu*** < пие. **-su*; уп. став. *-hū / -šū*, грч. datpl -σι, од пие. **-su* >> **-si*. — intpl ***-bhiḥ*** < пие. **-bʰi̯≠s*; уп. став. *-bīš*, грч. еп. -φι < **-bʰi*.

---

[87] ← nomdu, accdu, vocdu **-o-h₁≠u-h₁* из *o*-основâ.

[88] ← genpl **-⟨oHom⟩* из *o*-основâ, од **-o-om*.

[89] У ведској метрици, *-ām* вриједи као 2 слога (= *‘-aam’*). (Како у C-основама, тако и у другим основама у којима се налази.)

जगत् *dam-* n ‘кућа’

nomsg	दन्	*dan*	nomdu	दमी	*damī*	nompl	दमि	*dami*
gensg	दमः	*dam**aḥ***	gendu	दमोः	*dam**oḥ***	genpl	दमाम्	*dam**ām***
datsg	दमे	*dam**e***	datdu	दन्याम्	*dan**bhyām***	datpl	दन्यः	*dan**bhyaḥ***
accsg	दन्	*dan*	accdu	दमी	*damī*	accpl	दमि	*dami*
vocsg	दन्	*dan*	vocdu	दमी	*damī*	vocpl	दमि	*dami*
locsg	दमि	*dam**i***	locdu	दमोः	*dam**oḥ***	locpl	दंसु	*daṃ**su***
intsg	दमा	*dam**ā***	intdu	दन्याम्	*dan**bhyām***	दमि	दन्भिः	*dan**bhiḥ***
ablsg	दमः	*dam**aḥ***	abldu	दन्याम्	*dan**bhyām***	ablpl	दन्यः	*dan**bhyaḥ***

Историја обликâ: nomsg, accsg, vocsg ***-ø*** < пие. *-ø; уп. грч. -ø, лат. -ø. — nomdu, accdu, vocdu ***-ī*** < пие. ?*-ḫ₁≠h₁*, или ?*≠i-h₁*;[90] уп. став. *-ī*.— nompl accpl vocpl *-i* < пие. *-ḫ₂*; грч. -α. — И тако даље; *v.* историју обликâ у промјени мушког и женског рода горе.

S-ОСНОВЕ

Стинд. *s*-основе потичу од пие. **s*-основâ, као нпр. मनस् *man-as-* n ‘дух, разум’ од пие. **men-es-*; уп. став. *manah-*, грч. μένος.

मनस् *man-as-* n ‘дух, разум’

nomsg	मनः	*man**aḥ***	nomdu	मनसी	*man**asī***	nompl	मनांसि	*man**āṁsi***
gensg	मनसः	*man**asaḥ***	gendu	मनसोः	*man**asoḥ***	genpl	मनसाम्	*man**asām***
datsg	मनसे	*man**ase***	datdu	मनोभ्याम्	*man**obhyām***	datpl	मनोभ्यः	*man**obhyaḥ***
accsg	मनः	*man**aḥ***	accdu	मनसी	*man**asī***	accpl	मनांसि	*man**āṁsi***
vocsg	मनः	*man**aḥ***	vocdu	मनसी	*man**asī***	vocpl	मनांसि	*man**āṁsi***
locsg	मनसि	*man**asi***	locdu	मनसोः	*man**asoḥ***	locpl	मनःसु	*man**aḥsu***
intsg	मनसा	*man**asā***	intdu	मनोभ्याम्	*man**obhyām***	intpl	मनोभिः	*man**obhiḥ***
ablsg	मनसः	*man**asaḥ***	abldu	मनोभ्याम्	*man**obhyām***	ablpl	मनोभ्यः	*man**obhyaḥ***

Историја обликâ: nomsg, accsg, vocsg ***-aḥ*** < пие.*-*os*-ø; уп. став. *-ō*, млав. *-ō*, стперс. *-a*, *-aš°*, грч. -ος, лат. *-us*. — gensg ***-asaḥ*** < пие. **-es-es* (: **-es-os*); уп. став. *-aŋhō*, млав. gensg *-aŋhō*, грч. еп. -εος, ат. -ους, лат. *-eris*. — datsg *-ase* < пие. ***-es-ei***; уп. став. *-aŋhē*, млав. *-aŋhe*, лат. *-erī*. — locsg ***-asi*** < пие. *-*es-i*; уп. млав. *-ahi*, грч. еп. datsg -εϊ, лат. *-ere*. — intsg ***-asā*** < пие. **-es-eh₁*; уп. млав. *-aŋha*, стшерс. *-ahā*. — nomdu, accdu, vocdu ***-asī*** < пие. **-es≠i-h₁*; уп. став. *-ahi°*, млав. *-ahi°*.[91] — gendu, locdu ***-asoḥ*** < пие. *-*es-h₁≠eu-s*; уп. млав. gendu *-aŋhå̄*, од ?*-es≠o-h₁≠s*. — datdu, intdu, abldu ***-obhyā**-m* < пие. ?*-es-bʰi̯≠o-h₁*.— nompl, accpl, vocpl ***-āṁsi*** < пие. ?*-on-h₂≠s-ḫ₂*.[92] — Genpl ***-asām*** < пие. **-es≠⟨oHom⟩*;[93] уп. став. *-aŋhąm*, млав. *-aŋhąm*, грч. еп. -έων, ат. -ῶν. — datpl, ablpl ***-obhyaḥ*** < пие. **-es-bʰi̯≠os*; уп. млав. *-ābiiō*. — locpl -

[90] ← nomdu, accdu, vocdu **≠i-h₁* из *i*-основâ?
[91] ← nomdu, accdu, vocdu **≠i-h₁* из *i*-основâ.
[92] ← nompl, accpl, vocpl **-on-h₂* из *n*-основâ.
[93] ← genpl *-⟨*oHom*⟩ из *o*-основâ, од **-o-om*.

aḥsu < *-*es-su*; уп. млав. *-ahu* / *-ōhu*, грч. еп. datpl -εσσι, ат. -εσι, од *-*es-su* >> *-*es-si*. — intpl ***-obhiḥ*** < пие. *-*es-bʰi≠s*; уп. стперс. *-əbīš*, млав. *-əbīš*, стперс. *-abiš*, грч. еп. -εσφι (у ὄρεσφι, *и сл.*) < *-*es-bʰi*.

R-ОСНОВЕ

Стинд. *r*-основе потичу потичу од пие. **r*-основâ, као нпр. दातर् *dāt-r-* m ‘давалац’ од пие. **deh₃t-r-*; уп. став. *dātar-*, грч. δώτωρ.

दातर् *dāt-r-* m ‘давалац’

nomsg	दाता	*dāt**ā***	nomdu	दातारौ	*dāt**ārau***	nompl	दातारः	*dāt**āraḥ***
gensg	दातुः	*dāt**uḥ***	gendu	दात्रोः	*dāt**roḥ***	genpl	दातॄणाम्	*dāt**ṝnām***
datsg	दात्रे	*dāt**re***	datdu	दातृभ्याम्	*dāt**ṛbhyām***	datpl	दातृभ्यः	*dāt**ṛbhyaḥ***
accsg	दातारम्	*dāt**āram***	accdu	दातारौ	*dāt**ārau***	accpl	दातॄन्	*dāt**ṝn***
vocsg	दातः	*dāt**aḥ***	vocdu	दातारौ	*dāt**ārau***	vocpl	दातारः	*dāt**āraḥ***
locsg	दातरि	*dāt**ari***	locdu	दात्रोः	*dāt**roḥ***	locpl	दातृषु	*dāt**ṛṣu***
intsg	दात्रा	*dāt**rā***	intdu	दातृभ्याम्	*dāt**ṛbhyām***	intpl	दातृभिः	*dāt**ṛbhiḥ***
ablsg	दातुः	*dāt**uḥ***	abldu	दातृभ्याम्	*dāt**ṛbhyām***	ablpl	दातृभ्यः	*dāt**ṛbhyaḥ***

Други облици: nomdu, accdu, vocdu ***-ārā***, поред *-ārau*.

Историја обликâ: nomsg ***-ā*** < пие. *-⟨ōr⟩ < *-*or-s*; уп. став. *-ā*, млав. *-a*, стперс. *-ā*, грч. -ωρ. — gensg, ablsg ***-uḥ*** < пие. gensg *-*ṛ̥-s*; уп. став. *-ərəš*. — datsg ***-re*** < пие. *-*r-ei*; уп. став. *-rōi* / *-rē*, млав. *-re*, *-raē*°. — accsg ***-āram*** < пие. *-*or-em* (:: *-*or-m̥*); уп. став. *-ārəm*, млав. *-ārəm*, стперс. *-āram*, грч. -ορα. — vocsg ***-aḥ*** < пие. *-*or-ø*; уп. млав. *-arə*, грч. -ορ. — locsg ***-ari*** < пие. *-*or-i*; уп. грч. datsg -ορι. — intsg ***-rā*** < пие. *-*r-eh₁*; уп. млав. *-ra*. — nomdu, accdu, vocdu ***-ārā*** < пие. *-*or-eh₁* (:: *-*or-ḥ₁*); уп. млав. *-āra*, грч. -ορε. — nomdu, accdu, vocdu ***-ārau*** < пие. ?*-*or≠o-h₁≠u-h₁*. — gendu, locdu ***-roḥ*** < пие. ?*-*r-h₁≠eu-s*. — datdu, intdu, abldu ***-ṛ̥bhyā***-*m* < пие. ?*-*r-bʰi̯≠o-h₁*. — nompl, vocpl ***-āraḥ*** < пие. **or-es*; уп. став. *-ārō* / *-aras*°, млав. *-ārō* / *-aras*°, грч. -ορες. — genpl ***-ṝnām*** < пие. *-*ṛ̥≠n≠⟨oHom⟩*.[94] — datpl, ablpl ***-ṛ̥bhyaḥ*** < пие. *-*ṛ̥-bʰi̯≠os*; уп. млав. *-ərᵊbiiō*. — accpl ***-ṝn*** << пие. *-*ṛ̥-ns* (:: *-*or-n̥s*);[95] уп. став. *-ərš*°, млав. *-rəš*, грч. -ορας. — locpl ***-ṛṣu*** < пие. *-*ṛ̥-su*. — intpl ***-ṛ̥bhiḥ*** < пие. *-*ṛ̥-bʰi≠s*.

Изнимка: ***pitar-***. पितर् *pitar-* m ‘отац’ има accsg पितरम् *pitaram*, nomdu, accdu, vocdu पितरौ *pitarau*, nompl, vocpl पितरः *pitaraḥ*. — Уп. став. *pitar-*, стперс. *pitā*, грч. πατήρ, лат. *pater*.

Изнимка: ***bhrātar-*** भ्रातर् *bhrātar-* m ‘брат’ има accsg ब्रातरम् *brātaram*, nomdu, accdu, vocdu ब्रातरौ *brātarau*, nompl, vocpl ब्रातरः *brātaraḥ*. — Уп. став. *brātar-*, стперс. *brātar-*, грч. φράτηρ, лат. *frāter*.

Изнимка: ***mātar-***. मातर् *mātar-* f ‘мајка’ има accsg मातरम् *mātaram*, nomdu, accdu, vocdu मातरौ *mātarau*, nompl, vocpl मातरः *mātaraḥ*, accpl मातॄः *mātṝḥ*. — Уп. млав. *mātar-*, стперс. *-mātar-*, грч. μήτηρ, лат. *māter*.

Изнимка: ***duhitar-***. दुहितर् *duhitar-* ‘кћи’ има accsg दुहितरम् *duhitaram*, nomdu, accdu, vocdu दुहितरौ *duhitarau*, nompl, vocpl दुहितरः *duhitaraḥ*, accpl दुहितॄः *duhitṝḥ*. — Уп. став. *dugədar-*, грч. θυγάτηρ.

Историја изнимних облика: nomsg ***-ā*** < пие. *-⟨ēr⟩ < *-*er-s*;[96] уп. став. *-ā* (у *ptā*, *brātā*, *dugədā*), стперс. *-ā* (у *pitā*, *brātā*), грч. -ηρ (у πατήρ, φράτηρ, μήτηρ, θυγάτηρ). — accsg ***-aram*** < пие. *-*er-em* (:: *-*er-m̥*); уп. став. *-arəm* (у

[94] ← genpl *-*n≠⟨oHom⟩* из *n*-основâ; дужина на *-ṛ̥-* у *-ṛ̥nām* постала је према другим *V*-основама, нпр. *-ānām* у *a-* и *ā*-основама.
[95] Према *-ān* < *-*ōns* из *o*-основâ.
[96] = nomsg *-ā* < пие. *-⟨ōr⟩* горе.

ptarəm), грч. -ερα (у πατέρα, μητέρα, θυγατέρα). — vocsg ***-aḫ*** < пие. **-er-ø*;[97] уп. грч. -ερ (у πάτερ, φρᾶτερ, μῆτερ). nomdu, accdu, vocdu ***-arau*** < пие. ʔ*-er≠o-h₁≠u-h₁*. — nompl, vocpl ***-araḫ*** < пие. **-er-es*; уп. ав. *-arō* (у *ptarō, mātarō*), грч. -ερες (у πατέρες, θυγατέρες). — accpl ***-r̥̄ḫ*** постао је према ***-āḫ*** < пие. **-eh₂-ns* из *ā*-основа.

*И*знимка: ***nar***-. नर् *nar-* m ‘човјек’ има accsg नरम् *naram*, nomdu, accdu. vocdu नरौ *narau*, nompl, vocpl नरः *naraḫ*, genpl नृणाम् *nr̥̄ṇām*, поред नॄणाम् *nr̥̄ṇām*. — Уп. млав. *nar-*, грч. ἀνήρ, нфриг. αναρ.

Историја изнимних облика: accsg ***naram*** < пие. **ḫ₂n-er-em* (:: **ḫ₂n-er-m̥*); уп. став. *narə̆m*, грч. еп. ἀνέρα. — nomdu, accdu. vocdu *narau* < пие. ʔ*ḫ₂n-er≠o-h₁≠u-h₁*.— nompl, vocpl ***naraḫ*** < пие. **ḫ₂n-er-es*; уп. став. *narō*, грч. еп. ἀνέρες. — genpl ***nr̥̄ṇām*** < **ḫ₂n-r̥≠n≠⟨oHom⟩*;[98] уп. грч. ἀνδρῶν < **ḫ₂n-r≠⟨oHom⟩*.

दातर् *dāt-r-* n ‘дајуће’

nomsg	दातृ	***dātr̥***	nomdu	दातृणी	***dātr̥̄ṇī***	nompl	दातॄणि	***dātr̥̄ṇi***
gensg	दातृणः	***dātr̥̄ṇaḫ***	gendu	दातृणोः	***dātr̥̄ṇoḫ***	genpl	दातॄणाम्	***dātr̥̄ṇām***
datsg	दातृणे	***dātr̥̄ṇe***	datdu	दातृभ्याम्	***dātr̥̄bhyām***	datpl	दातृभ्यः	***dātr̥̄bhyaḫ***
accsg	दातृ	***dātr̥̄***	accdu	दातृणी	***dātr̥̄ṇī***	accpl	दातॄणि	***dātr̥̄ṇi***
vocsg	दातृ	***dātr̥̄***	vocdu	दातृणी	***dātr̥̄ṇī***	vocpl	दातॄणि	***dātr̥̄ṇi***
	दातः	***dātaḫ***		–	–		–	–
locsg	दातृणि	***dātr̥̄ṇi***	locdu	दातृणोः	***dātr̥̄ṇoḫ***	locpl	दातृषु	***dātr̥̄su***
intsg	दातृणा	***dātr̥̄ṇā***	intdu	दातृभ्याम्	***dātr̥̄bhyām***	intpl	दातृभिः	***dātr̥̄bhiḫ***
ablsg	दातृणः	***dātr̥̄ṇaḫ***	abldu	दातृभ्याम्	***dātr̥̄bhyām***	ablpl	दातृभ्यः	***dātr̥̄bhyaḫ***

Историја обликâ: nomsg, accsg, vocsg ***-r̥̄*** < пие. **-r̥̄-ø*. — gensg, ablsg ***-r̥̄ṇaḫ*** < пие. gensg **-r̥̄≠n-es*.[99] — datsg ***-r̥̄ṇe*** < пие. **-r̥̄≠n-ei*.[100] — locsg ***-r̥̄ṇi*** < пие. **-r̥̄≠n-i*.[101] — intsg ***-r̥̄ṇā*** < пие. **-r̥̄≠n-eh₁*.[102] — nomdu, accdu, vocu ***-r̥̄ṇī*** < пие. **-r̥̄≠n≠i-h₁*.[103] — gendu, locdu ***-r̥̄ṇoḫ*** < пие. ʔ*-r≠n-h₁≠eu-s*.— datdu, intdu, abldu ***-r̥̄bhyā***-*m* < пие. ʔ*-r̥̄≠n≠bʰi̯≠o-h₁*. — nompl, accpl, vocpl ***-r̥̄ṇi*** < пие. **-r̥̄≠n-ḫ₂*,[104] или ʔ*-r̥̄≠n-h₂≠ḫ₂*.[105] — *И* тако даље; *v.* историју обликâ у промјени мушког рода горе.

N-ОСНОВЕ

Стинд. *n*-основе потичу потичу од пие. **n*-основâ, као нпр. राजन *rāj-an-* m ‘краљ’ од пие. **h₃rēǵ-en-* или नामन् *nām-an-* n ‘име’ од пие. **h₁neh₃m-en-*; уп. лат. *rex*, *regis* (= коријенска именица!) и ав. *nāman-*, лат. *nōmen*.

राजन् *rāj-an-* m ‘краљ’

nomsg	राजा	***rājā***	nomdu	राजानौ	***rājānau***	nompl	राजानः	***rājānaḫ***

---

[97] = vocsg *-aḫ* < пие. **-or* gore.
[98] ← genpl **-n≠⟨oHom⟩* у *n*-основама.
[99] ← gensg **-n-es* : **-n-os* из *n*-основâ.
[100] ← datsg **-n-ei* из *n*-основâ.
[101] ← locsg **-n-i из n*-основâ.
[102] ← locsg **-n-eh₁* из *n*-основâ.
[103] ← nomdu, accdu, vocdu **-n≠i-h₁* из *n*-основâ.
[104] Дужина према nompl, accpl, vocpl *-āni* < пие. **-on-ḫ₂*.
[105] Дужина према Семерењијевом закону.

gensg	राज्ञः	*rājña**ḥ***	gendu	राज्ञोः	*raj**ñoḥ***	genpl	राज्ञाम्	*rāj**ñām***
datsg	राज्ञे	*rāj**ñe***	datdu	राजभ्याम्	*rāj**abhyām***	datpl	राजभ्यः	*rāj**abhyaḥ***
accsg	राजानम्	*rāj**ānam***	accdu	राजानौ	*rāj**ānau***	accpl	राज्ञः	*rāj**ñaḥ***
vocsg	राजन्	*rāj**an***	vocdu	राजानौ	*rāj**ānau***	vocpl	राजानः	*rāj**ānaḥ***
locsg	राज्ञि	*rāj**ñi***	locdu	राज्ञोः	*raj**ñoḥ***	locpl	राजसु	*rāj**asu***
	राजनि	*rāj**ani***		—	—		—	—
intsg	राज्ञा	*rāj**ñā***	intdu	राजभ्याम्	*rāj**abhyām***	intpl	राजभिः	*rāj**abhiḥ***
ablsg	राज्ञः	*rāj**ñaḥ***	abldu	राजभ्याम्	*rāj**abhyām***	ablpl	राजभ्यः	*rāj**abhyaḥ***

*И*сторија облика: nomsg ***-ā*** < пие. **-⟨ē(n)⟩* : **-⟨ō(n)⟩* < **-en-s* : **-on-s*; уп. став. *-ā*, млав. *-a*, стперс. -ā, грч. -ων : -ην, лат. *-ō*. — gensg, ablsg ***-naḥ*** < пие. **-n-es* (: **-n-os* :: **-on-os* : *-en-es*); уп. став. *-nō*, млав. gensg *-nō* / *-nas*°, грч. -νος : -ονος, лат. *-inis*. — datsg ***-ne*** < пие. **-n-ei*; уп. став. *-nē* / *-naē*°, млав. *-nē* / *-naē*°. — accsg ***-ānam*** < пие. **-on-em* (:: **-on-ṃ* : **-en-ṃ*); уп. став. *-ānam*, млав. *-ānəm*, стперс. *-ānam*, грч. -ονα, лат. *-inem*. — vocsg ***-an*** < пие. **-on-ø*; уп. млав. *-ən*, грч. -ον. — locsg ***-ani*** < пие. **-en-i* (: **-on-i*); уп. млав. *-aini*, грч. datsg -ονι, лат. ablsg *-ine*. — locsg ***-ni*** < пие. **-n-i*; уп. грч. datsg -νι. — ntsg ***-nā*** < пие. **-n-eh₁*; уп. став. *-nā*, млав. *-na*, стперс. *-nā*. — nomdu, accdu, vocdu ***-ānau*** < *?-on≂o-h₁≂u-h₁*. — gendu, locdu ***-noh*** < пие. *?-n-h₁≂eu-s*. — datdu, intdu, abldu ***-abhyā**-m*** < пие. *?-n̥-bhi̯≂o-h₁*. — nompl, vocpl ***-ānaḥ*** < пие. **-on-es*; уп. став. *-ānō*, млав. *-ānō*, грч. -ονες. — genpl ***-nām*** < пие. **-n≂⟨oHom⟩* (:: **-on≂⟨oHom⟩*);[106] уп. став. *-nąm*, млав. *-nąm*, грч. -νων :: -ονων. — datpl, ablpl ***-abhyaḥ*** < пие. **-n̥-bʰi̯≂os*; уп. став. *-abiiō*, млав. *-aoiiō*. — accpl ***-naḥ*** < пие. **-n-n̥s*; уп. став. *-nō*, млав. *-nō*, грч. -νας. — locpl ***-asu*** < пие. **-n̥-su*. — intpl ***-abhiḥ*** < пие. **-n̥-bʰi≂s*.

Изнимка: ***śvā***. श्वा *śvā* мијења се као राजन् *rājan-* али има gensg शुनः *śunaḥ*, datsg शुने *śune*, locsg शुनि *śuni*, intsg शुना *śunā*, gendu, locdu शुनोः *śunoḥ*, accpl शुनः *śunaḥ*, genpl शुनाम् *śunām*. — Уп. млав. *span-*, грч. κὺων.

*И*сторија облика: nomsg ***śvā*** < пие. **ḱu̯-on-s*; уп. млав. *spā*, грч. κὺων. — gensg, ablsg ***śunaḥ*** < пие. **ḱu-n-es* (: **ḱu-n-os*); уп. млав. *sūnō*, грч. κυνός. — datsg ***śune*** < пие. **ḱu-n-ei*. – accsg ***śvānam*** < пие. **ḱu̯-on-em* (:: **ḱu-on-ṃ*); уп. млав. *spānəm*, грч. κύνα. — vocsg ***śvan*** < пие. **ḱu-on-ø*; уп. грч. κὺον. — locsg ***śuni*** < пие. **ḱu-n-i*; уп. грч. datsg κυνί. — intsg ***śunā*** < пие. **ḱu-n-eh₁*. — nomdu, accdu, vocdu ***śvānau*** < **ḱu̯-on≂o-h₁≂u-h₁*; уп. грч. κύνε. – gendu, locdu *śunoḥ* < пие. *?ḱu̯-n-h₁≂eu-s*. – datdu, intdu, abldu ***śvabhyā**-m*** < пие. *?ḱu̯-n̥-bʰi̯≂o-h₁*. — nompl, vocpl ***śvānaḥ*** < пие. **ḱu̯-on-es*; уп. грч. κύνες. — genpl ***śunām*** < пие. **ḱu̯-n̥≂⟨oHom⟩*. – datpl, ablpl ***śvabhyaḥ*** < пие. **ḱu̯-n̥-bʰi̯≂os*. – accpl ***śunaḥ*** < **ḱu-n-n̥s*; уп. грч. κύνας. — locpl ***śvasu*** < **ḱu̯-n̥-su* (·· **ḱu-n-su*); уп. грч. datpl κυσί, од **ḱu-n-su* >> **ku-n-si*. — intpl ***śvabhiḥ*** < пие. **ḱu̯-n̥-bʰi≂s*.

Изнимка: ***maghavan***. मघवन *maghavan-* ‘Индра’ има gensg मघोनः *maghonaḥ*, datsg मघोने *maghone*, locsg मघोनि *maghoni*, intsg मघोना *maghonā*.

Изнимка: ***yuvan***. यवन *yuvan-* ‘младић’ има gensg यूनः *yūnaḥ*, datsg यूने *yūne*, locsg यूनि *yūni*, intsg यूना *yūnā*, gendu, locdu यूनोः *yūnoḥ*, accpl यूनः *yūnaḥ*, genpl यूनाम् *yūnām*.

नामन् *nām-an-* n ‘име’

nomsg	नाम	*nāma*	nomdu	नाम्नी	*nāmn**ī***	nompl	नामानि	*nām**āni***
	—	—		नामनी	*nāman**ī***		—	—
gensg	नाम्नः	*nāmn**aḥ***	gendu	नाम्नोः	*nāmn**oḥ***	genpl	नाम्नाम्	*nāmn**ām***
datsg	नाम्ने	*nāmn**e***	datdu	नामभ्याम्	*nām**abhyām***	datpl	नामभ्यः	*nām**abhyaḥ***
accsg	नाम	*nāma*	accdu	नाम्नी	*nāmn**ī***	accpl	नामानि	*nām**āni***

[106] ← genpl **-⟨oHom⟩ из o*-основâ, од **-o-om*.

	—	—		नामनी	*nāma**nī***		—	—
vocsg	नाम	*nāma*	vocdu	नाम्नी	*nām**nī***	vocpl	नामानि	*nām**āni***
	—	—		नामनी	*nāma**nī***		—	—
locsg	नाम्नि	*nām**ni***	locdu	नाम्नोः	*nām**noḥ***	locpl	नामभ्यः	*nāma**bhyaḥ***
	नामनि	*nāma**ni***		—	—		—	—
intsg	नाम्ना	*nām**nā***	intdu	नामभ्याम्	*nāma**bhyām***	intpl	नामभिः	*nāma**bhiḥ***
ablsg	नाम्नः	*nām**naḥ***	abldu	नामभ्याम्	*nāma**bhyām***	ablpl	नामभ्यः	*nāma**bhyaḥ***

Историја облика: nomsg, accsg, vocsg ***-a*** < пие. **-n̥-ø*; уп. став. *-ā*, млав. *-a*, *-ā°*, стперс. *-ā*, грч. *-α*, лат. *-en*. — nomdu, accdu, vocdu ***-anī*** < пие. *ʔ-en≠i-h₁*,[107] или *ʔ-en-h₂≠h₂*;[108] уп. став. *-ənī*, млав. *-əni*. — nompl, accpl, vocpl ***-āni*** < пие. **-on-h₂*, или *ʔ-en-h₂≠h₂*;[108] уп. став. *-ānī*, млав. *-āni*. — И тако даље; *v.* историју облика̂ у промјени мушког рода горе.

IN-ОСНОВЕ

हस्तिन *hastin-* m ‘слон’

nomsg	हस्ती	*hastī*	nomdu	हस्तिनौ	*hastina**u***	nompl	हस्तिनः	*hastina**ḥ***
gensg	हस्तिनः	*hastina**ḥ***	gendu	हस्तिनोः	*hastino**ḥ***	genpl	हस्तिनाम्	*hastinā**m***
datsg	हस्तिनः	*hastina**ḥ***	datdu	हस्तिभ्याम्	*hasti**bhyām***	datpl	हस्तिभ्यः	*hasti**bhyaḥ***
accsg	हस्तिने	*hastine*	accdu	हस्तिनौ	*hastina**u***	accpl	हस्तिनः	*hastina**ḥ***
vocsg	हस्तिन्	*hastin*	vocdu	हस्तिनौ	*hastina**u***	vocpl	हस्तिनः	*hastina**ḥ***
locsg	हस्तिनि	*hastini*	locdu	हस्ति	*hasti**bhyām***	locpl	हस्ति षु	*hasti**ṣu***
intsg	हस्तिना	*hastinā*	intdu	हस्तिभ्याम्	*hastino**ḥ***	intpl	हस्तिभिः	*hasti**bhiḥ***
ablsg	हस्तिनः	*hastina**ḥ***	abldu	हस्तिभ्याम्	*hasti**bhyām***	ablpl	हस्तिभ्यः	*hasti**bhyaḥ***

ПРИДЈЕВИ

A И *Ā*-ОСНОВЕ

पापः *pāp-a-ḥ* m ‘зао’, पापा *pāp-ā* f ‘зла’, पापम् *pāp-a-m* n ‘зло’.

nomsg	पापः	*pāpa**ḥ***	nomdu	पापौ	*pāpa**u***	nompl	पापाः	*pāpā**ḥ***
gensg	पापस्य	*pāpa**sya***	gendu	पापयोः	*pāpa**yoḥ***	genpl	पापानाम्	*pāpā**nām***
datsg	पापाय	*pāpā**ya***	datdu	पापाभ्याम्	*pāpā**bhyām***	datpl	पापेभ्यः	*pape**bhyaḥ***
accsg	पापम्	*pāpa**m***	accdu	पापौ	*pāpa**u***	accpl	पापान्	*pāpā**n***
vocsg	पाप	*papa*	vocdu	पापौ	*pāpa**u***	vocpl	पापाः	*pāpā**ḥ***
locsg	पापे	*pāpe*	locdu	पापयोः	*pāpa**yoḥ***	locpl	पापेषु	*pāpe**ṣu***
intsg	पापेन	*pāpe**na***	intdu	पापाभ्याम्	*pāpā**bhyām***	intpl	पापैः	*pāpa**iḥ***
ablsg	पापात्	*pāpā**t***	abldu	पापाभ्याम्	*pāpā**bhyām***	ablpl	पापेभ्यः	*pape**bhyaḥ***

[107] ← nomdu, accdu, vocdu **-i-h₁* из *i*-основа̂.
[108] ← nompl, accpl, vocpl **-h₂* из *C*-основа̂.

Историја обликâ. *V*. промјену мушког рода у именичким *a*-основама.

nomsg	पापा	*pāp**ā***	nomdu	पापे	*pāp**e***	nompl	पापाः	*pāp**āḥ***
gensg	पापायाः	*pāp**āyāḥ***	gendu	पापयोः	*pāp**ayoḥ***	genpl	पापानाम्	*pāp**ānām***
datsg	पापायै	*pāp**āyai***	datdu	पापाभ्याम्	*pāp**ābhyām***	datpl	पापाभ्यः	*pāp**ābhyaḥ***
accsg	पापाम्	*pāp**ām***	accdu	पापे	*pāp**e***	accpl	पापाः	*pāp**āḥ***
vocsg	पापे	*pāp**e***	vocdu	पापे	*pāp**e***	vocpl	पापाः	*pāp**āḥ***
locsg	पापायाम्	*pāp**āyām***	locdu	पापयोः	*pāp**ayoḥ***	locpl	पापासु	*pāp**āsu***
intsg	पापया	*pāp**ayā***	intdu	पापाभ्याम्	*pāp**ābhyām***	intpl	पापाभिः	*pāp**ābhiḥ***
ablsg	पापायाः	*pāp**āyāḥ***	abldu	पापाभ्याम्	*pāp**ābhyām***	ablpl	पापाभ्यः	*pāp**ābhyaḥ***

Напомена. Многи придјеви имају фемининум *ī*-освновâ.
Историја обликâ. *V*. промјену именичких *ā*- и *ī*-основâ.

nomsg	पापम्	*pāp**am***	nomdu	पापे	*pāp**e***	nompl	पापानि	*pāp**āni***
gensg	पापस्य	*pāp**asya***	gendu	पापयोः	*pāp**ayoḥ***	genpl	पापानाम्	*pāp**ānām***
datsg	पापाय	*pāp**āya***	datdu	पापाभ्याम्	*pāp**ābhyām***	datpl	पापेभ्यः	*pap**ebhyaḥ***
accsg	पापम्	*pāp**am***	accdu	पापे	*pāp**e***	accpl	पापानि	*pāp**āni***
vocsg	पाप	*pāp**a***	vocdu	पापे	*pāp**e***	vocpl	पापानि	*pāp**āni***
locsg	पापे	*pāp**e***	locdu	पापयोः	*pāp**ayoḥ***	locpl	पापेषु	*pāp**eṣu***
intsg	पापेन	*pāp**ena***	intdu	पापाभ्याम्	*pāp**ābhyām***	intpl	पापैः	*pāp**aiḥ***
ablsg	पापात्	*pāp**āt***	abldu	पापाभ्याम्	*pāp**ābhyām***	ablpl	पापेभ्यः	*pap**ebhyaḥ***

Историја обликâ. *V*. промјену средњег рода у именичким *a*-основама.

I-ОСНОВЕ

शुचिः *śuc-i-ḥ* m. ’свијетао’, शुचिः *śuc-i-ḥ* f. ’свијетла’, शुचि *śuc-i* n. ’свијетло’.

nomsg	शुचिः	*śuc**iḥ***	nomdu	शुची	*śuc**ī***	nompl	शुच्यः	*śuc**ayaḥ***
gensg	शुचेः	*śuc**eḥ***	gendu	शुच्योः	*śuc**yoḥ***	genpl	शुचीनाम्	*śuc**īnām***
datsg	शुचये	*śuc**aye***	datdu	शुचिभ्याम्	*śuc**ibhyām***	datpl	शुचिभ्यः	*śuc**ibhyaḥ***
accsg	शुचिम्	*śuc**im***	accdu	शुची	*śuc**ī***	accpl	शुचीन्	*śuc**īn***
vocsg	शुचे	*śuc**e***	vocdu	शुची	*śuc**ī***	vocpl	शुचयः	*śuc**ayaḥ***
locsg	शुचौ	*śuc**au***	locdu	शुच्योः	*śuc**yoḥ***	locpl	शुचिषु	*śuc**iṣu***
intsg	शुचिन	*śuc**inā***	intdu	शुचिभ्याम्	*śuc**ibhyām***	intpl	शुचिभिः	*śuc**ibhiḥ***
ablsg	शुचेः	*śuc**eḥ***	abldu	शुचिभ्याम्	*śuc**ibhyām***	ablpl	शुचिभ्यः	*śuc**ibhyaḥ***

Историја обликâ. *V*. промјену мушког рода у именичким *i*-основама.

nomsg	शुचिः	*śuc**iḥ***	nomdu	शुची	*śuc**ī***	nompl	शुचयः	*śuc**ayaḥ***
gensg	शुच्याः	*śuc**yāḥ***	gendu	शुच्योः	*śuc**yoḥ***	genpl	शुचीनाम्	*śuc**īnām***

datsg	शुच्यै	*śuc**yai***	datdu	शुचिभ्याम्	*śuc**ibhyām***	datpl	शुचिभ्यः	*śuc**ibhyaḥ***
accsg	शुचिम्	*śuc**im***	accdu	शुची	*śucī*	accpl	शुचीः	*śucī**ḥ***
vocsg	शुचे	*śuc**e***	vocdu	शुची	*śucī*	vocpl	शुचयः	*śuc**ayaḥ***
locsg	शुचाम्	*śucā**m***	locdu	शुच्योः	*śuc**yoḥ***	locpl	शुचिषु	*śuci**ṣu***
intsg	शुच्या	*śuc**yā***	intdu	शुचिभ्याम्	*śuc**ibhyām***	intpl	शुचिभिः	*śuc**ibhiḥ***
ablsg	शुच्याः	*śuc**yāḥ***	abldu	शुचिभ्याम्	*śuc**ibhyām***	ablpl	शुचिभ्यः	*śuc**ibhyaḥ***

*И*сторија обликâ. *V*. промјену женског рода у именичким *i*-основама.

nomsg	शुचि	*śuc**i***	nomdu	शुची	*śucī*	nompl	शुचीनि	*śucī**ni***
gensg	शुचिनः	*śuc**inaḥ***	gendu	शुच्योः	*śuc**yoḥ***	genpl	शुचीनाम्	*śucī**nām***
datsg	शुचिने	*śuc**ine***	datdu	शुचिभ्याम्	*śuc**ibhyām***	datpl	शुचिभ्यः	*śuc**ibhyaḥ***
accsg	शुचि	*śuc**i***	accdu	शुची	*śucī*	accpl	शुचीनि	*śucī**ni***
vocsg	शुचि	*śuc**i***	vocdu	शुची	*śucī*	vocpl	शुचीनि	*śucī**ni***
locsg	शुचिनि	*śuc**ini***	locdu	शुच्योः	*śuc**yoḥ***	locpl	शुचिषु	*śuci**ṣu***
intsg	शुचिना	*śuc**inā***	intdu	शुचिभ्याम्	*śuc**ibhyām***	intpl	शुचिभिः	*śuc**ibhiḥ***
ablsg	शुचिनः	*śuc**inaḥ***	abldu	शुचिभ्याम्	*śuc**ibhyām***	ablpl	शुचिभ्यः	*śuc**ibhyaḥ***

*И*сторија обликâ. *V*. промјену средњег рода у именичким *i*-основама.

U-ОСНОВЕ

мр̣ду: *mr̥d-u-ḥ* m ‘мек’, мр̣ду: *mr̥d-u-ḥ* f ‘мека’, мр̣ду *mr̥d-u* n ‘меко’

nomsg	मृदुः	*mr̥d**uḥ***	nomdu	मृदू	*mr̥d**ū***	nompl	मृदवः	*mr̥d**avaḥ***
gensg	मृदोः	*mr̥d**oḥ***	gendu	मृद्वोः	*mr̥d**voḥ***	genpl	मृदूनाम्	*mr̥d**ūnām***
datsg	मृदवे	*mr̥d**ave***	datdu	मृदूभ्याम्	*mr̥d**ubhyām***	datpl	मृदुभ्यः	*mr̥d**ubhyaḥ***
accsg	मृदुम्	*mr̥d**um***	accdu	मृदू	*mr̥d**ū***	accpl	मृदून्	*mr̥d**ūn***
vocsg	मृदो	*mr̥d**o***	vocdu	मृदू	*mr̥d**ū***	vocpl	मृदवः	*mr̥d**avaḥ***
locsg	मृदौ	*mr̥d**au***	locdu	मृद्वोः	*mr̥d**voḥ***	locpl	मृदुषु	*mr̥d**uṣu***
intsg	मृदुना	*mr̥d**unā***	intdu	मृदूभ्याम्	*mr̥d**ubhyām***	intpl	मृदुभिः	*mr̥d**ubhiḥ***
ablsg	मृदोः	*mr̥d**oḥ***	abldu	मृदूभ्याम्	*mr̥d**ubhyām***	ablpl	मृदुभ्यः	*mr̥d**ubhyaḥ***

*И*сторија обликâ. *V*. промјену мушког рода у именичким *u*-основама.

nomsg	मृदुः	*mr̥d**uḥ***	nomdu	मृदू	*mr̥d**ū***	nompl	मृदवः	*mr̥d**avaḥ***
gensg	मृद्वाः	*mr̥d**vāḥ***	gendu	मृद्वोः	*mr̥d**voḥ***	genpl	मृदूनाम्	*mr̥d**ūnām***
datsg	मृद्वै	*mrd**vai***	datdu	मृदूभ्याम्	*mr̥d**ubhyām***	datpl	मृदुभ्यः	*mr̥d**ubhyaḥ***
accsg	मृदुम्	*mr̥d**um***	accdu	मृदू	*mr̥d**ū***	accpl	मृदूः	*mr̥d**ūḥ***
vocsg	मृदो	*mr̥d**o***	vocdu	मृदू	*mr̥d**ū***	vocpl	मृदवः	*mr̥d**avaḥ***
locsg	मृद्वाम	*mr̥d**vām***	locdu	मृद्वोः	*mr̥d**voḥ***	locpl	मृदुषु	*mr̥d**uṣu***
intsg	मृद्वा	*mr̥d**vā***	intdu	मृदूभ्याम्	*mr̥d**ubhyām***	intpl	मृदुभिः	*mr̥d**ubhiḥ***
ablsg	मृद्वाः	*mr̥d**vāḥ***	abldu	मृदूभ्याम्	*mr̥d**ubhyām***	ablpl	मृदुभ्यः	*mr̥d**ubhyaḥ***

Историја обликâ. *V*. промјену женског рода у именичким *u*-основама.

nomsg	मृदु	*mṛd**u***	nomdu	मृदुनी	*mṛd**unī***	nompl	मृदूनि	*mṛd**ūni***
gensg	मृदुनः	*mṛd**unaḥ***	gendu	मृदुनोः	*mṛd**unoḥ***	genpl	मृदूनाम्	*mṛd**ūnām***
datsg	मृदुने	*mṛd**une***	datdu	मृदूभ्याम्	*mṛd**ubhyām***	datpl	मृदुभ्यः	*mṛd**ubhyaḥ***
accsg	मृदुः	*mṛd**u***	accdu	मृदुनी	*mṛd**unī***	accpl	मृदूनि	*mṛd**ūni***
vocsg	मृदुः	*mṛd**u***	vocdu	मृदुनी	*mṛd**unī***	vocpl	मृदूनि	*mṛd**ūni***
locsg	मृदुनि	*mṛd**uni***	locdu	मृदुनोः	*mṛd**unoḥ***	locpl	मृदुषु	*mṛd**uṣu***
intsg	मृदुना	*mṛd**unā***	intdu	मृदूभ्याम्	*mṛd**ubhyām***	intpl	मृदुभिः	*mṛd**ubhiḥ***
ablsg	मृदुनः	*mṛd**unaḥ***	abldu	मृदूभ्याम्	*mṛd**ubhyām***	ablpl	मृदुभ्यः	*mṛd**ubhyaḥ***

Историја обликâ. *V*. промјену средњег рода у именичким *u*-основама.

S-ОСНОВЕ

सुमनाः *suman-as-* m ‘благонаклон’, सुमनाः *suman-as-* f ‘благонаклна’, सुमनः *suman-aḥ* n ‘благонаклоно’

nomsg	सुमनाः	*suman**āḥ***	nomdu	सुमनसौ	*suman**asau***	nompl	सुमनसः	*suman**asaḥ***
gensg	सुमनसः	*suman**asaḥ***	gendu	सुमनसोः	*suman**asoḥ***	genpl	सुमनसाम्	*suman**asām***
datsg	सुमनसे	*suman**ase***	datdu	सुमनोभ्याम्	*sumano**bhyām***	datpl	सुमनोभ्यः	*suman**obhyaḥ***
accsg	सुमनसम्	*suman**asam***	accdu	सुमनसौ	*suman**asau***	accpl	सुमनसः	*suman**asaḥ***
vocsg	सुमनः	*suman**aḥ***	vocdu	सुमनसौ	*suman**asau***	vocpl	सुमनसः	*suman**asaḥ***
locsg	सुमनसि	*suman**asi***	locdu	सुमनसोः	*suman**asoḥ***	locpl	सुमनःसु	*suman**aḥsu***
intsg	सुमनसा	*suman**asā***	intdu	सुमनोभ्याम्	*suman**obhyām***	intpl	सुमनोभिः	*suman**obhiḥ***
ablsg	सुमनसः	*suman**asaḥ***	abldu	सुमनोभ्याम्	*suman**obhyām***	ablpl	सुमनोभ्यः	*suman**obhyaḥ***

Историја обликâ: nomsg ***-āḥ*** < пие. *-⟨ēs⟩* < **-es-s*; уп. став. *-å*, млав. *-å*, грч. -ης. — accsg ***-asam*** < пие. **-es-em* (:: **-es-m̥*); уп. став. *-aŋhəm*, млав. *-aŋhəm*, грч. επ. -εα, ат. -η, лат. *-erem*. — nomdu, accdu, vocdu ***-asau*** < пие. *?-es≠o-h₁≠u-h₁*; уп. грч. -ει. — nompl, vopl ***-asaḥ*** < пие. **-es-es*; уп. став. *-aŋhō*, млав. *-aŋhō*, грч. -εις. — accpl ***-asaḥ*** < пие. **-es-n̥s*; став. *-aŋhō*, млав. *-aŋhō*, грч. επ. -εας, лат. *-erēs*. — *И* тако даље; *v*. промјену средњег рода у именичким *s*-основама.

nomsg	सुमनाः	*suman**āḥ***	nomdu	सुमनसौ	*suman**asau***	nompl	सुमनसः	*suman**asaḥ***
gensg	सुमनसः	*suman**asaḥ***	gendu	सुमनसोः	*suman**asoḥ***	genpl	सुमनसाम्	*suman**asām***
datsg	सुमनसे	*suman**ase***	datdu	सुमनोभ्याम्	*suman**obhyām***	datpl	सुमनोभ्यः	*suman**obhyaḥ***
accsg	सुमनसम्	*suman**asam***	accdu	सुमनसौ	*suman**asau***	accpl	सुमनसः	*suman**asaḥ***
vocsg	सुमनः	*suman**aḥ***	vocdu	सुमनसौ	*suman**asau***	vocpl	सुमनसः	*suman**asaḥ***
locsg	सुमनसि	*suman**asi***	locdu	सुमनसोः	*suman**asoḥ***	locpl	सुमनःसु	*suman**aḥsu***
intsg	सुमनसा	*suman**asā***	intdu	सुमनोभ्याम्	*suman**obhyām***	intpl	सुमनोभिः	*suman**obhiḥ***
ablsg	सुमनसः	*suman**asaḥ***	abldu	सुमनोभ्याम्	*suman**obhyām***	ablpl	सुमनोभ्यः	*suman**obhyaḥ***

Историја обликâ. *V*. промјену мушког рода горе.

nomsg	सुमनः	*suman**aḥ***	nomdu	सुमनसी	*suman**asī***	nompl	सुमनांसि	*suman**āṃsi***
gensg	सुमनसः	*suman**asaḥ***	gendu	सुमनसोः	*suman**asoḥ***	genpl	सुमनसाम्	*suman**asām***
datsg	सुमनसे	*suman**ase***	datdu	सुमनोभ्याम्	*suman**obhyām***	datpl	सुमनोभ्यः	*suman**obhyaḥ***
accsg	सुमनः	*suman**aḥ***	accdu	सुमनसी	*suman**asī***	accpl	सुमनांसि	*suman**āṃsi***
vocsg	सुमनः	*suman**aḥ***	vocdu	सुमनसी	*suman**asī***	vocpl	सुमनांसि	*suman**āṃsi***
locsg	सुमनसि	*suman**asi***	locdu	सुमनसोः	*suman**asoḥ***	locpl	सुमनःसु	*suman**aḥsu***
intsg	सुमनसा	*suman**asā***	intdu	सुमनोभ्याम्	*suman**obhyām***	intpl	सुमनोभिः	*suman**obhiḥ***
ablsg	सुमनसः	*suman**asaḥ***	abldu	सुमनोभ्याम्	*suman**obhyām***	ablpl	सुमनोभ्यः	*suman**obhyaḥ***

Историја облика̂. *V*. промјену средњег рода у именичким *s*-основама.

IN-ОСНОВЕ

बली *bal-in-* m ‘снажан’, बलिनी *bal-in-ī* f ‘снажна’, बलि *bal-in-* n ‘снажано’

nomsg	बली	*balī*	nomdu	बलिनौ	*balin**au***	nompl	बलिनः	*balin**aḥ***
gensg	बलिनः	*balin**aḥ***	gendu	बलिनोः	*balin**oḥ***	genpl	बलिनाम्	*balin**ām***
datsg	बलिने	*balin**e***	datdu	बलिभ्याम्	*bali**bhyām***	datpl	बलिभ्यः	*bali**bhyaḥ***
accsg	बलिनम्	*balin**am***	accdu	बलिनौ	*balin**au***	accpl	बलिनः	*balin**aḥ***
vocsg	बलिन्	*balin*	vocdu	बलिनौ	*balin**au***	vocpl	बलिनः	*balin**aḥ***
locsg	बलिनि	*balin**i***	locdu	बलिनोः	*balin**oḥ***	locpl	बलिषु	*bali**ṣu***
intsg	बलिना	*balin**ā***	intdu	बलिभ्याम्	*bali**bhyām***	intpl	बलिभिः	*bali**bhiḥ***
ablsg	बलिनः	*balin**aḥ***	abldu	बलिभ्याम्	*bali**bhyām***	ablpl	बलिभ्यः	*bali**bhyaḥ***

nomsg	बलिनी	*balin**ī***	nomdu	बलिन्यौ	*balin**yau***	nompl	बलिन्यः	*balin**yaḥ***
gensg	बलिन्याः	*balin**yāḥ***	gendu	बलिन्योः	*balin**yoḥ***	genpl	बलिनीनाम्	*balin**īnām***
datsg	बलिन्यै	*balin**yai***	datdu	बलिनीभ्याम्	*balin**ībhyām***	datpl	बलिनीभ्यः	*balin**ībhyaḥ***
accsg	बलिनीम्	*balin**īm***	accdu	बलिन्यौ	*balin**yau***	accpl	बलिनीः	*balin**īḥ***
vocsg	बलिनि	*balin**i***	vocdu	बलिन्यौ	*balin**yau***	vocpl	बलिन्यः	*balin**yaḥ***
locsg	बलिन्याम्	*balin**yām***	locdu	बलिन्योः	*balin**yoḥ***	locpl	बलिनीषु	*balin**īṣu***
intsg	बलिन्या	*balin**yā***	intdu	बलिनीभ्याम्	*balin**ībhyām***	intpl	बलिनीभिः	*balin**ībhiḥ***
ablsg	बलिन्याः	*balin**yāḥ***	abldu	बलिनीभ्याम्	*balin**ībhyām***	ablpl	बलिनीभ्यः	*balin**ībhyaḥ***

nomsg	बलि	*bali*	nomdu	बलिनी	*balin**ī***	nompl	बलीनि	*balī**ni***
gensg	बलिनः	*balin**aḥ***	gendu	बलिनोः	*balin**oḥ***	genpl	बलिनाम्	*balin**ām***
datsg	बलिने	*balin**e***	datdu	बलिभ्याम्	*bali**bhyām***	datpl	बलिभ्यः	*bali**bhyaḥ***
accsg	बलि	*bali*	accdu	बलिनी	*balin**ī***	accpl	बलीनि	*balī**ni***
vocsg	बलि	*bali*	vocdu	बलिनी	*balin**ī***	vocpl	बलीनि	*balī**ni***
locsg	बलिनि	*balin**i***	locdu	बलिनोः	*balin**oḥ***	locpl	बलिषु	*bali**ṣu***
intsg	बलिना	*balin**ā***	intdu	बलिभ्याम्	*bali**bhyām***	intpl	बलिभिः	*bali**bhiḥ***
ablsg	बलिनः	*balin**aḥ***	abldu	बलिभ्याम्	*bali**bhyām***	ablpl	बलिभ्यः	*bali**bhyaḥ***

महान् *mah-ānt-* m ‘велик’, महती *mah-at-ī* f ‘велика’, महत् *mah-at-* n ‘велико

nomsg	महान्	*mah**ān***	nomdu	महान्तौ	*mah**āntau***	nompl	महान्तः	*mah**āntaḥ***
gensg	महतः	*mah**ataḥ***	gendu	महतोः	*mah**atoḥ***	genpl	महताम्	*mah**atām***
datsg	महते	*mah**ate***	datdu	महद्भ्याम्	*mah**adbhyām***	datpl	महद्भ्यः	*mah**adbhyaḥ***
accsg	महान्तम्	*mah**āntam***	accdu	महान्तौ	*mah**āntau***	accpl	महतः	*mah**ataḥ***
vocsg	महान्	*mah**ān***	vocdu	महान्तौ	*mah**āntau***	vocpl	महान्तः	*mah**āntaḥ***
locsg	महति	*mah**ati***	locdu	महतोः	*mah**atoḥ***	locpl	महत्सु	*mah**atsu***
intsg	महता	*mah**atā***	intdu	महद्भ्याम्	*mah**adbhyām***	intpl	महद्भिः	*mah**adbhiḥ***
ablsg	महतः	*mah**ataḥ***	abldu	महद्भ्याम्	*mah**adbhyām***	ablpl	महद्भ्यः	*mah**adbhyaḥ***

Историја облика̂: nomsg ***-ān*** < пие. *-⟨ōns⟩ : *-⟨ēns⟩ < *-*ont-s* : *-*ent-s*; уп. став. *-ą̄s*, млав. *-ą / -ə̄ / -ō / ą̄s* грч. -ων, лат. *-ēns* : *-ōns* (у *sōns*, и сл.). — gensg, ablsg ***-ataḥ*** < пие. *-*n̥t-es* (·· *-*nt-es* : *-*n̥t-os* ·· *-*nt-os* :: *-*ont-os*); уп. став. *-atō / -atas*°, млав. gensg *-atō*, грч. -ατος (у ἥπατος, и сл.) ·· -ντος (у φύντος, и сл.) :: -οντος, лат. *-entis* : *-ontis* (у *sontis*, и сл.). — datsg ***-ate*** < пие.*-*n̥t-ei*; уп. став. *-aitē / -ataē*°, млав. *-aite / -ataē*°, лат, *-entī* :: *-ontī* (у *sontī*, и сл.). — accsg ***-āntam*** << пие.*-*ont-em* (:: *-*ont-m̥* :: *-*nt-m̥* ·· *-*n̥t-m̥*);[109] уп. став. *ə̨ntəm / -aṇtəm*, млав. *-aṇtem / -aṇtəm*, стперс. *-a*$_n$*tam*, грч. -ντα (у φύντα, и сл.) :: -οντα, лат. *-entem* : *-ontem* (у *sontem*, и сл.). — vocsg ***-ān*** << *-*ont-ø*;[110] уп. грч. -ον. — locsg ***-ati*** < пие. *-*n̥t-i* (:: *-*ent-i* : *-*ont-i*); уп. млав. *-aiṇti*, грч. datsg -ατι (у ἥπατι, и сл.) ·· -ντι (у φύντι, и сл.) :: -οντι, лат. ablsg *-ente* : *-onte* (у *sōns*, и сл.). — intsg ***-atā*** < пие. *-*n̥t-eh*$_1$; уп. став. *-atā*, млав. *-ata*. — nomdu, accdu, vocdu ***-āntau*** << пие. *-*ont≠o-h*$_1$*≠u-h*$_1$*;[111] уп. млав. *-aṇta*, од *-*ont≠o-h*$_1$.[112] — gendu, locdu ***-atoḥ*** < пие. ?*-*n̥t-h*$_1$*≠eu-s*. — datdu, intdu, abldu ***-adbhyā-m*** < пие. ?*-*n̥t-b*^{h}*i≠o-h*$_1$; уп. млав. *-aṯbiia*. — nompl, vocpl ***-āntaḥ*** << пие. *-*ont-es* (: *-*ent-es* :: *-*nt-es*);[113] уп. став. *-ə̨ntō / -aṇtō*, млав. *-əntō / -aṇtō*, стперс. *-a*$_n$*ta*, грч. -οντες :: -ντες.— genpl *-atām* < пие. *-*n̥t≠⟨oHom⟩ (·· *-*nt≠⟨oHom⟩ :: *-*ont≠⟨oHom⟩*);[114] уп. став. *-atąm* :: *-aṇtąm*, млав. *-atąm* :: - *aṇtąm*, грч. -ατων (у ἡπάτων, и сл.) ·· -ντων (у φύντων, и сл.) :: -οντων. — datpl, ablpl ***-adbhyaḥ*** < пие. *-*n̥t-b*^{h}*i̯≠os*; уп. став. *-ōdbiiō*, млав. *-aṯbiiō*. — accpl ***-ataḥ*** < пие. *-*n̥t-n̥s* (·· *-*nt-n̥s* :: *-*ont-n̥s*); уп. став. *-atō*, *-atas*°, млав. *-atō*, грч. -ντας (у φύντας, и сл.) :: -οντας. — locpl ***-atsu*** < пие. *-*n̥t-su* (·· *-*nt-su* :: *-*ont-su*); уп. став. *-asū*, грч. datpl -ασι (у ἥπασι, и сл.) ·· -νσι (у φῦσιν, и сл.) :: -ουσι, све од *-*su* >> *-*si*. — intpl ***-adbhiḥ*** < пие. *-*n̥t-b*^{h}*i≠s*; уп. став. *-ōd*^{a}*bīš*, млав. *-aṯbīš / -aδbīš*,

nomsg	महती	*mah**atī***	nomdu	महत्यौ	*mah**atyau***	nompl	महत्यः	*mah**atyaḥ***
gensg	महत्याः	*mah**atyāḥ***	gendu	महत्योः	*mah**atyoḥ***	genpl	महतीनाम्	*mah**atīnām***
datsg	महत्यै	*mah**atyai***	datdu	महतीभ्याम्	*mah**atībhyām***	datpl	महतीभ्यः	*mah**atībhyaḥ***
accsg	महतीम्	*mah**atīm***	accdu	महत्यौ	*mah**atyau***	accpl	महतीः	*mah**atīḥ***
vocsg	महति	*mah**ati***	vocdu	महत्यौ	*mah**atyau***	vocpl	महत्यः	*mah**atyaḥ***
locsg	महत्याम्	*mah**atyām***	locdu	महत्योः	*mah**atyoḥ***	locpl	महतीषु	*mah**atīṣu***
intsg	महत्या	*mah**atyā***	intdu	महतीभ्याम्	*mah**atībhyām***	intpl	महतीभिः	*mah**atībhiḥ***
ablsg	महत्याः	*mah**atyāḥ***	abldu	महतीभ्याम्	*mah**atībhyām***	ablpl	महतीभ्यः	*mah**atībhyaḥ***

[109] *-ā-* у *-āntam* преузето је из nomsg *-ān* < пие. *-*ont-s*.
[110] *-ā-* у *-āntam* преузето је из nomsg *-ān* < пие. *-*ont-s*.
[111] *-ā-* у *-āntam* преузето је из nomsg *-ān* < пие. *-*ont-s*.
[112] *-ā-* у *-āntam* преузето је из nomsg *-ān* < пие. *-*ont-s*.
[113] *-ā-* у *-āntam* преузето је из nomsg *-ān* < пие. *-*ont-s*.
[114] ← genpl *-⟨oHom⟩ из *o*-основа̂, од *-*o-om*.

Напомена. Женски род мијења се по *ī*-основама (које додате су на *nt*-основу).

*И*сторија облика: nomsg ***-atī*** < пие. *-*ṇt≂i≂h₂-ø*. — geng, ablsg ***-atyāḥ*** < пие. *-*ṇt≂i̯≂eh₂-s*. — datsg ***-atyai*** < пие. *-*ṇt≂i̯≂eh₂-ei*. — accsg ***-atīm*** << пие. *-*ṇt≂i≂h₂-m*. — vocsg ***-ati*** < пие. *-*ṇt≂i≂h₂-ø*. – locsg ***-atyā***-*m* < пие. *-*ṇt≂i̯≂eh₂-ø*. — intsg ***-atyā*** < пие. *-*ṇt≂i̯≂eh₂-h₁*. — nomdu, accdu, vocdu ***-atyau*** < пие. ?-*ṇt≂i≂h₂≂o-h₁≂u-h₁*. — gendu, locdu ***-atyoḥ*** < пие. ?-*ṇt≂i(≂h₂)-h₁≂eu-s*.[115] — datdu, intdu, abldu ?***-atībhyā***-*m* < пие. ?-*ṇt≂i≂h₂-bʰi̯≂o-h₁*. — nompl, vocpl ***-atyaḥ*** < пие. *-*ṇt≂i≂h₂-es* или *-*ṇt≂i̯-es*.[116] — genpl ***-atīnām*** < пие. *-*ṇt≂i≂h₂≂n≂⟨oHom⟩*.[117] — datpl, ablpl ***-atībhyaḥ*** < пие. *-*ṇt≂i≂h₂-bʰi̯≂os*. — accpl ***-atīḥ*** < пие. *-*ṇt≂i≂h₂-ns*. — locpl ***-atīṣu*** < пие. *-*ṇt≂i≂h₂-su*. — intpl ***-atībhiḥ*** < пие. *-*ṇt≂i≂h₂-bʰi≂s*.

nomsg	महत्	*mah**at***	nomdu	महती	*mah**atī***	nompl	महान्ति	*mah**ānti***
gensg	महतः	*mah**ataḥ***	gendu	महतोः	*mah**atoḥ***	genpl	महताम्	*mah**atām***
datsg	महते	*mah**ate***	datdu	महद्भ्याम्	*mah**adbhyām***	datpl	महद्भ्यः	*mah**adbhyaḥ***
accsg	महत्	*mah**at***	accdu	महती	*mah**atī***	accpl	महान्ति	*mah**ānti***
vocsg	महत्	*mah**at***	vocdu	महती	*mah**atī***	vocpl	महान्ति	*mah**ānti***
locsg	महति	*mah**ati***	locdu	महतोः	*mah**atoḥ***	locpl	महत्सु	*mah**atsu***
intsg	महता	*mah**atā***	intdu	महद्भ्याम्	*mah**adbhyām***	intpl	महद्भिः	*mah**adbhiḥ***
ablsg	महतः	*mah**ataḥ***	abldu	महद्भ्याम्	*mah**adbhyām***	ablpl	महद्भ्यः	*mah**adbhyaḥ***

*И*сторија обликâ: nomsg, accsg, vocsg ***-at*** < *-*ṇt*-ø (·· *-*nt*-ø :: -*ont*-ø); уп. став. *-*aṭ*, млав. *-*aṭ*, грч. -(μ)α (у σῶμα, и сл.) ·· -ν (у φύν, и сл.) :: -ον. — nomdu, accdu, vodu ***-atī*** < *-*ṇt≂i-h₁* (·· *-*ṇt≂i-ḥ₁* ·· *-*nt≂i-ḥ₁* :: *-*ont≂i-ḥ₁*);[118] уп. грч. -ατε (у ἥπατε, и сл.) ·· -ντε (у φύντε, и сл.) :: -οντε. — nompl, accpl, vocpl ***-ānti*** < *-*ont-ḫ₂* :: *-*nt-ḫ₂*; уп. став. *-*ą̄n*, грч. -οντα :: -ντα (у φύντα, и сл.). — *И* тако даље; *v.* историју обликâ у промјени мушког рода горе.

MAN- И *VAN*-ОСНОВЕ

पशुमान् *paśumān* m ‘богат стоком’, पशुमती *paśumatī* f ‘богата стоком’, पशुमत् *paśumat* n ‘богато стоком’

nomsg	पशुमान्	*paśu**mān***	nomdu	पशुमन्तौ	*paśu**mantau***	nompl	पशुमन्तः	*paśu**mantaḥ***
gensg	पशुमतः	*paśu**mataḥ***	gendu	पशुमतोः	*paśu**matoḥ***	genpl	पशुमताम्	*paśu**matām***
datsg	पशुमते	*paśu**mate***	datdu	पशुमद्भ्याम्	*paśu**madbhyām***	datpl	पशुमद्भ्यः	*paśu**madbhyaḥ***
accsg	पशुमन्तम्	*paśu**mantam***	accdu	पशुमन्तौ	*paśu**mantau***	accpl	पशुमतः	*paśu**mataḥ***
vocsg	पशुमन्	*paśu**man***	vocdu	पशुमन्तौ	*paśu**mantau***	vocpl	पशुमन्तः	*paśu**mantaḥ***
locsg	पशुमति	*paśu**mati***	locdu	पशुमतोः	*paśu**matoḥ***	locpl	पशुमत्सु	*paśu**matsu***
intsg	पशुमता	*paśu**matā***	intdu	पशुमद्भ्याम्	*paśu**madbhyām***	intpl	पशुमद्भिः	*paśu**madbhiḥ***
ablsg	पशुमतः	*paśu**mataḥ***	abldu	पशुमद्भ्याम्	*paśu**madbhyām***	ablpl	पशुमद्भ्यः	*paśu**madbhyaḥ***

[115] ∼ genpl, locdu *i*-основâ.
[116] ← nompl, vocpl *-i̯-es* из *i*-основâ.
[117] ← genpl *-*n≂⟨oHom⟩* из *n*-основâ.
[118] ← nomdu, accdu, vocdu *-*i-h₁* у *i*-основама.

Напомена. Мушки род мијења се по *nt*-основама (али, accsg ***-antam*** < пие. **-ont-em*, vocsg ***-an*** < пие. **-ont-ø*, nomdu, accdu, vocdu ***-antau*** < пие. **-ont≥o-h_1≥u-h_1*, nompl, vocpl ***-antaḥ*** < пие. **-ont-es*; то јест, у овим облицима *man*-основе немају, као *nt*-основе, *-ā-*, према nomsg *-ān* < пие. **-ont-s*.).

nomsg	पशुमती	*paśu**matī***	nomdu	पशुमत्यौ	*paśu**matyau***	nompl	पशुमत्यः	*paśu**matyaḥ***
gensg	पशुमत्याः	*paśu**matyāḥ***	gendu	पशुमत्योः	*paśu**matyoḥ***	genpl	पशुमतीनाम्	*paśu**matīnām***
datsg	पशुमत्यै	*paśu**matyai***	datdu	पशुमतीभ्याम्	*paśu**matībhyām***	datpl	पशुमतीभ्यः	*paśu**matībhyaḥ***
accsg	पशुमतीम्	*paśu**matīm***	accdu	पशुमत्यौ	*paśu**matyau***	accpl	पशुमतीः	*paśu**matīḥ***
vocsg	पशुमति	*paśu**mati***	vocdu	पशुमत्यौ	*paśu**matyau***	vocpl	पशुमत्यः	*paśu**matyaḥ***
locsg	पशुमत्याम्	*paśu**matyām***	locdu	पशुमत्योः	*paśu**matyoḥ***	locpl	पशुमतीषु	*paśu**matīṣu***
intsg	पशुमत्या	*paśu**matyā***	intdu	पशुमतीभ्याम्	*paśu**matībhyām***	intpl	पशुमतीभिः	*paśu**matībhiḥ***
ablsg	पशुमत्याः	*paśu**matyāḥ***	abldu	पशुमतीभ्याम्	*paśu**matībhyām***	ablpl	पशुमतीभ्यः	*paśu**matībhyaḥ***

Напомена. Женски род мијења се по *ī*-основама, као женски род *nt*-основа.

nomsg	पशुमत्	*paśu**mat***	nomdu	पशुमती	*paśu**matī***	nompl	पशुमन्ति	*paśu**manti***
gensg	पशुमतः	*paśu**mataḥ***	gendu	पशुमतोः	*paśu**matoḥ***	genpl	पशुमताम्	*paśu**matām***
datsg	पशुमते	*paśu**mate***	datdu	पशुमद्भ्याम्	*paśu**madbhyām***	datpl	पशुमद्भ्यः	*paśu**madbhyaḥ***
accsg	पशुमत्	*paśu**mat***	accdu	पशुमती	*paśu**matī***	accpl	पशुमन्ति	*paśu**manti***
vocsg	पशुमत्	*paśu**mat***	vocdu	पशुमती	*paśu**matī***	vocpl	पशुमन्ति	*paśu**manti***
locsg	पशुमति	*paśu**mati***	locdu	पशुमतोः	*paśu**matoḥ***	locpl	पशुमत्सु	*paśu**matsu***
intsg	पशुमता	*paśu**matā***	intdu	पशुमद्भ्याम्	*paśu**madbhyām***	intpl	पशुमद्भिः	*paśu**madbhiḥ***
ablsg	पशुमतः	*paśu**mataḥ***	abldu	पशुमद्भ्याम्	*paśu**madbhyām***	ablpl	पशुमद्भ्यः	*paśu**madbhyaḥ***

Напомена. Средњи род мијења се по *nt*-основама (али, nompl, accpl, vocpl ***-anti*** < пие. **-ont-h_2*; то јест, у овом облику *man*-основе немају, као *nt*-основе, *-ā-*, према nomsg *-ān* < пие. **-ont-s*.).

भगवान् *bhagavān* m ‘блажен’, भगवती *bhagavatī* f ‘блажена’, भगवत् *bhagavat* n ‘блажено’

nomsg	भगवान्	*bhaga**vān***	nomdu	भगवन्तौ	*bhaga**vantau***	nompl	भगवन्तः	*bhaga**vantaḥ***
gensg	भगवतः	*bhaga**vataḥ***	gendu	भगवतोः	*bhaga**vatoḥ***	genpl	भगवताम्	*bhaga**vatām***
datsg	भगवते	*bhaga**vate***	datdu	भगवद्भ्याम्	*bhaga**vadbhyām***	datpl	भगवद्भ्यः	*bhaga**vadbhyaḥ***
accsg	भगवन्तम्	*bhaga**vantam***	accdu	भगवन्तौ	*bhaga**vantau***	accpl	भगवतः	*bhaga**vataḥ***
vocsg	भगवन्	*bhaga**van***	vocdu	भगवन्तौ	*bhaga**vantau***	vocpl	भगवन्तः	*bhaga**vantaḥ***
locsg	भगवति	*bhaga**vati***	locdu	भगवतोः	*bhaga**vatoḥ***	locpl	भगवत्सु	*bhaga**vatsu***
intsg	भगवता	*bhaga**vatā***	intdu	भगवद्भ्याम्	*bhaga**vadbhyām***	intpl	भगवद्भिः	*bhaga**vadbhiḥ***
ablsg	भगवतः	*bhaga**vataḥ***	abldu	भगवद्भ्याम्	*bhaga**vadbhyām***	ablpl	भगवद्भ्यः	*bhaga**vadbhyaḥ***

Напомена. Мушки род мијења се по *nt*-основама, као *man*-основе горе.

nomsg	भगवती	*bhaga**vatī***	nomdu	भगवत्यौ	*bhaga**vatyau***	nompl	भगवत्यः	*bhaga**vatyaḥ***
gensg	भगवत्याः	*bhaga**vatyāḥ***	gendu	भगवत्योः	*bhaga**vatyoḥ***	genpl	भगवतीनाम्	*bhaga**vatīnām***

datsg	भगवत्यै	*bhagavatyai*	datdu	भगवतीभ्याम्	*bhagavatībhyām*	datpl	भगवतीभ्यः	*bhagavatībhyaḥ*
accsg	भगवतीम्	*bhagavatīm*	accdu	भगवत्यौ	*bhagavatyau*	accpl	भगवतीः	*bhagavatīḥ*
vocsg	भगवति	*bhagavati*	vocdu	भगवत्यौ	*bhagavatyau*	vocpl	भगवत्यः	*bhagavatyaḥ*
locsg	भगवत्याम्	*bhagavatyām*	locdu	भगवत्योः	*bhagavatyoḥ*	locpl	भगवतीषु	*bhagavatīṣu*
intsg	भगवत्या	*bhagavatyā*	intdu	भगवतीभ्याम्	*bhagavatībhyām*	intpl	भगवतीभिः	*bhagavatībhiḥ*
ablsg	भगवत्याः	*bhagavatyāḥ*	abldu	भगवतीभ्याम्	*bhagavatībhyām*	ablpl	भगवतीभ्यः	*bhagavatībhyaḥ*

Напомена. Женски род мијења се по *ī*-основама, као женски род *nt*-основа.

nomsg	भगवत्	*bhagavat*	nomdu	भगवती	*bhagavatī*	nompl	भगवन्ति	*bhagavanti*
gensg	भगवतः	*bhagavataḥ*	gendu	भगवतोः	*bhagavatoḥ*	genpl	भगवताम्	*bhagavatām*
datsg	भगवते	*bhagavate*	datdu	भगवद्भ्याम्	*bhagavadbhyām*	datpl	भगवद्भ्यः	*bhagavadbhyaḥ*
accsg	भगवत्	*bhagavat*	accdu	भगवती	*bhagavatī*	accpl	भगवन्ति	*bhagavanti*
vocsg	भगवत्	*bhagavat*	vocdu	भगवती	*bhagavatī*	vocpl	भगवन्ति	*bhagavanti*
locsg	भगवति	*bhagavati*	locdu	भगवतोः	*bhagavatoḥ*	locpl	भगवत्सु	*bhagavatsu*
intsg	भगवता	*bhagavatā*	intdu	भगवद्भ्याम्	*bhagavadbhyām*	intpl	भगवद्भिः	*bhagavadbhiḥ*
ablsg	भगवतः	*bhagavataḥ*	abldu	भगवद्भ्याम्	*bhagavadbhyām*	ablpl	भगवद्भ्यः	*bhagavadbhyaḥ*

Напомена. Средњи род мијења се по *nt*-основама, као *man*-основе горе.

AÑC-ОСНОВЕ

प्राङ् *prāṅ* m ‘источни, प्राची *prācī* f ’источна, प्राक् *prāk* n ‘источно’

nomsg	प्राङ्	*prāṅ*	nomdu	प्राञ्चौ	*prāñcau*	nompl	प्राञ्चः	*prāñcaḥ*
gensg	प्राचः	*prācaḥ*	gendu	प्राचोः	*prācoḥ*	genpl	प्राचाम्	*prācām*
datsg	प्राचे	*prāce*	datdu	प्राग्भ्याम्	*prāgbhyām*	datpl	प्राग्भ्यः	*prāgbhyaḥ*
accsg	प्राञ्चम्	*prāñcam*	accdu	प्राञ्चौ	*prāñcau*	accpl	प्राचः	*prācaḥ*
vocsg	प्राङ्	*prāṅ*	vocdu	प्राञ्चौ	*prāñcau*	vocpl	प्राञ्चः	*prāñcaḥ*
locsg	प्राचि	*prāci*	locdu	प्राचोः	*prācoḥ*	locpl	प्राक्षु	*prākṣu*
intsg	प्राचा	*prācā*	intdu	प्राग्भ्याम्	*prāgbhyām*	intpl	प्राग्भिः	*prāgbhiḥ*
ablsg	प्राचः	*prācaḥ*	abldu	प्राग्भ्याम्	*prāgbhyām*	ablpl	प्राग्भ्यः	*prāgbhyaḥ*

nomsg	प्राची	*prācī*	nomdu	प्राच्यौ	*prācyau*	nompl	प्राच्यः	*prācyaḥ*
gensg	प्राच्याः	*prācyāḥ*	gendu	प्राच्योः	*prācyoḥ*	genpl	प्राचीनाम्	*prācīnām*
datsg	प्राच्यै	*prācyai*	datdu	प्राचीभ्याम्	*prācībhyām*	datpl	प्राचीभ्यः	*prācībhyaḥ*
accsg	प्राचीम्	*prācīm*	accdu	प्राच्यौ	*prācyau*	accpl	प्राचीः	*prācīḥ*
vocsg	प्राचि	*prācī*	vocdu	प्राच्यौ	*prācyau*	vocpl	प्राच्यः	*prācyaḥ*
locsg	प्राच्याम्	*prācyām*	locdu	प्राच्योः	*prācyoḥ*	locpl	प्राचीषु	*prācīṣu*
intsg	प्राच्या	*prācyā*	intdu	प्राचीभ्याम्	*prācībhyām*	intpl	प्राचीभिः	*prācībhiḥ*
ablsg	प्राच्याः	*prācyāḥ*	abldu	प्राचीभ्याम्	*prācībhyām*	ablpl	प्राचीभ्यः	*prācībhyaḥ*

nomsg	प्राक्	*prāk*	nomdu	प्राची	*prācī*	nompl	प्राञ्चि	*prāñci*
gensg	प्राचः	*prāc**aḥ***	gendu	प्राचोः	*prāc**oḥ***	genpl	प्राचाम्	*prāc**ām***
datsg	प्राचे	*prāce*	datdu	प्राग्भ्याम्	*prāg**bhyām***	datpl	प्राग्भ्यः	*prāg**bhyaḥ***
accsg	प्राक्	*prāk*	accdu	प्राची	*prācī*	accpl	प्राञ्चि	*prāñci*
vocsg	प्राक्	*prāk*	vocdu	प्राची	*prācī*	vocpl	प्राञ्चि	*prāñci*
locsg	प्राचि	*prāci*	locdu	प्राचोः	*prāc**oḥ***	locpl	प्राक्षु	*prāk**ṣu***
intsg	प्राचा	*prāc**ā***	intdu	प्राग्भ्याम्	*prāg**bhyām***	intpl	प्राग्भिः	*prāg**bhiḥ***
ablsg	प्राचः	*prāc**aḥ***	abldu	प्राग्भ्याम्	*prāg**bhyām***	ablpl	प्राग्भ्यः	*prāg**bhyaḥ***

Напомена. Женски род мијења се по *ī*-основама.

प्रत्यङ् *pratyaṅ* m ‘западни’, प्रतीची *pratīcī* f ’западна’, प्रत्यक् *pratyak* n ‘западно’

nomsg	प्रत्यङ्	*pratyaṅ*	nomdu	प्रत्यञ्चौ	*pratyañc**au***	nompl	प्रत्यञ्चः	*pratyañc**aḥ***
gensg	प्रतीचः	*pratīc**aḥ***	gendu	प्रतीचोः	*pratīc**oḥ***	genpl	प्रतीचाम्	*pratīc**ām***
datsg	प्रतीचे	*pratīce*	datdu	प्रत्यग्भ्याम्	*pratyag**bhyām***	datpl	प्रत्यग्भ्यः	*pratyag**bhyaḥ***
accsg	प्रत्यञ्चम्	*pratyañc**am***	accdu	प्रत्यञ्चौ	*pratyañc**au***	accpl	प्रतीचः	*pratīc**aḥ***
vocsg	प्रत्यङ्	*pratyaṅ*	vocdu	प्रत्यञ्चौ	*pratyañc**au***	vocpl	प्रत्यञ्चः	*pratyañc**aḥ***
locsg	प्रतीचि	*pratīci*	locdu	प्रतीचोः	*pratīc**oḥ***	locpl	प्रत्यक्षु	*pratyak**ṣu***
intsg	प्रतीचा	*pratīcā*	intdu	प्रत्यग्भ्याम्	*pratyag**bhyām***	intpl	प्रत्यग्भिः	*pratyag**bhiḥ***
ablsg	प्रतीचः	*pratīc**aḥ***	abldu	प्रत्यग्भ्याम्	*pratyag**bhyām***	ablpl	प्रत्यग्भ्यः	*pratyag**bhyaḥ***

nomsg	प्रतीची	*pratīcī*	nomdu	प्रतीच्यौ	*pratīc**yau***	nompl	प्रतीच्यः	*pratīc**yaḥ***
gensg	प्रतीच्याः	*pratīc**yāḥ***	gendu	प्रतीच्योः	*pratīc**yoḥ***	genpl	प्रतीचीनाम्	*pratīc**īnām***
datsg	प्रतीच्यै	*pratīc**yai***	datdu	प्रतीचीभ्याम्	*pratīc**ībhyām***	datpl	प्रतीचीभ्यः	*pratīc**ībhyaḥ***
accsg	प्रतीचीम्	*pratīc**īm***	accdu	प्रतीच्यौ	*pratīc**yau***	accpl	प्रतीचीः	*pratīc**īḥ***
vocsg	प्रतीची	*pratīcī*	vocdu	प्रतीच्यौ	*pratīc**yau***	vocpl	प्रतीच्यः	*pratīc**yaḥ***
locsg	प्रतीच्याम्	*pratīc**yām***	locdu	प्रतीच्योः	*pratīc**yoḥ***	locpl	प्रतीचीषु	*pratīc**īṣu***
intsg	प्रतीच्या	*pratīc**yā***	intdu	प्रतीचीभ्याम्	*pratīc**ībhyām***	intpl	प्रतीचीभिः	*pratīc**ībhiḥ***
ablsg	प्रतीच्याः	*pratīcy**āḥ***	abldu	प्रतीचीभ्याम्	*pratīc**ībhyām***	ablpl	प्रतीचीभ्यः	*pratīc**ībhyaḥ***

nomsg	प्रत्यक्	*pratyak*	nomdu	प्रतीची	*pratīcī*	nompl	प्रत्यञ्चि	*pratyañci*
gensg	प्रतीचः	*pratīc**aḥ***	gendu	प्रतीचोः	*pratīc**oḥ***	genpl	प्रतीचाम्	*pratīc**ām***
datsg	प्रतीचे	*pratīce*	datdu	प्रत्यग्भ्याम्	*pratyag**bhyām***	datpl	प्रत्यग्भ्यः	*pratyag**bhyaḥ***
accsg	प्रत्यक्	*pratyak*	accdu	प्रतीची	*pratīcī*	accpl	प्रत्यञ्चि	*pratyañci*
vocsg	प्रत्यक्	*pratyak*	vocdu	प्रतीची	*pratīcī*	vocpl	प्रत्यञ्चि	*pratyañci*
locsg	प्रतीचि	*pratīci*	locdu	प्रतीचोः	*pratīc**oḥ***	locpl	प्रत्यक्षु	*pratyak**ṣu***
intsg	प्रतीचा	*pratīcā*	intdu	प्रत्यग्भ्याम्	*pratyag**bhyām***	intpl	प्रत्यग्भिः	*pratyag**bhiḥ***
ablsg	प्रतीचः	*pratīc**aḥ***	abldu	प्रत्यग्भ्याम्	*pratyag**bhyām***	ablpl	प्रत्यग्भ्यः	*pratyag**bhyaḥ***

विष्वङ् *viṣvaṅ* m ‘који се разилази’, विषूची *viṣūcī* f ‘која се разилази’, विष्वक् *viṣvak* n ‘које се разилази’

nomsg	विष्वङ्	*viṣvaṅ*	nomdu	विष्वञ्चौ	*viṣvañc**au***	nompl	विष्वञ्चः	*viṣvañc**aḥ***
gensg	विषूचः	*viṣūc**aḥ***	gendu	विषूचोः	*viṣūc**oḥ***	genpl	विषूचाम्	*viṣūc**ām***
datsg	विषूचे	*viṣūc**e***	datdu	विष्वग्भ्याम्	*viṣvag**bhyām***	datpl	विष्वग्भ्यः	*viṣvag**bhyaḥ***
accsg	विष्वञ्चम्	*viṣvañc**am***	accdu	विष्वञ्चौ	*viṣvañc**au***	accpl	विषूचः	*viṣūc**aḥ***
vocsg	विष्वङ्	*viṣvaṅ*	vocdu	विष्वञ्चौ	*viṣvañc**au***	vocpl	विष्वञ्चः	*viṣvañc**aḥ***
locsg	विषूचि	*viṣūc**i***	locdu	विषूचोः	*viṣūc**oḥ***	locpl	विष्वक्षु	*viṣvak**ṣu***
intsg	विषूचा	*viṣūc**ā***	intdu	विष्वग्भ्याम्	*viṣvag**bhyām***	intpl	विष्वग्भिः	*viṣvag**bhiḥ***
ablsg	विषूचः	*viṣūc**aḥ***	abldu	विष्वग्भ्याम्	*viṣvag**bhyām***	ablpl	विष्वग्भ्यः	*viṣvag**bhyaḥ***

nomsg	विषूची	*viṣūc**ī***	nomdu	विषूच्यौ	*viṣūcy**au***	nompl	विषूच्यः	*viṣūcy**aḥ***
gensg	विषूच्याः	*viṣūcy**āḥ***	gendu	विषूच्योः	*viṣūcy**oḥ***	genpl	विषूचीनाम्	*viṣūc**īnām***
datsg	विषूच्यै	*viṣūcy**ai***	datdu	विषूचीभ्याम्	*viṣūc**ībhyām***	datpl	विषूचीभ्यः	*viṣūc**ībhyaḥ***
accsg	विषूचीम्	*viṣūc**īm***	accdu	विषूच्यौ	*viṣūcy**au***	accpl	विषूचीः	*viṣūc**īḥ***
vocsg	विषूचि	*viṣūc**i***	vocdu	विषूच्यौ	*viṣūcy**au***	vocpl	विषूच्यः	*viṣūcy**aḥ***
locsg	विषूच्याम्	*viṣūcy**ām***	locdu	विषूच्योः	*viṣūcy**oḥ***	locpl	विषूचीषु	*viṣūc**īṣu***
intsg	विषूच्या	*viṣūcy**ā***	intdu	विषूचीभ्याम्	*viṣūc**ībhyām***	intpl	विषूचीभिः	*viṣūc**ībhiḥ***
ablsg	विषूच्याः	*viṣūcy**āḥ***	abldu	विषूचीभ्याम्	*viṣūc**ībhyām***	ablpl	विषूचीभ्यः	*viṣūc**ībhyaḥ***

nomsg	विष्वक्	*viṣvak*	nomdu	विषूची	*viṣūc**ī***	nompl	विष्वञ्चि	*viṣvañc**i***
gensg	विषूचः	*viṣūc**aḥ***	gendu	विषूचोः	*viṣūc**oḥ***	genpl	विषूचाम्	*viṣūc**ām***
datsg	विषूचे	*viṣūc**e***	datdu	विष्वग्भ्याम्	*viṣvag**bhyām***	datpl	विष्वग्भ्यः	*viṣvag**bhyaḥ***
accsg	विष्वक्	*viṣvak*	accdu	विषूची	*viṣūc**ī***	accpl	विष्वञ्चि	*viṣvañc**i***
vocsg	विष्वक्	*viṣvak*	vocdu	विषूची	*viṣūc**ī***	vocpl	विष्वञ्चि	*viṣvañc**i***
locsg	विषूचि	*viṣūc**i***	locdu	विषूचोः	*viṣūc**oḥ***	locpl	विष्वक्षु	*viṣvak**ṣu***
intsg	विषूचा	*viṣūc**ā***	intdu	विष्वग्भ्याम्	*viṣvag**bhyām***	intpl	विष्वग्भिः	*viṣvag**bhiḥ***
ablsg	विषूचः	*viṣūc**aḥ***	abldu	विष्वग्भ्याम्	*viṣvag**bhyām***	ablpl	विष्वग्भ्यः	*viṣvag**bhyaḥ***

КОМПАРАЦИЈА

Компаратив се образује или, чешће, помоћу суфикса ◦तर *-tara* који се додаје на основу придјева који се онда мијења као *a-* и *ā*-основа,[119] или, рјеђе, помоћу суфикса ◦ईयंस् *-īyaṃs* који се додаје на коријен придјева који се онда мијења као консонантска основа.

Примјери: प्रिय *priya-* ‘драг’ ⇒ प्रियतर *priya-tara-*, महान्त *mahānt* ⇒ महत्तर *mahat-tara-*, विद्वस् *vidvas-* ⇒ विद्वत्तर *vidvat-tara*, अल्त *alpa-* ‘мали’ ⇒ अल्पीयंस् *alp-īyaṃs-*, मृदु *mṛdu-* ‘мек’ ⇒ म्रदीयंस् *mrad-īyaṃs-*.

Скр. *-tara* < пие. **-ter-o-s*; грч. -τερος. (= Тзв. контрастивни суфикс.)

Суперлатив се образује или, чешће, помоћу суфикса ◦तम *-tama* који се додаје на основу придјева који се онда мијења као *a-* и *ā*-основа, или, рјеђе, помоћу суфикса ◦इष्ठ *-iṣṭha*, а овај се суперлатив онда такође мијења као *a-* и *ā*-основа.

---

[119] Придјеви са двоструком градацијом имају у копарaтиву слабу, са троструком средњу основу.